

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF.

Felolós szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k. (14), 1/2 évre 14 k. (7), 1/4 évre
7 k. (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

A tizenhárom.

Budapest, október 6.

(v.) Lesz nap, amikor szent vértanúink aradi szobrán meg fog jelenni egy koszorú; amelynek főhéher lesz a szallagja s a szallagon rajta lesz a királyi korona képe. Olyan bizonyos, mint ahogy az irgalom Istene él az égben, hogy el fog ez a nap következni. És a melyik napon ez a virágdozot országga hirdeti majd az utolsó kiengesztelődést, az utolsót és a legnagyobbat, könnybe lábbad egy egész nemzet szemé s millió szivekből a legédesebb szeretet repül egy koronás aggastyán felé. E szálló szeretetnek egyik szárnya a magyar haza gyászja lesz, a másik pedig a magyar nemzet boldogsága. Mert azon a napon válunk majd teljesen egygyé: király és nemzet; az a koszorú lesz hirdetője és záloga közöttünk a lelkek kommuniójának. Eddig hűségesen tartottuk meg a kiméletes feledésnek fogadalmát; azontul öszszedobbannk sziveink a kegyeletes emlékezés fogadalmában. Eddig királyával szemközt a nemzet nem bántotta a multat, nehogy a mult bántsa meg a királyt vagy a nemzetet; azontul a vértanuk porladó hamvai fölött magasztos frigyre lép trón és ország az áldozatkész hazaszeretet ragyogó erényének együttes ápolásában. Ha nem haltak hiába az aradi mártírok s ha nem hiába viselt annyi sorscsapást a hős lelkű ősz fejedelem, akkor e nagy napnak be kell következnie.

Király és nemzet közt az utat ez a tizenhárom koporsó szegi. A nemzet, ha királya elé járul, belebotlik ebbe a tizenhárom koporsóba. S a király szintén beléjük botlik, ha leszáll hű magyar nemzetéhez. Ott van közöttük némán, komoran a tizenháromszoros akadály. Sötét hieroglifjei egy fatális irásnak,

amelyeknek értelme az, hogy *felejteni kell*. De éppen ez az intelme kényszerít lelküzdhetetlen erővel a hallgatag s annál fájóbb emlékezésre. Öt évtized óta fekszik ott a tizenhárom koporsó. Az enyészet nem fog rajtuk. És nincs sem emberi, sem isteni erő, amely eltávolíthatná őket. Az a hatalom, amely oda plántálta ezt az irtóztató akadályt a nép s a trón közé, maga a végzet volt: az a kemény *Ananké*, amelynek szigora előtt maguk az Olümposz istenei is meghajoltak. Emberek ne nyuljon olyan tilalomfához, amelyet a sors ültetett. S ehhez a tizenhárom tilalomfához ugyan ki nyúlt volna? A nemzet nem, mert becsülete és imádata lebegett a vértanuk sirja fölött. A király sem, mert ha mint ember akart is feledni, de mint *fejedelemnek* meg kellett mutatnia, hogy nem fél az emlékezéstől. Hát azért nem akadt sehonnan bántódása ennek a tizenhárom akadálnak. Vértó sebek begyógyultak, sajtó fájdalmak lecsillapodtak, moh ülte meg a sirhalmát sok szenvedésnek, késő belátás eloszlott sok korai félreértést; s amik közt valamikor egy vérocean hőmpölygött: ország és trón egyesülni tudott egy nagy megbékülésben, amelynek talajából a nemzetnek hűsége szeretete s a királynak szerető hűsége fakadt. De az a tizenhárom koporsó váltig ott feküdt s hirdette untalan, hogy a multaknak retentő kárhatásából még nincs megváltva minden, hogy még nincs meghozva minden áldozat s hogy a teljes lelki békét meg kell még előznie a legerősebb lelki küzdelemnek.

A nemzet szivéből a király szivéhez egyetlen ut vezet csupán; s ezen az egy uton fekszik haránt a vértanuk tizenhárom koporsója. Hogy zavartalanul lehessen járn-kelni ezen az uton, van egy ácsmester, aki tud erről gondoskodni. A neve: *nagylelkűség*. Ha

ezt az ács mestert elhivatja a fejedelem s megkérdi tőle, hogyan volna legyőzhető a forgalmi akadály, a felelet így fog majd szólni: „Uram királyom, rakk le a megbocsátás pallóit a tizenhárom koporsóra és megkapod a szeretet hidját. Ezen a hidon zavartalanul talál hozzád a nemzet szive s te is zavartalanul találasz a nemzet szivéhez.”

És el fog következni a hidépítés napja. És azon a napon annyi kegyetlen pönitencia után megjön a nagy feloldás. A király hű népének jószágos atyja, aki annyi kegyelmet tudott adni az élőknek, betetőzi majd áldott élete művét egy amnesztiával, amelyet tizenhárom halottnak ad. Az ősz katona, a magyar hadak vitéz ura, kegyelmének jelét tűzi majd tizenhárom hősléklü harcosnak a sirhalmára. Mi volt az ő vétkük? Az, hogy szerették a hazájukat. Nem tartottak mértéket a honszereteten? Ah, hát lehet-e a hazát tulságosan szeretni? S vajjon abban a világtörténelmi zivatartban ki volt az, aki meg tudott állni azon a ponton, amelyen higgadt fövel nem ment volna túl? Kiben volt diadalmas józanság a lázas szenvedelmek, a szent elragadtatások ama napjaiban? Ők fegyverei voltak a szabadságáért kétségbeesetten küzdő nemzetnek. A fegyver nem tétovázik, hanem sujt és szórja a szikrákat és osztja a halált. Am abban a korszakban csupán a nemzetnek voltak-e fegyverei? Ellene fegyveres erőszak nem érvényesült? Ne kérjük most, ki volt a védő akkor s ki a támadó. Elég azt látnunk, hogy *harc* volt, amelyben indulat indulattal, fegyver fegyverrel mérközött.

Az indulatok elűltek, a viaskodó felek kiengesztelődtek, a félreértések eloszlottak. Hogy lezáródjanak ama mult aktái, ahhoz még csak egyetlen áldozat kell. A legnagyobb, de az utolsó. Holt hősök mellére a vitézség

TÁRCA.

A becsület.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: *Thury Zoltán*.

Délután négy óra felé egyszerre fölriadt lomha esendjéből a ház. Afféle rongyos kis egyemeletes, szemétdombra épült külvárosi ház, amiben csupa szegény ember lakik, aki se lövésnyer nem jár, se színházba, orfeumba, tehát módfelel érdeklődik minden csokélyesség iránt, ami lármával esik meg a házban. A multkoriban például licitációnak kellett volna lenni az emeleten egy bizonyos Schwartzer nevű foltozó szabónál. Mivelhogy az asszony iszonyuan visított s rávetette magát az asztalra, hogy az legyen a ravatala is, ha innen elviszik, — morogva gyűlt össze a lakás előtt a ház népe s olyan rokonszenvesen nyilatkozott meg Schwartzerék mellett a közvélemény, hogy az ügyvédjelölt, akit a gazdája erre a kellemetlenségre elküldött, jobbnak látta újabb terminust adni a szabónak. Egyszer pedig... Mindegy különben, hogy máskor mi minden történt a házban. Ezuttal lenn a kaputól jobbra eső lakás ajtajában iszonyuan ordított egy kis tömzsi, szürke emberke, a hordár.

— Azért, hogy numerust hordok a sapkámom, nekem is van becsülete. Megmutatom az urnak, hogy a szegény emberbe se törülheti a eszmáját. Az én lányom is csak olyan kisasszony, mint a másé. Mivel lány, nem afféle utcai, aki hozzádörgölődik az urakhoz...

Benn a kisasszony egy láda szélére ülve, sirdogált s csipkés kendővel törülte a szemét. Lopva azonban az apjára pislogott s nyögdecseelve kérlete a jótorku vén embert: — de papa, de papa... Az ablak mellett pedig egy fiatal ur

állott s úgy kereste a rést a menekülésre, mint a sarokba szorított kutya. Sunyi pislogásához nem igen illett a tekintélyes föllépés, amit megpróbált néha, ha szóhoz jutott. — Ne ordítson! — mondta az öregnek — meghallom próbában is.

— A hordárnak is van becsülete! — kiabált a vén ember a küszöbről s fölesapta a fejére a sapkát.

— Van, van, de azért nem kell öszszecsődíteni a házat.

A ház csakugyan szépen öszszecsődült. Tarka tömegben foglaltak állást a hordár háta mögött a eseldek meg az asszonyok, néhány inas a műhelyekből, egy két férfi is, öregek, akik otthon foglalatokodnak s az utcáról is betért a lármára, aki éppen arra járt. A nagy zsongáson át kiabált az öreg s ahogy sokasodott a háta mögött a tömeg, a becsületére vonatkozólag tanukra is hitvatkozott.

— Nem valami ripókkal van az urnak baja. Évi lakásom van, becsületes ember vagyok, nem afféle jött-ment. Mondják meg, ha nem igaz. Mondják meg. A lányom az iskolákat járja, egyiket a másik után. — Egy percre hátrafordult, hogy elmagyarázza a népeknek az esetet. — Itt találtam nála — mondta. A lány lökdöste szegény, hát mit csinált volna, hallottam, hogy mondta, hogy: — hagyjon neki békét. — S behorant a szobába és ordított: — Agyonlóm.

A szomszéd mind utána ment s hármán is lefogták. Akinek pedig nem jutott egyéb szerep, a fiatal urat mustrálta, közelről, részleteiben. A közelről, a topánkáját s csak lassan mászott végig a pillantásuk az egész emberen föl a fejéig, hogy jól a szemébe nézzenek. Az pedig már kezdte sokallani a dolgot. Látta, hogy nem bir velük, hát legalább nem akarta egészen kiszolgáltatni magát az ítéletüknek.

— Igen — mondta — hát úgy van. Haza kísértem a kisasszonyt, de neki nem volt semmi kifogása ez ellen: mi bajuk van hát maguknak?

A kisasszony göresösen fudoklott s vizes, keserves pillantással meredt rá a sok emberre. Aztán, mikor már az árnyékba borult szép nagy szemek elvégezték a maguk munkáját, keservesen zokogni kezdett. Közben nyögött:

— Még hogy én nem mondtam... kisül a szeme, ha így hazudik... kergettem is.

— De hogy? — kérdezte a fiatal ur.

A népek azt mondták, hogy meg kell verni. Már készülődtek is rá. Akik hátul állottak, előrenyomták a többit s mind kisebb és kisebb lett a gyűrű, ami a falhoz szorította a fiatal embert. Ilyenformán megváltásszámba ment a követelőzés, amibe most fogott a hordár.

— Velem jön a törvényre. Megmutatom én! A becsületlen nem lehet viccelni semmittele urnak.

Arra, hogy: — törvény, — lecsendesett a tömeg.

— Az az igazi, mondta egy asszony s a hátával meg a könyökével bökölte a többit, hogy adjanak helyet. A hordár ezalatt a sarokból előkereste a hosszú kötelet, amiért voltaképpen hazajött, mivelhogy olyan fuvar állalt, amiből szükség van rá s most már azzal a meggyőződéssel beszélt, amit a törvény támogat.

— Majd megmondja a rendőrség, hogy szabad-e üldözni a becsületes leányt. A tulajdon piszkába fojtom bele az urat.

Hátul néhány legény a szomszéd házból még mindig azt hajtotta, hogy meg kell verni. A hordár esendesítette le őket.

— Majd megveri még az Isten is — mondta, míg a hüvelykujján és a könyökén, mint egy motollára fölesavargatta a hosszú kötelet. Megilletődve néztek rá, ő pedig megindult s a küszöbről az iszonyatosan megbántott szomszéd sorsbéli ember konokságával intett a fiatal embernek.

— Jöjjen.

A népség lassan széledt. Különösen az asszonyok szanták rá nehezen magukat arra,

jelvényét tüzi a bajtársi kegyelet. Holt ellenség sírjára virágot ültet a kegyeletlen lovagiaság. Az a tizenhárom akkor ellenség volt, mert nem értette egymást király és nemzet. Ma bajtársak volnának. De nem lehettek valósággal azokká, mert vértanu-halált kellett szenvedniök. Mártirokká lettek, hogy elkövetkezhessék az idő, amikor az engesztelődés kapcsolhatja együvé a királyt és a nemzetet.

Ma még álomkép, de valamikor örömkönyvekkel köszöntött valóság lesz, hogy eljő a nap, amikor a magyar király koszoruja látható lesz az aradi emlékszóron.

BELFÖLD.

A miniszterelnök Bécsben. Széll Kálmán miniszterelnök ma este Bécsbe utazott, hogy a közös miniszteri értekezleten vegyen részt. Ez az értekezlet épp úgy, mint az, amely október 2-án tartott, kizárólag a megszállott tartományok vasuti összeköttetésével fog foglalkozni. Hegedüs Sándor kereskedelemügyi és Lukács László pénzügyminiszter már ma reggel Bécsbe utaztak az értekezletre. Széll Kálmán miniszterelnök már holnap este haza érkezik, hogy részt vegyen a képviselőház első ülésén.

Jelentés a kvótáról. A képviselőház a nyári hosszú szünet után hétfőn tartja első ülését. Ezen az ülésen mutatja be az elnök annak a királyi kéziratnak másolatát is, amely szerint a király újabb egy esztendőre, vagyis 1901 június 30-áig döntött a kvóta-kérdésben. Széll Kálmán miniszterelnök a királyi kézirat másolatát a következő átirat kíséretében küldte meg a házelnöknek:

Nagyméltósági elnök ur! Ó es. és ap. kir. felségének ez évi június 27-ikén kelt legfelsőbb kéziratát, melylyel a közös ügyek költségeihez való hozzájárulás aránya az 1900. évi július 1-től 1901. évi június 30-ikáig terjedő egy évi időtartamra megállapított, hiteles másolatban oly megjegyzéssel van szerencsém Nagyméltóságodnak a képviselőháznak leendő szives bejelentés végett tisztelettel megküldeni, hogy ezen legfelsőbb kézirat szövegét a hivatalos lapnak jölvő évi június hó 29-ikén megjelenő számában közlételem, az eredeti legfelsőbb kéziratot pedig, tovább megörzést végett egyidejűleg az országos levéltárnak küldöm meg. Fogadja Nagyméltóságod kiváló tisztelettel nyilatkoztatás. Budapest, 1900. évi június hónap 28-ikán. Széll.

A tüzrendészeti törvényjavaslat. A magyar tüzoltóság vezető emberei ma gyűltek össze a fővárosban, hogy megállapítsák a tüzrendészeti törvényjavaslat végleges szövegét. A gyűlésen dr. Öváry Ferenc országos képviselő elnökölt és a többek közt részt vettek benne dr. Szily József budapesti önkéntes főparancsnok, Lukács Gyula tüzfelügyelő, Breuer Szilárd,

hogy hazamenjenek. Az egyik a lány haját simogatta s biztatta, hogy ne vegye olyan nagyon a szívére a dolgot, egy másik pedig azon bizonykodott, hogy valami kárpótlást okvetlenül megítélnek a hordárnak.

Mielőtt a törvényre jutottak volna, a fiatal ur hazakiváncskozott. Azt mondta, hogy másik ruhát akar fölvenni.

— Nines itt afféle! — kiabált a hordár, hogy a másik gyalogjáróról is átbámultak rájuk az emberek. De aztán engedett, mert a fiatal ember azt mondta, hogy nincs kizárva, hogy rögtön le tartóztatják s ezt az öltönyt kimélni akarja. A kis szürke ember nem tagadhatta, hogy tetszik neki ez az aggodalom. — Ime, félti a fekete kabátját. No majd jó lesz a tömlőnek az öskább is. — Fölmentek egy szép nagy házba. A fiatal ur ruhákat készített elő, de lassan, sokáig válogatva, a hordár pedig nagy karosszékebe ült, hogy alig látszott ki belőle s szigorú, merev pillantással várta, hogy mikor lesz már készen. A konyakhöz hozzá se nyúlt, amit betöltött neki a fiatal ember s fészkelődött, amikor már tulságosan hosszúra nyúlt az időzés. Mormogott.

— Engedtem az urat, aztán most azt hiszi, hogy becsap. Ha nem akar jönni, rendőrré megyek.

Künn kopogtak s két másik fiatal ember jött be. A harmadik nagyot lélegzett és eléjük ment.

— Eppen jókor. Ez a derék ember itt, amint láthatjátok, hordár. Megérdelemi, hogy tegyünk az érdekében valamit. Milyen posztja van?

— Semmi köze sincs ahhoz az urnak.

Markusovszky Géza, Szabó Gyula, Vida Pál parancsnokok. A gyűlés hosszú vita után letárgyalta és megállapította a törvényjavaslatot, melyet az országos tüzoltószevetség holnapi gyűlésén még egyszer revízió alá vesznek. A szövegét azután a javaslatot sürgősen fölterjeszti a belügyminiszterhez.

A főrendiház új elnöke. A főrendiház új elnöke gróf Csáky Albin ma délelőtt meglátogatta Széll Kálmán miniszterelnököt s vele hosszabb időn át értekezett. Az értekezés során megállapodtak abban, hogy a főrendiház legközelebbi ülése folyó hó 13-án lesz. Ez ülésen a miniszterelnök bejelenti, hogy a főrendiház mindhárom elnöke lemondott s így annak szüksége áll elő, hogy a főrendiház korelnököt válasszon. A főrendiház által megválasztott korelnök felolvassa a királyi leiratot, amely az új elnököt kinevezését tudatja s azután átadja helyét az új elnöknek, gróf Csáky Albinnak. Megemlítjük itt, hogy gróf Csáky Albin főrendiházi elnökké történt kinevezése folytán lemondott képviselői mandátumáról.

Küldöttség az igazságügyminiszternél. A somogyvármegyei barcsi járás 25 községének elüljáróiból álló küldöttség tisztelettel ma Plósz Sándor igazságügyminiszternél a Barcon felállítandó járásbírószék érdekében. — A küldöttségben résztvettek: Gróf Somssich Béla, gróf Széchenyi Frigyes, Kremzír Mór földbirtokosok, dr. Piszár Antal ügyvéd, Valkó Gyula körjegyző, Barcs, Babócsa, Bolhó, Szentes, Szulok, Tarnóca, Darány, Homok-Szent-György, Kálmánca, Gárdony, Domba, Dráva-Tamási községek elüljárói. A küldöttség vezetője, gróf Széchenyi Lure rámutatott arra az anomáliára, hogy Barcon, az ország egyik legjelentékenyebb kereskedelmi gócpontján, járásbírószék nincsen, bár a vármegye azt már husz éve sürgetti. A miniszter a küldöttséget igen előzékenyen fogadta és kijelentette, hogy a járásbírószék felállítását elvileg elhatározta, fel is fogja azt állítani, mihielyt a községben való elhelyezés kérdését eldöntötték s mihielyt a törvény keretében annak felállítására lehetővé válik.

Uj főrendiházi tag. Thurn-Taxis Miksa Egon herceg az iránt folyamodott, hogy a cenzus alapján a főrendiházban helyet foglalhasson.

Görög-katolikusok ünnepe. A lugosi görög-katolikus egyházmegye egyesülésének 200-ik évfordulóját nagy ünnepességgel üli meg. Az egész egyházmegyéből az összes papság, tanítóság és a nép ezrei idegyűltek. Az est beálltakor Radu püspök tiszteletére fényes lakýlaszénét rendeztek. Az üdvözlő beszéde a püspök igen hatásosan válaszolt. A hívőket törvénytelenre, a haza és trón iránti hűségére buzdította. Általában nagyon jó hatást tesz, hogy a templom homlokzatát a magyar nemzeti színekkel díszítették. Holnap délelben közebebe lesz, este pedig a lugosi, orvaci és nagytükváni román dalárdák hangversenyt rendeznek.

A vendégek bámulva néztek hol az egyikre, hol a másikra. Nem tudták hirtelenében megérteni, hogy miről van szó.

— Egy kissé hirtelen mérgű, de jó felfogása van, lehet vele beszélni.

A hordár fölállott s kiáltani próbált, de ennyi ur között még se igen illett volna orditozni. Hát csak keményen és határozottan beszélt.

— Nem lehet.

— Dehogyan nem. — Ujra az urakhoz fordult. — Arról van szó, hogy az öreg a rendőrségre akar vinni.

— A fenét!

— Gyönyörű szép kis lánya van. Művelt, iskolázott leány, igazi kisasszony. Ha az ember ránéz, rögtön látja, hogy nem közönséges hölgygyel van doiga.

Komorán szólott közbe a hordár:

— Hallgasson az ur.

Meg lehetett érezni a hangján, hogy sokkalja azt a bugyutaságot, amit föltételeznek róla.

— Hát aztán mi történt? kérdezte az egyik az urak közül.

Hirtelen felelt a fiatal ember:

— Semmi. Hazajött, aztán ott talált. Hát ebből nem kell olyan nagy kázust csinálni. Megszólítottam a lányt az utcán, nem is felelt, ment előre, mentem utána. Hát azért van szája, hogy mondja meg velem, ha nem kellek neki.

— Igaz, mondta az egyik ur.

— Én is azt keresem, ami az igaz, — kiabált most már a vén ember és a mellét verte.

— Hát pedig jó lesz nem nagyon keresni, mert meg találja banni.

Politikai mozaik.

Budapest, október 6.

Még mindig a tegnapielőtti minisztertanácsban elhatározott kinevezések szolgáltatják a politikai beszélgetés legfőbb témáját. Ezek között természetesen a legelső sorban gróf Csáky Albin kinevezése. Abba az általános örömben és megelégedésben, amely ennek a kinevezésnek nyomán országoszerre támadt, egy melankólikus gondolat vegyül: az a gondolat, hogy gróf Csáky Albint a képviselőház elveszít. Az utóbbi időben gróf Csáky Albin nem játszott nagyobb szerepet a parlamenti életben; de még mindennek élénk emlékeztetőben van az a nemes, erőteljes, tapintatos fellépése, amelylyel báró Bánffy Dezső kormányzatának utolsó idejében, a politikai szenvedelmek legnagyobb viharzása közben, a kibontakozás útját egyengötte; midőn a disszidensek részéről az első lökést adta meg a parlamentben a béke-tárgyalások megindítására, ugyanazoknak a feltételeknek alapján, amelyeket Szilágyi Dezső pozsonyi híres beszédjében megjelölt. És gróf Csáky Albinnak azokban a nehéz időkben való imponáló szereplésére gondolva, felmerül sokakban az az aggodalom, hogy hasonló nehéz helyzetek bekövetkezése esetén gróf Csáky Albint a képviselőház nélkülözni lesz kénytelen. Szerencsére azonban az elmúlt korszak végét jelző viharzások megismétlődésétől jó ideig nincs miért tartanunk. És minden melankólikus gondlattal szemben áll az a valóság, hogy a főrendiház vezetése erős, megbízható kézbe kerül, midőn gróf Csáky Albin, közéletünknek ez az ideális tisztaság alakja foglalja el az elnöki nagydíszú méltóságot.

Az ultramontán tulerő a főrendiházban az egyházpolitikai nagy küzdelmekben megtörtött. De azért csak a rövidlátás nem veszi észre, hogy a klerikális, maradi elemek nem veszítették el talajukat végképpen, sőt nagyon is számot kell vetni velök a méltóságos Házban. És így állván a dolog, az egész szabadelvűpártban mélységes meglepődést kelt az a tudat, hogy egy Csáky Albinnak jelentékeny egyéniségére van bízva a főrendiház vezetése, olyan egyéniségre, amelyre a szabadelvűség a legnehezebb körülmények között is megnyugvással számíthat.

A főispáni kinevezések méltatásában a sajtó nem egészen járt a helyes uton. Ezeknek az állásoknak betöltésénél a kormányelnöknek egyetlen célja az volt: hogy a közigazgatás föltétlenül igazságos, elfogulatlan és szabadelvű legyen az egész vonalon. Ennek a célnak figyelembe vétel-

— Én?

— Maga hát. Elvéttem a numerusát.

— Nem megy az ügy.

— Megy biz az. Aztán meg ha olyan nagy a beesüllete, hát adjon belőle a lányának is. Ne csalogassa az embert.

A kis köpöcs, deres ember lihegve kiabált:

— Hallgasson az ur!

— Hallgatok, de jobban teszi maga is, ha hallgat. Nekem esinálhat kellemetlenséget, ha akar, hanem aztán én is kiadom a maga porcióját. Mert ne higgyen maga olyan bolondnak engem, hogy csak úgy utána megyek egy lánykának. A milyen a lány... Jól teszi, ha többször is hazamegy majd a hosszú kotelért.

A hordár hangtalanul bámult maga elé. Ahogy sűrűn pislogott, bágyadtás ült a szemére vagy harag csillogott ki a pillái alól, egy-egy pillanatra pedig sovár vágyakozás, ahogy kapzsi módon körülnézett a szobában, amiben pénzét lehetett szolgálni minden butoron. A sokféle ember egy borbén egymásután hebehurgán szólalt meg.

— Leverem a derekát, leverem — mondta hazafenyegette.

A fiatal ember vállat vont s azt mondta:

— Bánom is én.

— De bajba viszem az urat is. Meghurcolom legalább.

— Mit akar tőlem?

— Ha olyan, hát az efféle urak tették azzá. Hát meghurcolom az urat.

Leste, hogy mit szól erre a fiatal ember s

UJ IDŐK.

Herzeg Ferenc lapja valóságos album-füzettel indult meg az új negyedben. Közleményeinek a gazdagsága, képeinek a szépsége révén a legnagyobb külföldi képes lapokkal kiállja a versenyt. Januárban pompás, nagyméretű, keretbe való színes képet ad teljesen díjtalanul előfizetőinek. A magyar háznak magyar művészi disze lesz ez a gyönyörű reprodukció. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 4 korona.

Előfizethetni postautalványon a kiadóhivatalnál Budapest, Andrassy-ut 10. — Mutatványszámot kérésre szívesen küldünk.

vel válogatta ki Széll Kálmán az 6 emberre, még pedig a lehető legszerencsésebb kézzel. Hogy célját elérhesse, ahhoz olyan emberekre volt szüksége, akik nemcsak fent, hanem lent is teljes bizalomra számíthatnak. Ezért válogatta ki az új főispánokat a parlamenten kívül álló emberekből, akik sem az egyik, sem a másik irányban nem vittek exponált szerepet. Ha a régi irány híveiből kerültek volna ki az új főispánok, akkor az a gyanu támadhatott volna, hogy a vármegyei kormányzatban továbbra is a régi szellem marad honos, ami a szabadelvűpárt új elemeit idegenítette volna el; ha pedig az új elemek exponált része foglalta volna el a főispáni székeket, a régi elemek sorában ültötte volna fel a fejét az a gyanúsítás, hogy a régi szabadelvűpárt elnyomása kezdődik meg a főispánváltásokkal. Mindakét eset ki van zárva a főispán-kérdés eddigi részének megoldásával, amelynek csakis két kvalifikáció jött figyelembe: az egyik az, hogy a kinevezettek alaposan értsék a közigazgatást, — ez a kvalifikációja kétségtelenül megvan az új főispánok mindegyikének — a másik az, hogy a szabadelvűség és Széll Kálmán kormánypárti elveihez való hűség dolgában teljesen megbízhatók legyenek. Széll Kálmán ebben a részben is kellő garanciákat szerzett magának. És így lesz ez továbbra is. A főispánváltások még nincsenek befejezve. Tévedés volt azt hinni, hogy Széll Kálmán eddig azért halasztotta a főispáni kar restaurálását, mert nem volt hozzá bátorsága. Csak éppen akkor kezdett hozzá, amikor jónak látta. És ezután sem lesz szó arról a bizonyos hajszáról a régi főispánok ellen. A régi főispánok közül azok fognak megmaradni, akik képesek is, készek is az új kormányzati szellemnek a közigazgatásban való érvényesítésére. És csak azok fognak távozni, akik erre vagy nem képesek, vagy nem hajlandók, vagy pedig nem is képesek, nem is hajlandók. Azt a kérdést tehát, hogy hány régi főispán marad meg, hány távozik, csak a régi főispánok maguk dönthetik el.

Ezeket mondta el tudósítónknak egy szabadelvűpárti politikus, akiről tessék nekünk elhinni, hogy egész alaposan ismeri Széll Kálmán nézeteit és szándékait.

A hétfőn újra kezdődő képviselőházi munkavérad küszöbén természetesen sokat hányják-vetik azt a kérdést, hogy mit várhatunk a Ház legközelebbi tanácskozásaitól? A legelső felelet erre a kérdésre az, hogy lesz mindenekelőtt egy hosszú költségvetési vita. Ennek a vitának azonban egyáltalán nem lesz valami nagyon emelkedett a

amikor látta, hogy megzavarodottan keresi a másik két ur pillantását, mintha tanácsot akarna kérni tőlük, hirtelen folytatta:

— Szegény ember vagyok, de nem hagyom a magamét. — Leste a hatást, aztán újra kezdte: — Szegény ember vagyok, de ha a nadrágom adom az ügyvédnek, akkor is meghurcolom az urat.

Türelmetlenül kiáltott rá a fiatal ember:
— Beszéljen magyarul! Mit akar?
— Ha az ember szegény, hát legalább fizessék meg, hogyha a becsületében vájkálnak. Mert hogy szegény is legyen és semmit se kapjon...

Lassan ment az alku. Előbb ezokról volt szó s végre száz forintot kapott a hordár készpénzben és két váltót száz-száz forintról. Mind a kettőre rákanyarintotta a nevét, a másik két ur is s az egyik egy, a másik két hónap múlva jár le. Az öreg szépen összehajtogatva a tárcájába tette a papírosokat, a pénzből pedig öt forintot külön a mellényzsebébe.

— Ezt felváltom — mosolygta magában, mint lefelé ment a lépcsőn. — Fel fogom váltani.

Szivart vett, aztán meg ősi barackot a lánynak, a kötelet pedig mérgesen forgatta a kezében, amikor belépett a lakásba.

— Te! — ordította — te! Azt hallom, hogy te se vagy valami jóféle. Leverem a derekad! Azt mondja, hogy kacsingattál neki...

— Dehogynem? Csak nem?
— Azt biz a. Hanem ha a rátákat betartja, hát én már megbocsátottam neki.

nívója. Előrelátható, hogy nem is az általános vita lesz hosszú, hanem a részletes tárgyalás fog nagyon elhuzódní. A minék megvan az egyszerű magyarázata. Erősen közelednek a választások és a mostani képviselőház utolsó budgetvitája alkalmából igen sűrű *habzbeszélések* fognak eszközöltetni.

Naiv lelkek nagy, elvi összeütközéseket várnak. Amde azok, akik ismerik a népképviselő pszichológiáját, mosolyognak ezen, mivelhogy tudván-tudják, hogy választások előtt sohasem szokott erős politikai meggyőződéses összeütközése sorra kerülni. Ilyenkor minden más politikai törekvést egy törekvés szorít háttérbe: a mandátum biztosítása. E mellett elhallgatnak a legerősebb politikai aggodalmak is; akiknek ilyen aggodalmak vannak, elteszik őket a választások utánra, senkinek nem lévén kedve szerint, magára venni a heves összetűzéseknél keserűségeit — és következményeit.

Nagyon tévednek tehát azok, akik fermentációt várnak a Ház új munkaszorójától. Semmiféle nagy mozgalom nem lesz, viharokról szó sincs. Az ellentétek elsimulása, amely spontán megindult, most rohamosan fog befejeződni. A képviselők emberek, még pedig nagyrészt olyan emberek, akik ismét képviselők akarnak lenni.

Ami az ismeretes szubverzív áramlatokat illeti, ezek sem fognak a mostani orssággyűlés hátralévő ideje alatt sok vizet zavarni. Nem igen lesz sok baj sem a néppárttal, sem a másik szélsőséggel, a protestáns ultramontánizmussal. Hogy a katolikus néppárttól mi a nézetünk, azt, úgy hisszük, elégszer elmondottuk már. Hogy a protestáns néppárttól mi a nézetünk a legilletékebb férfiaknak, ezt megmondotta a minap egy politikai beszélgetés alatt egy igen előkelő politikus, aki a református egyházi életben állandóan tevékeny vezérszereplő. Így szólt:

— A jezsuiták sem ártottak annyit a protestantizmusnak, mint a Bánffy-sajtó protestáns akciója. Igazán azt lehetné az ember, hogy a jezsuiták támogatják ezt a sajtót, amely a protestáns érdekek védelmének jelszava alatt hajtja a vizet a felekezeti reakció malmára. Ez az akció többször részült már dezavualásban illetékes protestáns férfiak részéről. És hogy ünnepes visszautasításra nem talál, annak egyedül az az oka, hogy meg vagyunk győződve arról, hogy önmaguktól fognak megszűnni ezek a helytelen, tapintatlan és kóros törekvések.

Bizonyos áramlatra, amely közeli rokonságban van a most említett protestáns akcióval, érdekesen világít reá a következő *vidéki levél*:

Deés, október 5.

Szolnok-Doboka vármegye e hó 3-án tartotta meg rendes őszi közgyűlését.

A tárgysorozat másfél óra alatt ledaráltatt s a hivatalos indítványok sablonszerűleg elfogadtattak.

De mégis, mielőtt erre a magnum áldomás következett volna, érdekes epizód történt, amelynek ezek az előzményei:

Február hó 17-én új járt báró Bánffy Dezső, aki megyénkbeli mustra megyét alkotott, s akkor a megyei vezérférfiak, a klik főbbjei erős fogadtatték őt kegyelmességének, hogy a következő választásokon *csakis oly jelöltek fognak felléptetni és megválasztalni*, akik adott alkalomadtán *nyomban mellette sorakozzanak*.

Ő kegyelmessége tartva attól, hogy a választások még ez év folyamán meglesznek, ez év ápril havában privátum újból lejött s adott szavukat a legmélyebb hajlongások között ismételték előtte a multkor hűségüket tett korifeusok.

Juniusban a szamosvölgyi vasut-részvénység közgyűlését tartván meg, báró Bánffy hivatalosan járt itt s a tiszteletére adott banketten mondotta el *Bokros Lajos* báró Bánffy Dezsőre ama nevezetes pohárköszöntőt, amelynek híre Szolnok-Doboka határain túl is szétröppent.

Ilyen előzmények után történt, hogy a megye egyik befolyásos nagybirtokosa, báró *Rudnyánszky Béla*, meg akarván győződni arról, hogy

vajjon a megye urai nyíltan is színt mernek-e vallani, azt az indítványt tette a mostani megyegyűlésen, hogy *Darányi Ignác* földmívelésügyi miniszterhez a közgazdaság terén teljesített üd-
vös tevékenységéért a vármegye *bizalmi feliratot* intézzen.

Ez az indítvány nagy meglepetést szült. Főispán, alispán, Bokros stb. megjelentek. De miután a kérdést felvetették, nagy vita támadt, amelynek folyamán — hogy a vezető férfiak a hinárból kijuthassanak, — *ugyanaz a Bokros Lajos*, aki Bánffy Dezsőnek leghűségesebb embere volt mindig s aki a tavaszi parádét is szervezte, biztatásra felszólt, mondván: „hogy ha már a kormány egy tagjának bizalomnyilvánítás indítványoztatik, akkor ne csak egyesnek, hanem az egész kormánynak indítványozom a bizalom nyilvánítását!

Az indítványt szó nélkül elfogadták.

Hogy báró Bánffy Dezső mit szolt hozzá, nem tudjuk. De hogy az ország jóhiszemű közvéleménye mit szólt az ilyen jelenségekre, azt mindenki tudhatja.

KÜLFÖLD.

A kínai háború.

Budapest, október 6.

Egyre több oldalról jut kifejezésre az a gyanu, hogy a kínai császár ediktumai, valamint a német császárhoz intézett alázkodó levele csak porhintés a hatalmak szemébe és hogy a kínai udvar, amelyet még folyvást a minden rossznak okozójaként ismert özvegy császárné dominál, mindenre inkább gondol, mint megalázkodásra, bűnösök megfenyítésére, vagy bármire is, amit a hatalmak kívánnak. A kínai császár nemcsak hogy vissza nem tér Pekingbe, amint most már Amerika is erélyesen követeli, hanem az udvarral együtt még távolabb vonul a birodalom belsejébe, ahova utána sem lehet menni. Hogy ily körülmények közt a békétárgyalásoknak — bárminő alapon is — semmi értelmök és foganatjuk nem lehet, az természetes dolog.

(A kínai udvar.)

London, október 6.

A *Times*nak jelentik Sanghaiból 4-iki kelettel: Egy szeptember 29-én kelt ediktum közlése, hogy a császári udvar Tajuenfuból Szingfuba utazik.

London, október 6.

Sanghaiból jelentik a *Daily Express*nek: Északról nagyon aggasztó hírek érkeznek. Mialatt a hatalmak a legközelebbi lépésekről tárgyalnak, az alatt a kínai udvar *újraszervezte a kínai haderőt* s azt hiszi, hogy *most már elég erős, hogy az európaiaknak ellenállhasson*. A legújabb császári ediktumoknak, amelyekkel a kínai udvar a hatalmakat ámitotta, csak az volt a rendeltetésük, hogy az udvar időt nyerjen a fegyverkezésre. A császárral és az özvegy császárnéval a lefokozott főhivatalnokok is elmenekültek. A kínai kérdés megoldása *ma sokkal messzebb van, mint valaha volt*.

London, október 6.

A *Times*nak jelentik Sanghaiból 4-iki kelettel, hogy odavaló jól értesült körökben az a vélemény, hogy a *legutóbbi császári ediktumokat csak a hatalmak ámitására tették közzé*. Azt hiszik továbbá, hogy titokban ezekkel az ediktumokkal ellenkező rendeleteket terjesztenek, amelyek a lakosságot felizgatják az idegenek ellen.

Berlin, október 6.

A Kínából érkező legújabb táviratok megerősítik, hogy a császár, a császárné és tanácsadói a régi, *kipróbált módon játszzák ki a hatalmakat s tettelet engedékenységgükkel időt akarnak nyerni, hogy az alatt az udvar az ország belsejébe érheszen*. Ezt a gyanut nagyon is alaposan teszi a kínai kormány az a kívánsága, hogy Angolország vállaljon garanciát a császári család életéért s akkor az udvar visszatér Pekingbe.

Köln, október 6.

Egy londoni távirat szerint Pekingben és

MOLL SEIDLITZ POR

felülmúlhatatlan **hálszer** mindama **gyomor**bajoknál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszerárakban **MOLL** készítménye kérendő eredeti dobozokban 1 forintjával.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ és SÓ

Legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés, osz, kövszény és egyéb megfázási bajoknál. A rakutárakban olommal zárt (plembirt) üvegekben 90 krajcárjával kapható. **MOLL** készítmény kérendő.

Tiencinben aggasztó a helyzet. A császár engedékenysége, amely a legutóbbi rendeletekben nyilvánult, *alattomos játék*, mert *títkos* rendeletekben viszont a mozgalmak kedvez. Így akarja *Kvangszu* császár a zavarokat a tél elejéig kihuzni.

(A francia jegyzék.)

Páris, október 6.

Delcassé legutóbbi jegyzékét valamennyi lap helyesli. Azt írják róla, hogy teljes program, amelyhez valamennyi hatalom hozzá fog járulni. A *Figaro* azt írja, hogy ez a körjegyzék a legvilágosabb és legkielégítőbb diplomáciai okirat, amely eddig a hatalmak elé került és amely ennél fogva lehetővé fogja tenni, hogy a hatalmaknak kissé megzavart koncertjét újra helyreállítsák. Már első olvasására az az érzés támad, hogy ez a program az egyedüli, amelynek alapján a kínai nehézségeket barátságosan meg lehet oldani. Ez a program nemcsak a jelent, hanem a jövőt is szem előtt tartja. A *Rappel* azt írja, hogy *Delcassé* körjegyzéke megszünteti a Kína fölcsúszása miatt támadt nehéz gondot.

(A diplomáciai helyzet.)

London, október 6.

Sanghaiból jelentik a *Morning Post*nak: A kínai kormány azért választotta Sziaungfai székhelyéül, mert az idegenek nem férhetnek hozzá. Valószínűen, hogy a császár visszatérjen Pekingbe, ha csak Anglia nem vállal kezességet bizosságiért. Az európai csapatok hiába igyekeznek a kínai udvar nyomába, mert a német csapatok szállító eszközök nélkül érkeztek meg. A kínaiak meg vannak győződve, hogy *Németország és Oroszország között megállapodás jött létre*, amely szerint Oroszország kapja a fától északra eső vidéket, Németország pedig Csili és Santung tartományokat. Mindez állítólag *Li-Hung-Csang* beleegyezésével történik.

London, október 6.

A *Daily Chronicle* jelenti Washingtonból tegnapi kelettel: Az Egyesült-Államok kormánya azt ajánlotta a hatalmaknak, bírja rá a kínai császárt, hogy térjen vissza Pekingbe és a reformpárt és a haladó-párt tagjaiból kabinetet alakítson. Ennek megtörténtevel rendeletet bocsásson ki, amely az övezgy császárnét minden méltóságától megfosztja. Az övezgy császárné üzemel ellen a civilizált hatalmak szuronyai védik meg a császárt. Az Egyesült-Államok kormánya ragaszkodik ahhoz, hogy *Tuán hereget halállal büntessék*.

London, október 6.

Félhívatatosan jelentik, hogy az angol kormány nem válaszol az első német körjegyzékre, mert gróf Bülow második jegyzéke a választ fölöslegessé tette. Ehhez a második jegyzékhez már az összes hatalmak hozzájárultak és *Salisbury* már megküldte *Macdonald* pekingi követnek a megfelelő utasításokat, hogy a kínai kérdés rendezésénél Németországgal egészen egyértelműen járjon el. Németország Anglia beleegyezésével átvette a tonger-tiencin-pekingi vasut kezelését, de mihelyt az átvételnél irányadó stratégiai okok megszűnnek, Németország Angliának fogja a vasutat átadni.

London, október 6.

A *Morning Post*nak jelentik Berlinből, hogy *Salisbury* október 3-án szóval válaszolt gróf *Hatzfeld*nek a német körjegyzékre. A válasznak az volt a tartalma, hogy az angol kormány hozzájárul a német javaslatokhoz és már utasította pekingi követét, hogy a német követet egyértelműen járjon el.

Berlin, október 6.

Brand, a pekingi volt német követ, a *Nation* című heti folyóiratban élesen kikel az ellen a gondolat ellen, hogy Németországnak területekkel kell magát kárpótolnia abban az esetben, ha Kína nem tudna elegendő biztosítékot adni a hadikárpótlás megfizetésére. A volt követ veszedelmesnek tartja ezt a tervet s egyáltalán helyteleníti, hogy Németország magához ragadta a vezérszerepet a kínai kérdésben.

Berlin, október 6.

A Wolff-ügynökség jelenti New Yorkból: Idevalói politikai körökben úgy vélekednek, hogy a francia kormánynak Kínára vonatkozó jegyzékében több olyan pont van, amelyekhez az Egyesült-Államok nem fognak hozzájárulhatni.

London, október 6.

A Reuter-ügynökség jelenti Pekingből e hó 1-jéről: Az oroszok kiürítették a nyári palotát. Ugyanez az ügynökség jelenti Sanghaiból mai kelettel: Báró *Czikán* osztrák-magyar követ ma este Pekingbe utazik.

(Sajnálatos tévedés.)

Róma, október 6.

A *Tribuna* sanghaji távirata szerint Sanghaikván bevételénél félreértés következtében oro-

szok és franciák között, akik egymást boxerolnak tartották, erős puskatűzelés támadt. Mind a két részről tizen cseletek és igen sokan megsebesültek.

(Fenyítő expedíció.)

Berlin, október 6.

A *Local-Anzeiger* *Dannhauser* századostól, külföldi tudósítójától ezt a szeptember 26-ikán Pekingben kelt kábel-táviratot közli:

Hoepfner tábornok tegnapi fenyítő expedícióján, mely Pekingtől harminc kilométernyire terjedt, a seijungi boxer-telepet, ahová bennünket ötven japáni vezetett, üresen leltük. Innen vezető nélkül nyomultunk előre *Nanhuangmen* felé és délután öt óraker *Pejicsang* falu mellett és a közelében levő császári vadspark falánál nagyobb boxer-tömeg heves puskatűzzel fogadott. Az ellenség egy ideig megálta puská-és gránát-tűzünket, sőt egy boxer-csapat oldaltámadást is kísérelt, de a második tengerész-zászlóalj negyedik százada előbb sortűzzel, azután szuronyral megsemmisítette; *Poland* hadnagy saját kezével rántotta ki az ellenséges zászlótartó kezéből a boxer-zászlót. A sötétség megakadályozta a mindenféle hátráló boxerek üldözését. Előnyomulásunk alkalmával gyakran akadunk a boxerek hajmeresztő kegyetlenségének bizonyítékára. De volt egyéb epizód is. A mieinknek ugyanis különösen feltűnt egy boxer, aki félig földhanyagástól elődve, állandóan egy vörös zászlót lengetett. Embereink oda irányították tehát a tüzet. A zászló lebullott, a zászlótartó elesett. Később azon a helyen egy alig tíz éves, vadonat új boxer-ruhába öltözött kínai fűcskát találtunk, kinek oldalára gyermekkard volt kötve és holtan, keresztül löve lektídt a vörös zászlón, melylyel ő lekésítette harcra a boxereket. Az expedíciós csapatot teljesen elhagyott *Pejicsang* és *Nanhuangmen* falukban éjszakázott, hol sok fegyvert és lövészermet talált. A két helységet ma felförzszülük és a csapat visszatért Pekingbe. A mi veszteségünk 4 sebesült, a boxerek 150 halottat veszítettek.

HIREK.

A tibeti agyag-isten.

Miklós cár diplomatai módját ejtették annak, hogy kerülő utakon elküldjék a cár ajándékait Tibet urának, a dalaj-lámának, aki megközelíthetetlen országában az élő isten szerepét játszsza s ezáltal először érintkezik a földgömb valamely hatalmasságával. Most a dalaj-láma követséget küld a cárhoz, amely viszonzza az ajándékokat.

A tibeti isten meg fog halni. Az orosz diplomácia üdvözlötlet és ajándékot küldött neki s a tibeti fensik istene elfogadta. Ettől fog meghalni. Nem csak azért, mert kinyitotta a *Galdan* zárda kapuját, melyen halandó embernek nem szabad belépnie, hanem azért is, mert megmutatta, hogy ő is ember.

Ezer évig Dalaj Láma volt. Főpap, király és isten egy személyben. A kívül állók így gondolták, így hitték, mert sohasem látták színről-színre s leborultak a neve említésekor. Odabent pedig közönséges emberi gyötrelmek és közönséges emberi gyönyörök közt élt ez az Isten. A foga fájt olykor és olykor kintző hurutok bántották. Az istenséget csak a titokzatossága adta meg neki.

S most meg fog halni. A diplomáciai kezébe adta magát, elérulta, hogy ember. A dsaggernat kocsija fog végig gurulni a testén, kigyurja a lelkét, emberi vére végig fog folyni a tibeti fensikon. Ez a közönséges emberi vér, amelyet ezer évi szemfényvesztés isteninek hazudott.

A Dalaj Lámák közös sorsa, az agyag-istenek tragédiája ez! Az európai diplomácia s főleg az orosz, nem ismer isteneket s ha valaki el akarja hitetni vele, hogy isten, azt kivonszolja a napfényre, a világosságra, a szemébe néz, a szemébe kacag, ráút a fejére s azt mondja:

— Agyag!

Évezredek csalásnak a végét jelenti ez a diplomáciai kedveskedés s bizonyos, hogy most, amikor a Dalaj Láma először érintkezik emberekkel vagy diplomatákkal, a maga istenségét teszi kockára s bele fog pusztulni.

el fog enyészni mint minden ál-isten, amely eddig a világot szerencsét próbált.

Dalaj Láma, ha európai újságot olvasnál, félénken őrizted volna továbbra is kapuid zárait. Semmi emberi kedveskedésnek, semmi hízélgésnek nem nyitottál volna kaput. Tovább is hallgattad volna a szent folyód csöndes esobogását. Fehér juhaidat tovább simogattad volna s finom fűszerszármok csiklandozták volna inyedet. Almodhattál volna tovább is az isteni Ramo hősi szenvedéseiről s a valmiki dalos lígeteiben tovább is neked énekeltek volna a virágok.

Most pedig haragosan fognak lenézni reád a Kuelun és a Himalaya zergéi, mert tanyájuk csöndjét fölverted az idegenekkel, akik alázatosan jöttek hozzád és egy északi császár üdvözlötlet hozták magukkal. Nem tudod-e, hogy a diplomácia sem más, mint a dsaggernat kocsija, amely mindent szétrombol, ami a kerekai alá kerül, mindent letipor, mindent magával ragad? Elragadja a te hatalmat, a te istenségedet is, ki fog vonszolni a napra, a világosságra, le fogja rólad tépni isteni jelvényeidet, szemedbe fog kacagni, ha azt mondod, hogy te vagy a tibeti Isten! A fejedre ütnek majd, az agyag koponyára, kigyurják a beleidet s akkor kiderül majd, hogy emberi beleid voltak, kiütik a fogaidat s ki fog derülni, hogy emberi eledeit rágtál velük, leütnek a lábadról, melyen sohasem jártál az égben. Ki fog derülni rólad, hogy nem voltál isten, csak ember, közönséges, gyarló ember. S a világ kacagni fog rajtad, mint minden agyag-istenségen s akik imádtak eddig, akik megvege gondoltak rád s akik a földig borultak a neved említésekor, azok a szemedbe röhögnek, kikacagnak, leköpnek s a Himalaja bércéi fogják visszhangozni a kiáltásukat:

— Agyagból volt! Agyagból!

Dalaj Láma, meg fogsz halni! Utóler az agyag-istenek végzete!

Goda Géza.

Első szereltem.

Párisban tegnapelőtt reggel főbe lőtte magát egy nagyon előkelő fiatal gyerek: gróf *Largey* *Frédéric* tízenyole esztendő s fia. A kis vicomte hónapok óta szerelmes volt egy hűres, vagy inkább hírhedt párisi szépségbe, aki sokáig csak mosolygott a vallomásain. De kitartással és grófi koronával sok mindent elérhet az ember; így történt, hogy tegnapelőtt hajnalában boldogan verődött haza a szerencsétlen szerelmes, és az ajtóban összecskolta az inasát, és adott neki két louis soronkívüli borralvalót, öt óraker reggel pedig meghalt. Az asztalon ott hagyta azt a bizonyos utolsó levelet; minden más korabeli gyerek hosszabbat írt volna.

— Kedves atyám, — ne haragudj! Meg kell halnom, mert boldogabb már egy sem lehetek.

Ennyit írt a kis gróf: egy szóval sem többet. És ez éppen elég, sőt a diszkrétció szempontjából már sok is. Ebből az egy mondatból könnyű dolog megkonstruálni azt az egész szerencsétlen kis embert, érzésvilágával, gondolataival, boldogságával és exaltációjával egyetemben. Olvasott egyet s más, hallott egyet s más, és látott egy leányt, aki tetszett neki. Szép volt a leány, kocsin járt, előkelő volt és a papája barátai rosszakat beszéltek róla. Elég ok arra, hogy ő glorifikálja. Ki nem tudja, milyen gyötrelmes boldogság az, ott sétálni hetekig egy ház előtt, leselkedni egy kapu alatt, várakozni, kísérgetni, féltékenykedni, gyűlölni és — szeretni, ismeretlenül? Hogy megnövekszik minden dolognak a jelentősége, mihelyest valamely összeköttetésben van vele. Kinek nem szorult el a szíve, kinek nem száradt ki a torka, mikor az első virágcsokrot, az első levelet küldötte fel az első ideáljának és a szomszéd utcasarkon várta a pirossipkást? Hogy forgott akkor az egész nagy mindenség egyetlenegy sipka körül, a

körül a sipka körül, amelyik nem akart megjelenni! Es hogy hajszolták egymást a gondolatok, hogy merült fel egy perc alatt száz eshetőség:

— Felel!... Nem felel!... Visszautasít!... Elfogad!...

... Nem látott ilyen várakozás után a cinizmusban szemérmert, a gunyban tartózkodást, a romlottságban észt és a kiváncsiságban szerelmet? A fiatal Largeay gróf levele elég magyarázat mindenkinek, aki azt tartja, hogy nincsen első szerelem, mert csak egyetlen szerelem van; vagyis mindenkinek, aki szerelmes, és még nincsen huszonöt esztendő.

Dumas fiú egy szellemes vigjátéki hőse azt mondja:

— Szerelmes vagyok! Istenem, mit csináljak, mikor nincs más gondom?

Ez a mondat lehet bántóan cinikus, de nem hazug. Hogy egyebet ne mondjunk: a fiatal gróf Largeay, ha tegnapi hajnali négy órakor hirtelen nagy erővel rájön a fogfájás, elküld a patikába szegfűszeg-cseppekért és akkor északra már nem lövi föbe magát. Ha pedig reggelre felfedezze a szándékát és vigyáznak rá néhány hónapig, felnőtt korára nem marad meg benne, csak egy zavaros emlék és az egész történetet, ha ugyan észbe jut, egy melankolikus mosolylyal honorálja és azzal a tipikus mondattal:

— Milyen szamar voltam!

Hogy érdemes-e eldobni az életet valamiért, amiről előbb-utóbb kiderül, hogy számárság, hogy szabad-e meghalni, azért mert egy pillanatra boldogságból érezzük, hogy el fog mulni, és eltelve vele nem hiszünk egy másik eljöttében — ezekre a kérdésekre egy felelet van:

— Nem.

Csak hogy a tiszta, minden józanságtól és minden exaltációtól ment igazság azért egészen más. Az, hogy minden igaz, amit az ember hisz, mindaddig, a míg hiszi. A kis Largeay grófnak nem volt igaza, mikor felhuzta a ravaszt, igaza van, mióta lecsattan. Igaza volt abban is, hogy nagyobb boldogság már nem érheti, sőt még ilyen teljes sem, mert minden következő boldogságába magával vitte volna az első szerelem tapasztalásait, az első kiábrándulás józanságát és az első felejtés cinizmusát. Ma már sem szálalom, sem rosszalás nem érheti.

A kis Largeay gróf halála szomorú eset. Nagyon szomorú, sokkal szomorubb Werther halálánál, mert Werther Lottéért halt meg. A mai Wertherek pedig úgy halnak meg, mint Largeay vicomte.

Lottera sohasem kerül a szót, vagy csak későn.

Latzkó Andor.

Budapest, október 6.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Szeptember 30-án új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— Személyi hírek. Közbürg Fülöp herceg a déli ruttkai vonattal Budapestre érkezett és nyomban Bécs felé folytatta útját. — Lipót Salvator főherceg a kassai vonattal Budapestre érkezett és innen Zágrába utazott. — Agost Lipót közbürg herceg Budapestről Bécsbe érkezett. — Khuen-Hedervary Károly horvát bán ma Zágrábból Bécsbe érkezett. — Dr. Burckhard Miksa az osztrák közigazgatási bíróság tanácsosa, a Burgszínház volt igazgatója nyugalomba vonult és ez alkalomból a király elismerését jelezte ki iránta.

— Milán király Erdélyben. Milán király tegnapi Zichy Jenő társaságában Borgoprundba érkezett. Az állomáson nagyszámú közönség várta az exkirályt, aki Wachsmann Albert gyógyszerész házában szállt meg. Velük együtt több magyar főúr is részt vesz a

medvevadászatokon, továbbá Lichtenstein Alajos herceg és Konstantinovic ezredes, Milán szárnysegéde.

— A perzsa sah Budapest. A perzsa sah holnap, vasárnap délután 3 óra 25 perckor érkezik meg külön vonaton a keleti pályaudvaron, ahonnan a Kerepesi-uton, Károly-kőruton és Deák Ferenc után át a Hungária-szállóba bérelt lakására hajtat. Az eddigi megállapodások szerint a jövő pénteken délelőtt 11 órakor utazik el. A sah tegnap délután 4 órakor kíséretével Szófiába érkezett. A pályaudvaron Ferdinánd fejedelem, a miniszterek, a diplomáciai kar, a szobrányé és a közvégtanács elnöke továbbá a katonai és polgári hatóságok fejei fogadták. A kivonult diszszázad a szokásos módon tisztelgett. A sah és a fejedelem udvari kocsiiban a fejedelmi palotába hajtatott. Utközben óriási néptömeg nagy lelkesedéssel üdvözölte a sahot a diplomáciai kar tisztelgése után a sah a fejedelemmel a tüzérség lövőgyakorlatát nézte meg. Este a sah tiszteletére az új katonaklubban diszebb volt. A fejedelem a Sándor-rend gyémántos nyakláncát adományozta a sahnak, aki viszont a legnagyobb perzsa rendjelet adományozta Ferdinánd fejedelemnek. A sah tiszteletére tegnap este 140 teritékes diszebb volt, amelyen Ferdinánd fejedelem felköszöntő mondott a sahra, aki meg perzsa nyelven a fejedelmet és Bulgáriát élte. Este 11 órakor a sah Belgrádba utazott. A szerb miniszterek és udvari méltóságok a sah élbe utaztak, aki ma este 6 órakor érkezett Belgrádba. A pályaudvaron a sah fogadására megjelent Sándor király az egész udvari kísérettel, az összes miniszterek, a diplomáciai kar, az államtanács tagjai, a tábornokok, főhivatalnokok és a belgrádi községi tanács tagjai. A sah a perzsa binnusz hangjai közt szállt ki az udvari kocsiából és a királylyal együtt diszozogaton a számára berendezett szállóba hajtatott. A feldiszigelt utcákon a katonaság sorfalat állott, mögötte pedig nagy néptömeg gyűlt egybe. Rövid pihenés után a sah kíséretével a királyi palotába hajtatott, ahol bemutatták a királynénak. Azután a palotában diszebb volt.

— Miklós Ödön Loubet elnök. Párisból táviratozzák: Miklós Ödön, a párisi kiállítás magyar osztályának helyettes kormánybiztosát tegnap délelőtt Loubet elnök hosszabb kihallgatásou fogadta. Miklós megköszönte a kitüntést, amelyet kapott, mire Loubet elnök örömet fejezte ki azon, hogy a magyarság oly fényesen megállta helyét a kiállításon és boldog jövőt kívánt a magyar nemzetnek.

— Hidassy püspök betegsége. Szombathelyről jelentik, hogy a beteg Hidassy püspök meglehetősen nyugodtan töltötte az éjszakát. Éjjel ismételt tejet ivott, ma reggel pedig reggelit kért. Allapota most biztatóbb és dr. Meziradsky főorvos lehetségesnek tartja gyógyulását, bár a beteg állapota óráról-órára ingadozik és a püspök annyira gyöngye, hogy környezete a legrosszabbra van elkészülve. A tegnapi nap folyamán a püspök többször evett könnyű ételt.

— Lukács László a köszönbányákban. Lukács László pénzügyminiszter tegnapi Sándor osztálytanácsos és királdi Herce Zsigmond vezérigazgató kíséretében meglátogatta a Magyar Általános Köszönbánya részvénytársulat tatal bányáit. A miniszter Herce vezérigazgató kalauzolása mellett megtekintette az óriási munkástelepet, bérházat és iskolát, s különös érdeklődéssel nézte a bányák technikai berendezését, mely őt, mint a hazai bányászat legfőbb hatóságát s egyszersmind szakbeli lértuot kiválóan érdekelte. Apróra meg is nézett mindent: a már működésben levő aknákat, valamint az előmunkálatokat, melyek a vasut mentén nyitandó felszíni művelés feltárasa körül folynak. Részletesen megnézte a gépházat, mely ezt az óriási telepet villanyos erővel látja el s az osztályozót, amely 24 óra alatt 250 waggon szenet mechanice kiválógat. A miniszter ismételtén kifejezte elismerését s meglelgedését az óriási telep modern berendezése fölött.

— Ezüst érdemkereszt. A király Boszkó János nádasdi néptanítónak, egy ember életének saját élete vesélyeztetésével véghoz vitt megmentéseért, s koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— Az ügyvédek nyugdíjlatézte. Az országos ügyvédi gyűlés és nyugdíjlatézte itésitése érdekében az ország ügyvédi kamaráinak k.k.f. lőttői e hónap 10-én és 11-én értekezletet tartanak a budapesti ügyvédi kamara S. emere-utcai házában. Az értekezleten 22 kamara képviselteti magát.

— A szerző babékoszoruja. Farkas Ödön, az operaház tegnapi udonságának, a Tetemrethivának szerzője a premiéren hatatmas babékoszorut kapott tiszteletöl. Ezt a koszorut Farkas Ödön ma délután kegyeletletette Arany János szobrára, mert a nagy költő balladája ihlette meg őt az opera megírására.

— A polgármester perzsa rendjele. A város házára ma újra beköltözött a boldogság. Halmos János polgármester a miniszterelnök sürgetésére megkapta a nap- és oroszávrénd második osztályát és ezzel helyreütelte a csorba, amely Budapest főváros polgármesteri méltóságára esett, amikor ugyane rend III. osztályát szánták a budapesti polgárok mesterének. Komolyabb dolog volt ez immár kikorrigált sérelemnél a perzsa sah budapesti látogatásának egy másik epillógusa. Ugyanis nagyon sok szegény ember zaklajta a várost, hogy adjon neki részt abból a pénzből, amit a sah a főváros szegényeinek adományozott. Ez jelentékeny tévedés. A nagy ur ugyanis nem adott semmit a szegények részére a hatóságoknak, s így perzsa a város semmiből mit sem osztogathat. A kérelmezők folyamodása tehát hiábavaló és fölöslegesen szaporítja a városi tisztviselők munkáját.

— Tüntetés a belga trónörökös-pár ellen. Egy brüsszeli távirat nyomán már adunk hírt róla, hogy a brüsszeli szocialista munkások tüntetésre készülnek az esküvőförl hazatérő Albert trónörökös és felesége ellen, akik holnap érkeznek Brüsszelbe. A kormány nagy előkészületeket tett az antidinasztikus tüntetés ellojtására. Erre nagy szükség is van, mert a szocialista párt lapja ma városzerte véresszajú felhívást bocsátott ki, amely felszólítja a munkásokat, hogy köztársasági demonstrációt rendezzenek az ünneplés jogadatas alkalmával. A vasutállomáshoz 16000 ember fog kivonulni, ezért Brüsszel egész rendőrségét mozgósították. A király külön rendeletben utasította a Brüsszelben állomásozó ezredeket, hogy akadályozzák meg az antidinasztikus tüntetést.

— Összeesküvés Loubet ellen. Rio de Janeiroból érkezett jelentés szerint a san-paoloi olasz konzul megtudta, hogy az ott lakó olasz anarkisták összeesküvést terveznek egy európai államöl ellen. A konzul abban a hiszében, hogy az összeesküvés az olasz király ellen irányul, sürgösen megkérte a rendőrséget, hogy indítson vizsgálatot. A vizsgálat során kiderült, hogy az összeesküvés Loubet ellen irányult és hogy a kisorsolt anarkhista, Isidoro Barolani, már el is utazott Európába, hogy Loubet-t meggyilkolja. A párisi rendőrséget már értesítették az összeesküvéströl.

— Halálozás. Báró Schosberger Zsigmond halála a főváros kereskedői és pénzügyi köreibem mély részvételt kelt. Az elhunyt báró sokat betegeskedett, de pillanatnyi katasztrófától senki se tartott. Tegnapelelt főjáról panaszokodott s hirtelen lázba esett. Orvosa, dr. Stiller egvetemi tanár, influenzát konstalt rajta. A beteg mindazá tal nem feküdt ágyba, csak este a rendes pihenő idejében. Tegnapi reggel azonban már nem kelt föl; nagy gyengeségröl panaszokodott. Családjának a fővárosban idözo tagjai mind ágya köré gyülekeztek. Este tizenegy órakor a beteg mellett csak orvosa és egyik leánya idöztek. A család többi tagjai a lakás más részében voltak, nem is sejtve, hogy a családfőnek komolyabb baja lehet. Annál megrendítöbben hatott rájuk, amikor az orvos jelentette az öreg ur hirtelen elhunytát. A halottat ma déleben tették ravatalra a Nádor-utca 19. számú házában. A temetés holnap, vasárnap délután három órakor lesz. Az elhunytat a Kerepesi-úti temetőben helyezik örök nyugalomra. A temetésen testületileg vesz részt a budapesti kereskedelmi akadémia ifjusága s mindazok a társulatok, ahol a megboldogult vezetö szerepet vitt.

Csorba Endre volt 48/49-iki huszárhadnagy, nyugalmazott kataszteri becsőbiztos e hó 4-ikén hetvenkét éves korában Szolyván meghalt.

Folya Pál mérnök, az Uránia volt titkára harmincegy éves korában Nyitra elhunyt. Temetése esztörtökön ment végbe nagy részvét mellett.

— Királyi ajándék a zálogházban. Egy washingtoni zálogház kirkatában sok apró cececebece közt méltó föltünést kelt egy ezüst teáskészlet, egy porosz király ajándéka. A készlet, amely száz-husz darabból áll, IV. Frigyes Vilmos király ajándékozta Owen Fosternek, a westminsteri főrendörnek, aki a király biztosságáról londoni tartózkodása alkalmával, 1842-ben gondoskodott. Minden egyes darabon a királyi eimer látható, a tálcán pedig az ajánlat van kivésve. A készlet utolsó tulajdonosa, Owen fia, nyilvános árverésen adott tul a királyi ajándékon s a vevő aztán Washingtonba küldte azon hitben, hogy az amerikai pénzarisztokrácia a gyűlhelyén, hamarosan akad vevője.

— Házasság. Román Aurél, a Pesti magyar kereskedelmi bank fötsztviselője eljegyezte dr. Goldzieher Vilmos egyetem tanár leányát, Goldzieher Klára kisasszonyt.

Rosmer Rózsa kisasszonyt Budapestről eljegyezte Luszt Armin budapesti kereskedő.

Dr. Policzser Gusztáv ügyvéd eljegyezte Klein Irma kisasszonyt Klein Lipót fővárosi szállító leányát.

KÁVÉ
Ajánlom különféle minőségű kávémat a következők igen cseső árban:
Nyers kávé.
1 kő Varsenykavé (igen szép zöld) . . . . . Ft. 1.30
1 kő Gyöngy-kávé . . . . . Ft. 1.50

1 kő Mecca (fraktus) . . . . . Ft. 1.40
1 kő Mecca (finom) . . . . . Ft. 1.60
1 kő Jáv . . . . . Ft. 1.40
1 kő Jáv (igen finom) . . . . . Ft. 1.80
1 kő Cuba-kávé . . . . . Ft. 1.70
1 kő Cuba-Forester . . . . . Ft. 1.90
1 kő Gyöngy-jelölű kávé, igen szép és jó . . . . . Ft. 1.50

400 kő postaiak megrendelési vidékre is teljesen bérmentve, minden más költés nélkül szállítok. — Névcim (tiszta és jó minőségű) 10 év óta üzemeltető 10 úrvénem készítek.
ÜZLETLEN:
Balogh László Budapest, VII. Kozma-cs. 22 F. és V. Andrássy-ú. 29.

— **Natalia panaszok.** A nyilvánosság előtt önti ki keserveit a szerbek szép esküvője. Egy angol újságíró előtt nyilatkozott, de naivul fügte hozzá, hogy ő ugyan nem szokta magát meginterviewoltatni, de ezáltal kénytelen vele, mert már annyi a szennyező az Obrenovics-háznak, hogy nem lehet — otthon kimosni. Néhány év előtt — ugymond — Biarritzba ment, hogy a csöndes helyen, ahol ellátni a spanyol hegyekre, amelyek közt szíve barátja, a regenskirályt szokott üdülni, békét és nyugalmat találjon. Boldog életre nem gondolt, hanem azt hitte, hogy ott megkíméli a családi botrányoktól és a rágalmaktól.

— Az ön jelenléte — mondta az újságíró — bizonyítja, hogy védelemre van szükségem és én bízom a sajtó igazságszeretében és pártatlanságában is hiszem, hogy meg is fog védeni a rágalmak ellenében, amelyeket az arcomba vágnak.

Arra a kérdésre, hogy mi igaz a Belgrádba küldött nyílt levelezőlaphól, azt felelte Natalia, hogy az gyalázatos bosszúmitve egy „elbocsátott komornának”. Könnyű kitalálni, hogy kit ért ez alatt a királyné.

— Ezt csak azért rendezték — mondotta — hogy okuk legyen udvartartásom néhány Belgrádban lévő tagjának elbocsátására s ezek fizetésének megvonására. Asszony még nem bolondított el soha annyira férfit, mint ez az én szegény Sándor fiamat!

Azt is elmondta a királyné, hogyan szövődött a viszony a király és Masin Draga között.

— Az asszony mesterkéltséggel szentimentalizmusa és nagy tapasztaltsága oly hamar ejtette tőrbe az én fiamat, hogy az eljegyzés csakhamar megtörtént. Ohajtom, hogy a regény vége ne legyen szomorujáték. Köztudomásunk voltak már régen holdvilágos estéken való sétéi az én kedves, elbocsátott Sándor fiammal és azt is tudja mindenki, hogy most minden dühével ellenem fordul, mert én felelősségre vontam, amiért meghusítottá azokat a házassági terveket, amelyek Szerbia boldogítására vezettek volna.

Végül teljes őszinteséggel bevallotta a királyné, hogy sokkal inkább szeretete volna, ha egy német hercegnő került volna a szerb trónra, mint ez az álnok szerb asszony.

— **Korányi Sándor tanár ünneplése.** Diszes tudományos társaság gyűlt egybe a Royal szálló nagy külön termében abból az alkalomból, hogy dr. Korányi Sándor az 1-ső számú belklinikai eddigi adjunktusa rendkívül tanárrá nevezetett ki. A Korányi-iskolához tartozó nagy orvosi gárda ugyszólván teljes számban megjelent, szám szerint hetvenketten, számosan táviratban mentették ki magukat. Jelen voltak a klinika orvosi személyzetén kívül Herzel, Hirschler, Tauszk, Grósz Emil, Terray, Vas, Friedrich tanárok, dr. Weszely József. A felköszöntők sorát dr. Ritók Zsigmond kezdte meg Korányi Sándort élve, dr. Kovács József a mesterre, Korányi Frigyesre ültette poharát, beszélt meg Grósz, Tauszk, Benedikt, Berend s többen.

— **Közös hadseregbeli föllenőrzési szemle.** A székesőváros területén tartózkodó cs. és kir. közös hadseregbeli és cs. kir. Landwehrhez tartozó szabadságos tartalékos és póttartalékos legénység fölött e hónap 8-án, hétfőn reggel 9 órakor kezdik meg a föllenőrzési szemlét az Őllői-úti Maria Terézia-laktanyában. Ezen az első napon a cs. és kir. 32. gyalogezredhez 1890—1891-ben besorozott legénységgel tartják meg a szemlét. Másnap ugyan ennek az ezrednek 1892—1893. évi legénysége kerül a sor.

— **A kambodzsi király és fia.** Norodomnak hívják a kambodzsi királyt, fiát, a trónörökösöt pedig Jugonpónak. Abból az alkalomból járja be a világsajtót ez a két exotikus név, hogy Kambodzsa királya összetűzött fiával. Jugonpó herceg ugyanis Párisba utazott és a francia kormányknak memorandumot akart átnyújtani, amelyben Indo-Kína francia kormányzója ellen panaszt akar emelni. A francia kormány nem is hederített a fiatal hercegre, aki titokban Brüsszelbe ment és onnan folytatta áskálódásait a kormányzó ellen, mignem apja, Norodom király neszét vette a dolognak. A konfliktust hamar rendbe hozta Kambodzsa ura, megnyugtatta a francia kormányzó, hogy fia csupán a saját szakállára cselekedett. Jugonpó hercegnek pedig a következő lakonikus táviratot küldte Brüsszelbe:

— Rögötn hazajöjj! Ha nem jössz, meglakolsz!

— **Stettenheim Budapest.** Érdekes vendége lesz november első hetében fővárosunknak. Stettenheim Gyula, az ismert német humorista érkezik akkor Budapestre és több előlvasást tart jétékony célra a Vigadó egyik termében. Stettenheim Wippenen legújabb harctéri tudósításait fogja megismertetni a budapesti közönséggel.

— **Az államtitkár látogatása.** Bernáth Géza igazságügyminiszteri államtitkár, Kiss Gyula miniszteri tanácsos és dr. Kón Béla miniszteri titkár kíséretében meglátogatta az aszódai javítóintézetet, ahol Latskovszky Lajos, az intézet igazgatója kalauzolta a vendégeket. A látogatás célja az volt, hogy az intéző körök meggyőződést szerezzenek azoknak a reformoknak az eredményeiről amelyek az aszódai javítóintézetben kísérletképpen máris életbe léptek és a közel jövőben remélhetőleg a többi intézetekben is alkalmaztatni fognak. Az államtitkár több órát töltött az intézetben és minden tekintetben megelégedését fejezte ki.

— **A legsúlyosabb büntetés.** Szerbiában mondták ki a napokban a világ legszigorúbb büntetését. Ő felsége a király nevében ítétek el egy asszonyt — haláltudásra. A bőszerű asszony szaladt fűhöz-fához s mutogatta a pedésűt, komoly ítéletet, amely tiltotta őt a beszédétől. Elvált az urától ez az asszony, de azért folyton üldözte pletykáival. A férj erre házalmazásért bepanaszolta a bíróságnál s az ítélő bír — úgy látszik, jókedvében — hallgatásra ítélte el a szapora nyelvű asszonyt. Ennél drákoibb ítéletet nem mutathat fel a világtörténelem.

— **Izgalmos párba.** Ily címen mai lapunkban hirt adunk egy karpárba, amely Fuchs Jenő és Györky László segédei közt lefolyt. Ma megjelentek szerkesztőségünkben Györky László segédei és kijelentették, hogy a bűnnyitói följelentés már meg is történt Fuchs Jenő ellen, aki szerintük szabálytalanul járt el a párviald során. Kár ebben az egész beszélbeli állferben sok szót vesztegetni, de mégis meg kell jegyezni, hogy a bűnnyitói följelentés elvégve nem jelentheti azt, hogy Fuchs Jenő csakugyan visszaélést követett el. Majd tisztázni fogja ezt a dolgot most már az eloligatlan és pártatlan bíróság, amelynek ítéletében bizonyára meg fognak nyugodni a följelentő urak is.

— **A kérvény.** A perzsa hatalmas uralkodóját még a Hungaria személyzete sem várja oly reményteljes vágyakozással, mint az a szegény ember, aki tegnap egy kérvénnyel kopogtatott be a szálló igazgatójához. A kérvény címzése ez: „A perzsa sah ő felségének Helyben” és „egy budapesti boldogtalan kereskedőnek és boldog apának” alázatos sorait tartalmazza, aki nagyon sok szépet hallott a sah határtalan bölkesztéséről, különösen nékkel szemben és azért gyönyörű leánya számára 2000 korona hozományért eszedezik Xerxes hatalmas utódához. A fogadó igazgatója átvette a kérvényt, letette a holnap érkező sah asztalára és most már a sah lelken szárad, ha a boldog apának gyönyörű leánya tovább is pártában marad.

— **Kröger kalapja és pipája.** Egy londoni lap azt írja, hogy e hónap kilencedikén eladás alá kerül egyik árverező helyiségben Kröger elnöknek egy cilinderek kalapja és egy pipája. Ezt a pipát egy boer készítette egyenesen az elnök számára. A kalapja pedig angol gyártmány; Kröger Londonból szokta hozatni cilindereit s mindig beleírta a kalapjába saját kezűleg a nevét, és a most árverés alá kerülő kalapban is benne van a szerencsétlen elnök kezeírása. Természetes, hogy a lovagias ellenfeleknek éppenséggel nem mondható angolok már most is mesés árakat kínálnak a két tárgyról, hogy azután ismét lehessen mielőbbi gunyúzni az öreg államférfi ellen. Az árverező intézet igazgatóságához nap nap után érkeznek megkereső levelek, melyekben mesés árú kínálnak az eladó pipáért és kalapért. Ily érdeklődés után nem is felesleges az az intézkedés, hogy a rendőrség egész apparátussal kivonul az árverési csarnokba, ha a dobra verik Kröger apó cilindert.

— **Öngyilkos uriaszony.** Nyitrai levelezőnk táviratozza, hogy Stáray Lajos honvédőrnagy felesége szublimáltoddal megmérgezte magát s nem sokára rá meghalt. Az elhunyt uriaszonyt e végzetes tettére egy félreértés vezette. Ősz atya esztendőig ve'e élt, egy félreértés következtében az öreg ur kijelentette, hogy elküldözködjék lányától és vejétől s külön lakást bérel. Ezt a különben is gyenge idegzeti hülye annyira szívére vette, hogy szublimáltoddat ivott. Hiába hívták oda a város legügyesebb orvosait, segíteni nem lehetett. A megboldogult hölgy egyike volt a nyitrai társasélet legkedveltebb tagjainak, férjével, aki a nyitrai helyőrség egyik legkitűnőbb tisztje, boldog és zavartalan életet élt. Temetésén, amely tegnap ment végbe, ott volt a nyitrai társasélet színe-java, a vármegye és város vezető emberei, a honvéd tisztikar. Megindító, nagy részvét mellett temették el az élte virágkorában elhunyt uriaszonyt.

— **Mezőlaboro pusztulása.** Sátoralja-Ujhelyről táviratozók nekünk, hogy Mezőlaboron borzasztó tűz pusztított. Ötven lakóház és számos melléképület lett a lángok martaléka. Leégett a csendőrlaktanya, a zsidó templom és a győgszertár, azonkívül temérdek gabona is elhamvadt.

— **A ópa.** Arében, Lussin-Piceoló közelében, ha hinni lehet egy flumei táviratnak, ma délután egy 6 méter nagyságu s 15 mm. súlyú cápát fogtak. A cápat felbontották és hasában egy csikónak egy részét találták.

— **A Duna vizállása.** A földművelésügyi miniszterünkhöz érkezett jelentések szerint néhány helyen csekély áradás mutatkozik, de tartós áradástól nem kell tartani A hajózási utak most is igen kedvezőnek, a gázlóknál most sem mélyebb a víz másfél méternél s csak teherkönnyebbítéssel lehet a járatokat úgy, ahogy lenntartani. Budapestén a vízmagasság változatlanul 86 centiméter. A többi vízmagasságok a következők: Passau 149, Asechach 162, Linz — 105, Struden 73, Stein — 49, Bécs — 110, Pozsony 60, Komárom 128, Paks 20, Ba 10, Mohács 91, Gombos 137, Újvidék 84, Zimony 18, Pancsova — 28, Bázias — 13, Drenkova — 2, Orsova 64 centiméter.

— **Elfogott gyilkos.** A mult hó 22-én a Szondy-és Dalnok-utca sarkán agyonszúrták Scheller Lajos munkást. A gyilkossággal gyanúsított Hegedűs István szobrászmunkás, aki az áldozattal a vérengzés estőjén mulatott, hirtelen eltűnt a fővárosból. Besúgták később a rendőrségnek, hogy az illető a főváros környékén bujkál s legelőször Gödöllőn fordul meg. A főkapitányság távirati megkeresésére a gödöllői csendőrség letartoztatta Hegedűst s a főkapitányságra kísérte, ahol beismerő vallomást tett. A rendőrség fogva tartotta.

— **A Gellérthegy rendezése.** A Gellérthegynek a Döbrentey-térrel a Rudasfürdő mögötti részéig a robbantásokat véglegesen befejezték, állatvöltötték a védőfalakat s most nagyszámu kocsit szállítja el a még hátramaradt kötőmeleket meg a robbantások következtében összegyűjtött földrészeket. A Rudasfürdő gépháza mögött elvonuló uttesten befejezték a csatornázási munkákat, elhelyezték a gyalogjáró szelére való gránitköveket s szállítják a burkolásra szükséges kockaköveket. Az utvonál kövezését a jövő héten kezdik meg.

— **Dühöngő örült a főkapitányságon.** Ma délelőtt egy dult areu, elegánsan öltözött embert vittek bérkocsin a főkapitányságra. Az illető M. Najtól tőzsdeügynök, aki idegbetegségéből nemrég gyógyult fel s tegnap kitört rajta a dühöngő téboly. Ma reggel mindent össze-vissza tört a lakásán, mire aztán egyik szomszédja szép szerével bevitte a főkapitányságra. A szerencsétlen ember — amikor észrevette, hogy hol van, borzasztó ordoztást vitt véghez s kését előrántva mindenkit leszurással fenyegetett. Végre is kicsavarták a kezéből a kést s a mentőket hívták, akit a lipótmezei tébolydaba szállították.

— **Az osztályorsorsjáték húzása.** Az osztályorsorsjáték mai húzásán tízezer koronát nyert 82888, ötezer koronát 8822 71452, kétezer koronát 79160 72427 83466 90336 94772 20385 28871 55449 63786 86713 36250 70518 10682 46737, ezer koronát 67439 62953 4886 79237 24988 96932 37026 78433 67078 18014 66620 55563 2394 8330 7551 47678 84165, ötszáz koronát 25479 62127 67129 70536 66718 4072 20493 60429 84200 86646 65613 26319 45622 47784 98674 58299 37113 56657 60833 83202 99213 46874 49311 36648 95623 37866 25607 8375 58624.

Ajánlunk az osztályorsorsjegy-vásárlóknak Lukács Vilmos bankházat. (Budapest, V. Föld-utca 10. szám.)

— **Páris és a magyarok.** Mint értesülünk, a párisi világkiállítás zartával többféle ünneplésséget terveznek. Az ez alkalommal Párisba induló különvonattal utazó nagy magyar társaság mindenütt kedvezményben fog részesülni. A tizenhárom napra tervezett kirándulás összköltségei rendkívül mérsékelték (I. oszt. 155 frt, II. 155 frt és III. oszt. 120 frt). Bejelentések a menetjegy-irodához intézendők.

— **Nemzetközi birokversenyek.** (A budapesti nagy díjért, 5000 korona.) A birokversenyek iránt mind fokozottabb érdeklődés nyilvánul a nagy közönség körében. Ez nem is csodálható, mert a mérkőzések estéről estére érdekessé, sportlévélvetet nyújtanak. Sorra jelennek meg a porondon a birkozó sport nagyságai, hogy megküzdjenek a világ bajnokáért. Így a mai nap programján is 6 pár szerepel, többek közt Kara Ahmed török champion, Poirevelle a francia mesterrel, Hitzler-Burghardtal és Aimable de la Calmette Robinetivel küzdenek a pálmáért.

— **Ös-Budavára új kezében.** Ös-Budavára, a székesfőváros legnagyobbabása mulatóhelye, mint ismeretes, nem kerülhetle a sorsát: elárverezték. Az árverésen Ös-Budavára, úgy amint most áll, Leitner Henrik, a Fohes Caprice régi jóművevi fővárosi varieté igazgató-tulajdonosa vette meg, akinek az a célja, hogy a mulatóhelyet költséget és fáradságot nem kímélve teljesen újra alakítsa és a jövő szezonban újból megnyitja. Ös-Budavára tehát új életre kél és tekintve, hogy Leitner széles körökben órási ismeretséggel bír és közkedvet érsk, aki a varieté terén elsőszakember, bizonyára csak a legjobb és leghírnevesebb specialitásokat fogja szerződtetni, tekintve to-

vább, hogy a vállalat most már nem fog anyagi zavarokkal küzdeni, mert az igazgatás összes szájai egyetlen kézben összpontosulnak, az újjászülöt Os-Budának nagy jövőt jósolunk. Híre már ugyanis megjárta Európát, ez a hír pedig ezután bizonyára emelkedni fog. Egyszóval örüdtetes, hogy a jövő nyáron ismét megnyílik az állatkerti tündérváros az élvezetere szomszág közönség befogadására, mely bizonyára oly mértékben fogja pártfogolni a vállalatot, mint fennállása első évében.

(x) A New York kávéház renoválását teljesen befejezték. Hírves zene-hangversenyei ma, vasárnap este kezdődnek.

(x) Férfi fehérneműket, nyakkendőket és mindennemű divatcikkeket legnagyobb választékban ajánl Kanitz G. Zsigmond, V. ker., Dorottya-utca 6. (Wurmudvar.)

(x) Kérjünk mindenütt Emke-gyűjtőt!

(x) A prágai házikenőös orvosilag kipróbált, melegen ajánlott szer, mely gyulladáshoz sebeknél és daganatoknál mint fájdalomcsillapító, antiszeptikus, gyulladáshoz, hűsítőleg, gyógyítólag a legjobb eredményvel alkalmazható, miért is már mindenütt mint kitűnő házi szert tartják. Ezt Fragner A. gyógyszerész Prágában készíti és az itteni gyógyszerárakban is kapható. (Lásd a hirdetőt.)

Október 6.

Budapest, október 6.

Az aradi gyásznapi ötvenegyedik évfordulóját is hazafias kegyelettel ünnepelte az egyetemi ifjuság és vele a fővárosi polgársága. Az ünnepély a Ferenc-rendiek templomában gyászsztentisztelettel kezdődött. A templomot erre az alkalomra gyászpompával ékesítették föl. A szentély előtt állott a ravatal, rajta nemzeti címer, kard, csákó és az aradi tizenhárom keretbe foglalt arcképe. A ravatal lábánál több koszoru és egész halmaz virágokréta fektült. Gyertyák sokasága övezte a ravatalt, amely körül a honvédek menedékházának 48-as honvédei alkották a díszörseget. Mögöttük sorakoztak a nagy idők tanúi, a képviselők, az egyetemi polgárok és a polgári körök tagjai, akik zászló alatt vonultak ki. A fekete lepellel bevont padokban foglaltak helyet: Damjanich János özvegye mély gyászban, Kossuth Ferenc, a függetlenség és 48-as párt elnöke, Lakatos Miklós és Hentaller Lajos orsz. képviselők, Szentimrey Kálmán parancsnok vezetésével az összes menedékházi tagok, a 48-as honvédegyletek központi bizottsága élén Csataly Lajos miniszteri tanácsos alelnök, Mikár Zsigmond főjegyző és Nagy Pál esperes, továbbá Follmann Alajos kir. táblabíró, Diens Márton szerkesztő, Pártos Béla, a függetlenség és 48-as kör elnöke s fekete díszmagyarban az egyetemi kör küldöttsége, amelyhez az idén először az állatorvosi főiskola hallgatói is csatlakoztak. A főhajó padsorait óriási résztvevő közönség töltötte meg. Külön helyen sorakoztak a Kossuth női kör gyászruhás hölgyei.

A gyászsztentisztelet már kilenc órakor megkezdődött, amikor a mellékolárnál Domokos atya rekviemét mondott gróf Bathányi Lajos, a vértanu miniszterelnök lelkiudveirt.

A gyászsztentisztelet tíz órakor volt, amikor Mészáros Kálmán ferenc-rendi házfőnök celebrált több szerzetestársa segédletével. Míse alatt a templomi ének- és zenekar Szauther karnagy vezetésével Engesszer rekviemét adta elő és befejezésül a himnusz énekelt.

A templomból az ifjuság zászló alatt az új városháza dísztermébe vonult, ahol megérkezésekor a közönség már helyet foglalt. Ifjabb Mihályi Péter, az Egyetemi Kör elnöke mondotta a megnyitó beszédet; ifju hévvel fejtegette a szomorú nap jelentőségét. Végül megfogadta az ifjuság nevében, hogy komoly napokban a vértanu kötelességtudása és hazaszeretete fogja irányítani tetteiket. A zajos tetszéssel fogadott beszéd után Visontai Soma országgyűlési képviselő beszélt az ifjusághoz, dicsőítve Bathányi és a tizenhárom vértanu halhatatlan emlékét. Aztán így folytatta:

És a mai napot, ifju barátaim, úgy-e az ő emlétküknek szentelték? E szentélyeknek, e dicsőséges vértanuinak. Hazafiságot úgy-e töltik meríteni? Ha a haza önéket tette hívja, úgy-e róliuk okulnak? Szétnéztek-e a hazában? Megérjük-e még Damjanich vért, vagy a Bathányi fejét. A vérpárok tovaszállnak mindig fölfelé, mint a kegyes áldozat. Mint az örök élet, mint a ki nem mulo eszme, mint a marandó hit. Ezt az eszmét, ezt a hitet megtanultuk-e már ismerni? Ki tudja tanításait? Ébresszék önköket, ifju barátaim, akiké a jövő. Azt nem hantották be, az ének tör a sírból. A vértadon nem ölték meg. Milyen most az ország? Népszabadság, nemzeti függetlenség, ezer éves alkotmány, mikéért elhaltak szent

vértanunk, amikéért küzdöttetek nemzeti hőseink. Ki védi, ki oltalmazza, égő fáklával, ki világít, lengő zászlóját ki ragadja kezébe? Testvériség, egyenlőség, ki a hirdetője? Leomló szabadságnak, ki a megvédője? A nemzeti vértanúság, melynek emlékéhez e napon az ifjuság szívével fordul, legyen a nemzeti megváltás áldozó tüzévé. Amire a kihullott vérek és minden pirosra festett porszemnek és földbe haló utolsó sóhajnak és a belevegnyülő honfiszveik utolsó dobbanásának oktatásai, tanulságai önéket a nemzet ifjuságát serkentik, bátorítják, biztatják, lelkesítik, ami érzelmeiket az önkö szívében az emlékek kelte- nek, vigyék mindezt a haza oltárára. Készségüket is, bátorságukat is, ifjuságuk minden lelkesedését, kedély- világot minden lendületét, érzésüknek minden melegét. Az elaláló korszaknak nagy szüksége van önékre. A kimuló eszmények követelik, hogy éltre keltsék. Epp e korszak az. Sívár, kihűlt, ideáloktól megfosztott nemzedékével a lét és a felszított pártusák harcába merült társadalmával, amelynek a nemzet ifjusága adhat újabb tartalmat, bensőséget, életet is fejleszthet benne nemesebb életelőket és nemzeti irányokat.

Olyan korszak ez, mint amilyenek Carlyle festi XIV. kajúos korát mondván: „De mit szólunk azokról a hanyatlásnak indult korokról, amelyekben semmiféle eszmény se nem nő, se nem virágzik? Midőn a hit és a loyális kivesztek és csak azoknak szájal vallása s hamis visszhangja maradt meg; midőn minden ünnepélyesség pusztá látványossággá leve, és az emberek hite a tekintélyben e két dolog egyike csak: grávaság vagy machiavellizmus? Fájdalom, ezekről a korokról a világtörténet nem taníthat semmit, ezeknek mind jobban összebb kell szorítaniok és végre kibagyatniok az emberiség történetéből; ki kell törölniök, mint haszontalanoknak, amint hogy azok is valósággal. Boldogtalan idők, amelyekben, ha valamikor, igazán, szerenésen születni! Születni ilyenkor és csak azt tanulni az összes tradíciókból és a példák- ból, hogy Istennek mindensége a Bóliál és esu- pan hazugság; s a legfőbb világoaló az embernek hierarchiája! Mindamellott, ebben az igen-igen gyásos hitben nem látunk-e egész nemzedékeket (kettőt s néha hármat is egymásután) élni, amit ők életnek neveznek és eltűnni az ujra visszatérés minden eshetősége nélkül?” A nemzeti vértanúság legyen a magyar ifjuság tanító- mestere. A hazához való ragaszkodás és függetlenségi harcunk ragyogó hagyományaióól merített testvéri együttérzés és összetartás, a szabadság és nemzeti függetlenség diadalába vetett közös hit forraszsza egygyé és lelkesítse nemes tettekre mindenkoron a magyar ifjuságot.

A költői szárnyalású beszéd mély benyomást tett a lelkes hallgatóságra, amely hosszasan tapsolt a szónoknak. Azután Bénérd Ágost az Egyetemi Kör alelnöke elszavolta Miklós Elemér joghallgatónak Október 6-ikán című költeményét. Még Mihályi Péter elnök mondott lendületes záróbeszédet s aztán a közönség a himnusz és a Kossuth-nóta eléneklése közben szétoszlott.

Délután az ifjuság kiment a kerepesi temetőbe és ott megkoszoruzta gróf Bathányi Lajos sírját. Kivonultak az állatorvostan hallgatók is és nevükben Reiner Ferenc helyezett koszorút a sírra és Szende Károly elszavolta Abrányi Emilnek Október 6-án című gyönyörű ódáját.

A nemzeti gyászünnepet nagyon szépen ilték meg Kóhányán is. A templom szentélyének falait fekete posztó borította és a gyászravatal mellett Hoek János plébános végezte teljes papi segédlettel a lélek- emelő gyászsztentiszteletet. Az operaház énekesiből alakult templomi kar megható gyászdalokat adott elő. A templomban óriási résztvevő közönség volt jelen.

A Demokrata-körben Vázsonyi Vilmos elnök lendületes beszédben emlékezett meg a szomorú ünnep- ről. Azután társasvacsora volt.

Aradon is bensőségteljes kegyelettel áldoztak a vértanuk emlékének. A városnak csaknem valamennyi házában gyászlombok lengenek. A minoritáknál Csák Ciriák rendiönök lényes segédlettel rekviemét tartott, utána pedig improviz. színműben vonult a közönség a vértanuk sobrahoz. A honvédegyesületen kívül számos testület jelent meg ott, köztük az Egyetemi Kör és az egyetemi liberális érzelmi ifjak küldöttsége: Szendy Károly vezetésével Máty Lajos, Ötvös Leó és Paczauer Kornél. Az aradi daleylet Himnusz- éneke után Balázs Géza elszavolta Tornyai Pál október 6-ika című költeményét, majd Szűvássy László ügyvéd nagyhatású emlékbeszédet mondott. Azután az Egyetemi Kör nevében Kerner Zoltán, a liberális érzelmi ifjak nevében pedig Szendy Károly beszélt nagy hatással. A lelkes éjlenés elhangoztával felvonultak a küldöttségek és elhelyezték a koszorukat. Innen a menet tömött sorokban vonult fel a vesztőhely- hez, ahol az aradi daleylet éneke után Bóla Szilárd beszélt az Egyetemi Kör nevében, tapintatlan célzásokkal az egyetemi polgárok villongásaira. E

miatt a liberális ifjak megbízottja nem is mondotta el beszédét, mert nem akarta az ünnepély méltóságát reflexiókkal kisebbíteni.

El Perzsiába!

Valami félreértésből kifolyólag számos gyermek egy budapesti napilap révén arra kéri a népszerű perzsa sahot, hogy vinné el őket magával Perzsiába. Alkalmam volt egynehány folyamodást lemasolni s itt közliök belőlük mutatványul:

I.

Felséges uram!

Szegény, de becsületes kintornás gyermeke vagyok. Nappal kintornázom, éjszaka biciklizek. Balkezzemmel négy óráig tudom forgatni a haszngert. Jobb kezzemmel hat óráig dolgozom. A kerékpározás megadta ugyanezt az ügyességet lábainnak is. Felöltöttem koromban felségednek ügyes, megbízható és kitartó nagyvezírje lehetnék.

Hálás szolgálja:

Kintorna Huba (Molk.)

II.

Felséges Uram!

Én is bátorodom, hogy magával vinni kegyel- mesen méltóztatssék. Kéréssem támogatására a követ- kező legalázatosabb okokat hozhatom fel. A minap hozott egy határozatot az olasz miniszter, hogy hiányo- san bejelentett gyermekek illetőségére nézve a szüle- tetts helye az irányadó. Én is ilyen hiányosan bejelen- tett gyermek vagyok. A véletlen pedig úgy akarta, hogy egy perzsa szőnyegen születtem. Így tehát perzsa alattvaló vagyok.

Kérését Felséged jóakarátába ajánlja

Smyrna Ferenc.

III.

Felséges uram!

Nagyon szegény vagyok. Anyám vegytisztító volt, apám hajókötél — gyártó. Egyetlen örökségem a mesés szőke haj és a feltűnő hasonlatosság Kopácsy Juliskához. Akkor a hasonlatosság, hogy biztos vagyok, hogy felséges uram már most is adna nekem egy kisebbitett oroszán- és naprendet, vagy elnevezno magyar Kopácsynak. Így csak arra kérem, vigye magával

a kis Limonádé Herminát.

U. i. A nevem úgy sem ellenszenves Felséged előtt.

A folyamodások másolatának hitelességeért nem szavatol

K-1.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** A cigány a Nemzeti Színházban. Már mai színházi rovatunkban hírt adtunk róla, hogy a régi népszínművek sorában, melyeket a Nemzeti Színház újra műsorába igtat: A cigány lesz az első. Szigligeti e népszerű és a Nemzeti Színház színpadán rég nem adott népszínműve, pénteken, október 19-én kerül színre új betanulással először Ujházi Edével a cím- szerepben. A fővárosi közönségnek tehát, amely Ujházi e népszínmű-szeropét alig ismeri, módjában lesz a kedvelt művész egyik legjobb alakításában gyö- nyörködni. A premiére-számba menő este, bizonyára széles körökben fog érdeklődést kelteni.

** Az Operaházban holnap, vasárnap Lohengrin kerül színre bérletszínházban. A címszeropet Dippel András éneklí, a többi szerepben gróf Vasquezné, Diósné H. Berta, Ney D., Beck, Mihályi, Dalnoki, Kiss, Ney B., Kornai működnek közre.

Az Operaház hétértőre nem hirdett előadást, de ha a vasárnap este Budapestre visszaérkező perzsa saó hétón az Operaházat meglátogatni kívánná, akkor az igazgatóság ezen a napon is rendez előadást bér- letszínházban. Ez esetben a Bajazzókat tüzi ki s utána részleteket adat a She balettől.

** A Nemzeti Színház bemutatója. A Nemzeti Színház igazgatósága ma hivatalosan is megerősíti azt a hírlinket, hogy Hajó Sándor Éjjel után című három- felvonásos eredeti vígjátéka e hónap 26-ikán kerül bemutatóra.

** A takácsok délutáni előadásban. A Vígyszínház nagyszerű műsordarabja, A takácsok jövő vasárnap, október 14-én kerül színre először délutáni előadás- ban, mérsékelt helyárakkal. Ez az előadás lesz egy- szersmind a Vígyszínház első délutáni előadása ebben az évadban és délután három órakor kezdődik. Jegyek erre az előadásra előre válthatók a Vígyszínház pénz- táránál és a Központi színházjeggyirodáknál (Koronaherceg- utca 8. és Andrássy-ut 10. szám alatt).

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest. VII., Erzsébet-körut 17. szám.

Kieszközöl szabadalmakat, finan- ciroz találmányokat és beajastro- moz védjegyeket és mustrákat.

Felvilágosítási díjtalan!

** Lindh Marcella mint Mimosa. Lindh Marcella asszonynak a *Gésák* Mimozájában való fellépései iránt óriási érdeklődés nyilvánul a közönség körében, aminek bizonyossága, hogy a hirdetett három előadás jegyei rohamosan kelnek. A *Gésák*at részben új betanúval állják játszani; a kis szölamokot is énekesnők állják előadni, a partitúrában eszközölt összes ki-gyagyasokat pedig visszaállították. Lindh Marcella asszony nemcsak éneklő a szerepszámait, de az összes táncrészeket is érvényre fogja juttatni, betétül pedig egy kacsagó *Néger dalt* is előad, melyet Dienst Oszkár karnagy az ő számára szerzett. Katana szerepét *Alföldi* Dezső, a *M. Kir. Opera* volt tagja játssza.

** A Víg-színház premierje. A Víg-színházban holnap, vasárnap tartják meg *Valabréne és Hennequin*-nak *Coralie és Társa* című bohózatának a bemutató előadását. A bohózat a párisi *Palais Royal*-színházban több mint négy száz előadással rendkívüli sikert aratott. A darabot ez a párisi színház rövid szünetelés után ismét elővette; a néhány nap előtti reprise-zel a nagy siker ismét hű maradt a bohózathoz, melynek *víg-színházi* előadásai a párisi előadásokkal egy időre esnek. A *Coralie és Társa* a Víg-színház egész jövő heti műsorát betölti.

** A Népszínház bemutatója. A Népszínházban, mint már hírt adunk róla, október 10-én, szerdán, kerül bemutatásra Sidney Jonesnak, *A gésák* szerzőjének, *Szan-Toj* című kínai operettje, amelynek szövegét Morton, Greenbank és Ross írták. A nagy kiállításos darabban a főszereplőkön kívül a színház összes személyzete közreműködik, valamennyi teljesen új, eredeti kínai kosztümökben. Újak a díszletek is: *Csinka-Csong* kínai városnak egy testőri térsége és a kínai császár fogadóterme, valamint teljesen új a kínai butorzat is. Az operett szereposztása a következő:

Sir George Preston, angol konzul Csinka-Csongban	... ..	Tollagi
Poppy, leánya	... ..	Z. Bárdi G.
Dudley, Poppy komoránja	... ..	Fedák S.
Yen-Ho, mandarin	... ..	Német
San Toy, leánya	... ..	Kury K.
Csu-Si, a mandarin szolgálója	... ..	Kovács
Eenson, hadnagy, Poppy vőlegénye	... ..	Szirmai
Jung-Si	... ..	Róssa G.
Mi-Kui	... ..	Tallian I.
Szin	... ..	Nyeki
Pin-Szing	... ..	Nyiri C.
Szi-Kiang	... ..	Szécsi.
Hu-Ju	... ..	Kaposi
Kao, borbély	... ..	Kopácsi
A kínai császár	... ..	Ujvári
Szing-Hi, a császár főudvarmestere	... ..	Szerdahelyi

A *Szan-Toj* jelmezes főpróbáját kedden délelőtt tíz órakor tartja meg a sajtó képviselői előtt. Az új operett szerdától kezdve vasárnapig minden este színre kerül.

** Angot a Magyar Színházban. Lecocq nagy-hírű operettje, amely évekkézel előtt *Blaha* Lujzával Clairette szerepében, nagy sikerrel tartotta magát a Népszínház műsorán, október 19-ikén kerül felelevenítésre a Magyar Színházban. A Lecocq-operettben mutatkozik be, mint már említettük, a Magyar Színház új primadonnája: *Szojer* Ilona, aki Clairette szerepét fogja játszani. A többi nagyobb szerepet *Szilái, Margó Zelma, Láng Etel, Varga Anna, Giréth, Fűredi és Alföldi* játsszák. A színház a darabra ötvenkét tagra szaporította énekes karát.

** A Kisértekek betiltása. Egy londoni táviratunk jelenti, hogy az ottani cenzura tiltotta *Iben: Kisértekek* című színművének az előadását.

** Schratt Katalin — Bécsben. Schratt Katalinnak, a bécsi udvari színház tagjának a Burg-színház-tól való visszavonulásával és a művésznőnek az osztrák császárvárosból való feltűnést keltő távozásával utóbbi időben sokat foglalkozott a sajtó. A *Keleti Értésítő* című könyvnyomat tudósító most bécsi művészkörökből érdekes értesülést kap a művésznőre vonatkozólag. A *Keleti Értésítő* híre így szól:

Schratt Katalin asszony, aki most a színművészettől visszavonulva Luzernbe ment lakni, rövid idő múlva *ismét Bécsben lesz*, s ott is marad. Hogy mint magánzó fog-e a császár városban élni vagy visszatér-e a színházhoz, erre nézve még nem határozott, de *állandó lakása minden körülmények között Bécsben lesz.*

** Sudermann — bukása. Sudermann Hermann új darabját, a *Másodvirágást* (Johannseufer), tegnap mutatták be a berlini *Lessing-Theater*-ben. A darab — mint egy berlini távirat jelenti — megbukott s a közönség és a kritika egyhangú véleménye szerint, új formailag, mint lényegében értéktelen alkotás. *Sudermann* sokszor hívták, de a tapsok, jegyzik meg a távirat, inkább szóltak a szerző személyének, mint a darabjának.

** A New-York szépe jubileuma. A Magyar Színházban hétfőn, október 8-ikán, éri meg *Kerker: New-York szépe* című, népszerűvé vált operettje ötvenedik előadását. A jubiláris előadás ugyanaz lesz a szereposztás, mint a premiéren. A két fő női szerepet *Ledowsky* Gizella (Fifi) és *Inkey* Gizella (cím-szerep) játssza.

** Tizenkét százalék tantám. Röviden már adunk hírt róla, hogy *Antoine*, a párisi *Theatre Libre* igazgatója, a maga jószántából tizenkét százalék tantámot ajánlott fel, az eddigi tíz helyett, a párisi szerzők egyesületének. Egy párisi újság leírja azt az érdekes kis jelenetet, amelyben *Antoine* ezt a gavaléros ajánlatot megtette. Mikor *Antoine* a szerzők egyesületében megjelent, *Sardou*, az egyesület elnöke, nagyon mogorva arccal fogadta.

— Csak nem akar alkudozni velünk, — mondta neki *Sardou*, — a szerződésünket el fogadja az ember a nélkül, hogy elfogadná.

Mikor *Antoine* szóhoz jutott, mosolyogva válaszolta:

— Csak azt akartam közölni önökkel, hogy tíz százalék helyett tizenkettőt szeretnék fizetni.

A jelenvont urak nagyira meg voltak lepve, hogy egy darabig szótlannul néztek egymásra, aztán elkezdtek tapsolni. *Sardou* arca pedig kiderült s így szól:

— Sajnálom, hogy a darabjaim nem illenek az ön színpadára, különben nagyon szívesen ott adnám elő valamennyit.

Halévy, a nagyhírű író mosolyogva jegyezte meg:

— Ez igazán pompás, új ötlet!

— Meghiszem azt, — felelte rá *Antoine*, — ha nem lett volna új, ezembe sem jutott volna!

** Hat esztendő zongoraművésznő. Az Otthon írók és hírlapírók körében holnap, vasárnap délután 4 órakor *Adelina de Germain* kisasszony, egy hat esztendő szép baba, mint tüneményeszerű zongoraművésznő, fogja magát a kör tagjainak bemutatni.

** Kordán Mariska énekleckéi. Kordán Mariska, az Operaszínházhoz volt jeles tagja, nyaralásából visszatért Budapestre és megkezdte énektanárnő működését Andrássy-utí lakásán. (Andrássy-ut. S. sz.)

** Színházak műsora. Nemzeti Színház. Vasárnap délután: *Folt a mely tisztít*. Este: *A tékozló apa* (harmadszor). Hétfőn: *Idegen nő*. Kedden: *Komédiások*. Szerdán: *A tékozló apa*. Csütörtökön: *Az emberevő*. Pénteken: *Romeo és Júlia*. Szombaton: *Aranyasszony*. Vasárnap délután: *Aranyember*. Este: *A tékozló apa*.

Várszínház. Szombaton: *Otthon*.

M. kir. Operaház. Vasárnap: *Lohengrin* (Dippel András ur vendégfelléptével.) Hétfőn: Nincs előadás. Kedden: *Parasztbecsület*. (Szilágyi Arabella és Dippel András ur vendégfelléptével.) Bajazzók. Szerdán: *Tell Vilmos*. Csütörtökön: *Lohengrin*. (Dippel András ur utolsó fellépte.) Pénteken: Nincs előadás. Szombaton: *Tetemre hívás*. *Naila*. Vasárnap: *Walkür*.

Víg-színház. Vasárnap: *Coralie és Társa* (először). Hétfőn: *Coralie és Társa* (másodszor). Kedden: *Coralie és Társa* (harmadszor). Szerdán: *Coralie és Társa*. Csütörtökön: *Coralie és Társa*. Pénteken: *Coralie és Társa*. Szombaton: *Coralie és Társa*. Vasárnap délután: *A lakások*. Este: *Coralie és Társa*.

Népszínház. Vasárnap délután: *Hoffmann meséi*. Este: *Amít az erdő meséi*. Hétfőn: *Cigánybáró*. Kedden: *Lili*. Szerdán: *Szantój* (először). Csütörtökön: *Szantój*. Pénteken: *Szantój*. Szombaton: *Szantój*. Vasárnap délután: *Amít az erdő meséi*. Este: *Szantój*.

Magyar Színház. Vasárnap délután: *Szulamit*. Este: *Koldus és királyfi*. Hétfőn: *New York szépe*. (50-edszer.) Kedden: *Koldus és királyfi*. Szerdán: *Az asszonyregiment*. Csütörtökön: *Koldus és királyfi*. Pénteken: *New York szépe*. (Blaha Sári első fellépése.) Szombaton: *Gésák*. (Lindh Marcella első fellépése.) Vasárnap délután: *A Gyurkovics-lányok*. Este: *Koldus és királyfi*.

Uránia Színház. Vasárnap délelőtt 10 órakor: *Páris 1900-ban*. Délután 3 órakor: *Páris 1900-ban*. Este 1/28 órakor: *Khina*. Hétfőn este: *Khina*. Kedden este 1/28 órakor: *Páris 1900-ban*. Szerdán este 1/28 órakor: *Khina*. Csütörtökön este 1/28 órakor: *Páris 1900-ban*. Pénteken este 1/28 órakor: *Khina*. Szombaton este 1/28 órakor: *Páris 1900-ban*.

** Új zeneművek. Kaphatók *Bárd* Ferenc és testvére zeneműkereskedésében (Kossuth Lajos-utca 4. sz. és Andrássy-ut 42. sz.) *Sidney* Jones San Toy eredeti angol zong. kivonat 6 K. Potpourri 3 korona. *Monkton* Szűkövény. ered. angol zong. kivonat 7 K. Potpourri 3 K. 60 fl. *Verő György* Kleopatra. operett magyar szöveggel 3 füzetben. á 3 K. *Stiffer* Bur ind. 1 K. 50 fl. *Rosas* Hullámok fölött. keringő 2 K. *Kollár* Monte Christo dal. keringő magyar szöveggel 2 K. *Fütyi-kupla*, a New York szépeből. K. *Rose* Mouse angol keringő 2 K. 40 fl. *Stewart* The Bride angol keringő 4 K. *Zieher* In lauschiger Nacht. keringő 4 Landstreicher operettből 2 K. 49 fl. *L'Anglais* Gélé, francia kuplé. éneklő *Róssa* Lili a Ilare a milliókért-ban 2 K. *Dóczy* három eredeti új magyar dal: 1. *Panaszkodik a furulyám* nótája; 2. *Magas a kaszárnya*, éneklő *Fedák Sári* A három pár cipőben; 3. *Barna* kis lány levelet ír, árá 2 K. *Pete* Lajos négy eredeti magyar dala 2 K. — Ugyancsak itt Magyar Királyi Opera, Nemzeti Színház és Magyar Színházba jegyek kaphatók.

** Katonazene a Telefon Hírmondóban. Ma délután a Hírmondó — mint minden vasárnap rendszeren — közleményeinek olvasásában szünetel, de e helyett katonazentét közvetíti a Kiszébet-téri kioszkból előfizetőinek szórakoztatására. E katonazene-közvetítés 7 óráig tart, azontul

pedig a magyar királyi Operaház előadásának közvetítése következik, ez alkalommal a *Lohengrin*, Wagner öbölközű operája. Az opera után *Zöldi* Marcinak, a volt honvédfőhadnagyak az Emke-kávéházban játszó cigánybandából való muzsikáját közvetíti a Hírmondó 11 óráig.

A meginterjuvált Offenbach.

— Jelenet. —

SZEREPLŐK:

Jean Jacques Offenbach.
Szép Heléna.

(Színhely: a Péra-la-Chaise. Idő: 1900. október 5.)
Éjfél. Holdvilág.

Szép Heléna:

Ha jól meggondolom, hogy épp husz éve, Mióta szépen kialussza itt, E díszes sírhely halk ölébe téve, Soknémű földi fíradalmait, — Hús álmaid zavarni is merem. — Tán fölkelhetne kissé, mesterem?!

Offenbach (szemét dörzsölvé, bosszusan):
Ez még se járja, — a nyakát töröm...

(Szeretreméltóan.)

Oh bon soir, madame! Minő öröm...
(Kezet csókol.)

Szép Heléna:

Halálát már husz éve fájlamom, — Nos, hogy esett a hosszú nyugalom?

Offenbach:

Még kérdi? Tudja, mint fáj már a hátam.

Szép Heléna:

Bizony, sok minden megviselte, Láttam.

Offenbach (boldogan elmerengve):

Mikor a Bouffes Parisienest veztettem!... Mikor minden színésznőmet szerettem!... Nem voltam szívtelen igazgató...

Szép Heléna (közbevág):

Bizony, azt tudja a Mindenható!

Offenbach (kitörő érdeklődéssel):

De milyen szép ön! Szebb, mint valaha, Csókot, ha adna szívem anygala. Ha Igen, adnék önnek egy szerepet...

Szép Heléna (tartózkodó hidegséggel):
Valóban, hő érzelmé meglepett. Új nőt akar?! — elég nagy már a lista!

Offenbach (fájdalmasan):

Voltam direktor, voltam komponista! Velem, hej, akkor másként bántatok! Ma már szereppel nem szolgálhatok. Oh élő férfi, nőnek soh'se higgy...

Szép Heléna:

Ez nem szép, Jean Jacques. Ne beszéljen így...

Offenbach (oda se hallgatva):

Hej akkor hódított lépten-nyomon A konkáv evikker hajlott orromon, Nekem szólt minden ballerina bókja, — A primadonnák és a múza csókja, — De most, mert ez a kis sír eltemet...

Szép Heléna (elpityeredve):

Jean Jacques, ne marcangolja szívemet Ilyen lekéseit, meddő szenvedélyvel...

Offenbach (egyszerre szertartásosan):

Szabad hát tudnom, hogy most holdas éjjel Miben legyek becses szolgálatára?

Szép Heléna (nagyon beszédesen):

Csakhogy okos már végre-valahára! Nos hát barátom, így áll a dolog: Egy zsurnaliszta, — emlékeznél fog E rossz fajtára bizton még ön is, Es tudja! mily gonosz, kaján, hamis, De hát jó lábon kell élnünk velük, Különbben bosszut forral kebelük, Es nem jelenhet rólunk meg a reklám, — Egy ily csunya ujságíró-gyerek, lám, Ki tudja, mily viszony volt rég közöttünk, Mikor — ah! — a pezsgőnél összejöttünk, — Megkért, hogy interjuvoljam magát Egy érdekes kérdésben.

Szájpadlás nélküli fogak.

Fülsőlegessé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet. Számos elismerő levél. Jótállás.

Wellner Gyula

szpecialista a szájpadlás nélküli műfogak készítésében
VI. kerület, Andrássy-út 38. szám.

Offenbach:

Nos tebat?!

Ez jól esik, lám. Tessék kezdeni...

Szép Heléna:

Hogy boldog-e itt lent a holt zseni?

Offenbach:

Ma'chère! Barátját üdvözöletem.
A sajtót mindig, — most is szeretem.
Őszinte és igaz ez a beszéd,
Hisz rég nem küldhetek komünikét!
Nem jó dolog halott zseninek lenni,
De jó dolog — ah! — élni, inni, enni!
Babér hull bár dicsőült tetemimre, —
Hígyjék, inkább volnék Mészáros Imre.

Szép Heléna (felcshelödvö):

Ah köszönöm! De most már sietek.

Offenbach:

Adieu! És mindenkit tisztelek!
(Szép Heléna el.)

Offenbach (a távozó után nézve):

Megromlott ő is! Ninesen benne véna.
Az én időmben más volt Szép Heléna.
Elhagyni tud egy szegény férfit,
Aki husz évig egyre csak aludt!

(Tovább alszik.)

— Függyön, —

Gregorius.

MŰVÉSZET.

□ **A gödöllői Erzsébet-szobor.** Róna József annyira előrehaladt már a gödöllői parkba szánt Erzsébet királyné szobormű megmintázásával, hogy e hó 18-án bemutathatja a szobor két variánsának gipszmintáját az akkori Gödöllőre érkező királynak. Megirtuk már, hogy e szobor leleplezésének ez év őszén kellett volna végbemennie és Róna József éjjel-nappal dolgozott, hogy a felette rövid határidőre elkészüljön művével. A mester végére is járt munkájának, de az emlékszóbor leleplezése mégis elmarad a király egyenes kívánságára, mert a felségés ur azt akarta, hogy a leleplezésnél ott legyen az egész királyi család, amiről *Ruprecht* bajor herceg házassága miatt le kellett volna mondani. Hogy mégis az egész királyi család jelenlétében menjen végebe ez az ünnep, a király a leleplezést elhalasztotta május 20-ra. A gödöllői korona-uradalom már teljesen elkészítette a szobor leendő helyét. Erre a célra a koronauradalom egy kétszáz holdnyi területet hasított ki a sűrű erdőből, amely közvetlen folytatása az ott véget érő királyi parknak. A már teljesen parkírozott Erzsébet-ligetet pompás árnyas utak keresztezik; a tisztaság pedig egy ügyesen elrendezett óriási faragatlan sziklacsoportozat van összeállítva, köröskörül virágos kertek. A különböző színű sziklákat *Budolf* trónörökös görögényi és máramarosi vadászata mellől hasították ki, s a kőhegy csucsára a magyar szent koronát helyezték el. A sziklacsoportozat elő részét emléktáblát illesztettek, s ezzel szemben helyezik el Róna életnagyságu szoborművét. Az óriási sziklacsoportozat teteje földdel van borítva, s a szentkorona körül pompás pálmák, ciprusok és más exotikus virágok pompáznak.

□ **Dürer-metszetek az Országos Képtárban.** Ez év tavaszán az Országos Képtár igazgató-ura, dr. Térey Gábor, harmincezer koronán megvásárolta az intézet számára dr. *Elischer* Gyula egyetemi tanár Dürer-metszeteinek gazdag gyűjteményét. A régibb idők óta gyűjtött Dürer-metszetekkel együtt az Országos Képtárnak most igen szép, pompás nyomatokban is gazdag Dürer-kollekciója van, amelyből dr. Térey, aki maga is Dürer-kutató, kiállításra rendezett az Akadémia palotájában. 267 metszet, egyébjajta reprodukció s egy eredeti Dürer-festmény van e kiállításon egyesítve. Jó ötlet volt Dürert épp a metszetei révén megismertetni a közönséggel. Ez a mester minden idők egyik legnagyobb grafikus, germán cserjeje (amelybe ugyan, semmi magyar hangulatot sem lehet belesikasztani, mint azt sokan megkísérelték), tépődől, elmékedő, teoretizáló hajlandósága, német jellege és vérmérséklete az ő metszetei műveiben látszik meg a legvilágosabban. A Melankólia, a Lovag, a Szent Jeromos csupa olyan lap, amelyen Dürer belemé yed az élet és a halál problémába, jár a tudás és a teológia mélységeinek partján s iparkodik onnan kikanalazni mindent, ami emberi elmével elérhető. Ez a köprengő, kutató, reformáció-korabeli német: csak hogy Dürer ezenfelül még hatalmas ihletű és gazdag fantáziájú művész. Nekünk talán zord az ő fantáziája, de vibráló erejét mi sem vitathatjuk el. Német mivoltát erősen jellemzi, hogy az ő grafikai művészeté-

ben a téma lüktető élete vezet, hogy képeinek kész művészi előadásában nem gyönyörködhetünk a nélkül, hogy lelkünket az ő különleges, bölcselkedéssel teli témái szintén meg ne érintenék. Pedig a maga nemében páratlan az előadó művésze is. Experimentál, mint a renaissance művészei, tudósa, költő mind. Tanulmányai nemcsak a természetstudiumra vonatkoznak, mint a nagy olaszokéi, hanem főképp az előadás mindenféle mesterfogásaival bibelődik isteni türelemmel, a metszég technikáját kipróbálja vason, rézen, fán, rajzol a legkülönbözőbb anyagokkal; valamely fiziológia-tanulmánya nemcsak arra szorítkozik, hogy különböző jellemeket adjon vissza a papírlapon, de egyuttal kísérletez a vonalvezetés új módjaival, a formák mentül egyszerűbb, néha naívan szimplex előadásával. Hogy minő szédületes a technikája, arról meggyőz minket a Kakasos címer című lap. Hogy minő egyszerű tud lenni, azt szépséges fametszetei mutatják. Hogy minő tökéletes a rajza, arról az *Ádám és Éva* ad képet. Mindezek a metszetek korántsem festőiek, sőt a festő messi műgötte marad a grafikusnak Dürerben. Azért az Országos Képtárnak ezt a kiállítását jóval sikerültebbnek tartjuk, mint például a „Velazquez-tárlatot” mert itt csakugyan megismerkedhetünk a bemutatott művész legigazabb jellemével. A kollekció nem nagy, jobb helyet is érdemelt volna. Ajánljuk a közönség figyelmébe: díjtalanul tekinthető meg szerdán, pénteken és vasárnap.

□ **Walter Crane az Iparművészeti Múzeumban.** *Walter Crane*, a hírneves angol festő kiállítását október hó végén nyílik meg az Iparművészeti Múzeumban. A huszonnégy hatalmas ládába csomagolt tervrajzok és ornamentális festmények ma érkeztek meg és az igazgatóság rögtön hozzáfogott a kiállítás rendezéséhez. E rendezési munkálatok miatt a múzeum további intézkedésig zárva marad.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

□ **Szüret.** Mindenféle vigan szüretelnek az országban, gyönyörű naplénys időben. A magyar család eme kedves, vidám ünnepére emlékeztet az Új Idők legutóbbi számának címlapja. Művészi kivitelei s öllőfűrt van rajta, mintegy jelezve, hogy eme hétnek nagy eseménye a szüret. Az Új Idők mindenkor azon igyekezett hogy igazi jó barátja, tanácsadója, szórakoztatója legyen a magyar családnak. Hétről-hétre szép, ügyes kivitelei illusztrációkban, fényképekben számol be az aktuális eseményekről és a mellett művészi kivitelei képeket nyújt olvasóinak. A tartalomra is kiváló gondot fordít; munkatársai a legelőkelőbb magyar írók, szerkesztője pedig Herceg Ferenc. Az Új Idők csak ezáltal a gondos, figyelmes szerkesztés által érhetne el azt a példátlan népszerűséget, ahol ma áll. Előfizetési ára negyedévre 4 korona. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal Andrássy-ut 10.

□ **Nemzeti dícsőségünk.** A magyar könyvpiac — e címen — egy rendkívül értékes és becses munkával fog gyarapodni. Nemzetünk történelmének 16 éves korszakait fogja bemutatni remek hellogravure illusztrációkban, amelyek történelmi festészetünk alkotásából vannak összeválogatva. E könyv tehát kétfős feladatot teljesít: Lángra gyújtja a szivekben történelmi dícsőségünk földolgozásával, a hazafias lelkesedést; másrészt pedig műbecsű másolataival teljesíti a műizlést és megszeretteti a művészetet.

□ **Huszádik század.** Gazdag tárta-ommal jelent meg a *Huszádik Század* című tudománytörténelmi folyóirat tizedik száma. Becces közleményei sorából különösen kiemelendő dr. *Balogh Jenő* egyetemi tanár kitünő cikke büntetőtörténelmünk módosításáról. Nagy érdeklődést fognak kelteni az új tizenkettes között szemelvények *Nietzsche* munkáiból, hisz a híres filozófus munkái eddig — fájdalom — még egész terjedelmükben ninesenek átültetve a magyar nyelvbe. *Zigány Zoltán* a magyar társadalom egyesületi tevékenységét ismerteti és bírálja, *Wiener Moszkó* folytatja értekezését a magyar parasztsztyáj elemzése érdekében tett intézkedésekről, *Harikányi József* pedig *Munkávédelem és az ipartörvény revíziója* cím alatt ír aktuális cikkeket. A füzet ára 1 korona 50 fillér, előfizetési ár félévre 8 korona.

SPORT.

□ **A Ferenovárosi torna-klub** e hó 7-én, vasárnap délután 4 órákor *football* mérkőzést rendez a kiúss soroksári-uton lévő verseny-pályáján (az elemi iskola mellett). Ez alkalommal a *33-asok football klubjával* fog mérkőzni. Rendkívül érdekes matchre van kilátás, mert mindkét csapat nagy időnyelny nyerte meg őszi matcheit. Közlekedés: a közbizonyi villamoson a végállomásig.

□ **Football torna a mentőkört.** Az e hó 14-én tartandó nemzetközi *football* mérkőzésekre a keddi nevezési zárlatig 10 egyesület jelentkezett: a Vienna Cricket and Football Klub 1 csapattal, a Budapesti Torna Klub 3, a Magyar Úszó Egyet 2, a Budapesti Athletikai Klub 1, a Budapesti Sport Klub 1, a Ferenovárosi Torna Klub 1 s az Ujpesti Football Klub 1 csapattal. A nagy nemzetközi viadalokon e szerint találkozní fog a fővárosi egyetlek színe-java s az a rendkívüli érdeklődés, mely nemcsak sportkörtünkben,

hanem Budapest lakosságának minden rétegében a mérkőzések iránt mutatkozik, első sorban legműmáusabb intézményünknek, a Mentő-Egyesületnek szól.

□ **A lóversenyek eredményét** leggyorsabban a Telefon Hírmondó utján tudhatják meg mindazok, akik nem mehetnek ki a versenyterre, mert a Hírmondó minden futam eredményét közvetlenül a lefutás után riadójellet olvastaíja fel. Az összeredmény felolvasása 6 órákor lesz.

Őszi lóversenyek.

(Nyolcadik nap.)

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, október 6.

Ma a földmívelési minisztérium napja volt a turfón; szép tavaszi versenynap, melynek fényét a nagy tribünön szép asszonyközönség, érdekességét a földmívelési minisztérium 30.000 koronás díja emelte. Természetesen ott volt, mint minden évben, *Daranyi Ignác* földmívelésügyi miniszter is, mivelhogy őt érdeklí legközelebről, hogy melyik ló nyeri meg a díjat, olyan-é, amelyet érdemes-e a verseny propozíciói szerint az állam részére megvenni vagy sem. A nyerőt a miniszter 5000 forintért követelheti, de jussa van bármelyik lovat megvenni, ha az illető loz gazdájának az 5000 forinton feül a verseny díját is megfizeti. A miniszternek tehát drukkólnia kell, hogy a legkifogástalanabb külsejű, a legjobb származású s a tenyésztésre teljesen alkalmas ló nyerje meg a díjat, hogy ne kelljen az 5000 forinthez még egy Földmívelési minisztérium díját adni ráadásul.

A publikum, a totalizátor játszó serege, mely *Diadalra* esküdött, nem is sejtette, hogy mire drukkolt ma a miniszter. Miután elmentek a starttól a crackek és a temperamentumos *Andrée* állva maradt, megkezdődött a nagy tribün jobb sarkán a tipelés a miniszter körül. Amikor *Morgan Aldomással* még az egyenesbe is elsőnek fordult be, nagy volt a csüggedés a tenyésztő kapacitások közt, de egyszerre csak stentori hangon szólalt meg a miniszter mellett báró *Podmaniczky Géza*, a híres tenyésztő:

— Ne félj Néci, Mindegy nyer!

Téhat el volt árulva, hogy a miniszter báró *Springer* lovának szerette volna juttatni a díjat, a kisbéri *Dunure* fiának, melynél szebb mén ritkán üttott a versenypályán. Csakhogy a favorit *Diadal* mellette terem s az aranyárga dressz a következő pillanatban már mint győztes haladt át a célvonalon...

— Ezt nem vesszük meg, — jelentette ki a miniszter. Legalább *Mordány* nyerte volna meg, az jó lett volna lévérekre...

A szép *Diadalnak* ugyanis sötét pont van az életében. Edes apja „incertus est”, nem tudni, hogy vajjon *Gunnersbury* vagy *Duncan* nemzette-e. Ezenfelül laza köztűsi állat, Kisbér semmi esetre sem vehette volna hasznát.

A mai versenynap máskülönbén is szép volt. A futások gyors tempóban folytak le, vigan, elevenen s jórészt a favoritok győzelmével végződtek. Csak *Haiderose* futott botránnyos rosszul, mely tegnap még a legjobb kétérés volt ma pedig nemcsak *Lothario*, de még *Bordereau* is legalopozta. A közönség váltig tanakodott, hogy a lóra, vagy a jockeyjára, *Barkerre* vessen a letérésért, annyi azonban bizonyos, hogy ez a lehállatlanabb formaváltozások egyike volt a turl amáléseiben. Érdekes volt az is, hogy az utolsó versenyben *Pompadourral* holtversenyt futott *Vieux Garçon*, mely eddig mint a rosszabb handikap lovak egyike volt is ismeretes. Ha eddigi formái realisak, akkor *Avanyesó*, *Igric* és *Biztos* lennének a legjobb kétévesek, amelyek eddig legalább olyan jók, de még jobbakk is voltak *Vieux Garçon*nál.

A mai nap különben megint *Morgan*nak, az amerikai jockeynek hozott diadalt, aki négy lovaglász köztül kétszer győzött: *Almavivával* és *Szent Kleofással*, egyszer második és egyszer harmadik lett a nagy outsider *Aldomással*.

A mai eredmények ezek:

I. **Köbányai díj.** Távolásig 1400 méter. Díj 3000 korona. Gr. *Dégenfeld I. Frangepánia* (Wilton) első, *Lili* (Gilechrist) és *Ezermester* (*Morgan*) holtversenyben második. Aztán *San Jago*, *Earl* és *Paragat*. Itélet: Erős küzdelem után fejboszszal első, holtversenyben második. Totalizátor: 10: 35. Helyrefogadások: 50: 58 (Frangepán), 50: 66 (Lili) és 50: 52 (Ezermester).

II. **Eladórverseny.** Díj 2000 korona. Távolásig 2000 méter. Mr. *Redgrey Almavivája* (*Morgan*) első, *Allandó* (Gilechrist) második, *Dubarry* (*Southey*) harmadik, azután *Bohème*, *Pavolin*. Itélet: 1 1/2 hosszal könnyen első, 10 hosszal harmadik. Totalizátor: 10: 32. Helyrefogadások: I. 50: 88 és II. 50: 160.

III. **Földmívelési minisztérium díja.** Távolásig 2400 méter. Díj 30.000 korona az elsőnek, 7000 korona a másodiknak, 3000 korona a harmadiknak. Gróf *Festetics Tasziló Diadalja* (*Park*) első, *Mindegy* (*Hyams*) második, *Aldomás* (*Morgan*) harmadik azután *Mordány*, *Andrée*, *Da capo*. — Itélet: 1 hosszal biztosan első, 3 hosszal harmadik. Totalizátor: 10: 29. Helyrefogadások: I. 50: 78. II. 50: 108.

IV. **Nyeretlen első kétévesek handikapja.** Távolásig 1400 méter. Díj 2000 korona. *Rohoczy G. St. Kleofása* (*Morgan*) első, *Garany* (*Cleminson*) má-

sodik, White Lady (Poole) harmadik, azután: Schweine Baron, Zsámbokrét, Part pour l'Afrique, ABC, Itélet: egy és fél hosszal igen könnyen első, fél hosszal harmadik. Totalizátor 10: 24. Helyreogadások: I. 50: 58, II. 50: 74, III. 50: 60.

V. **Kiadó díj.** Díj 4000 korona. Távoltság 1400 méter. Péchy A. **Lotharioja** (Poole) első, Bordereau (Prudames) második, Haiderose (Barker) harmadik. Futott még: Jubilé, Galba. Itélet: egy hosszal biztosan első, másfél hosszal harmadik. Totalizátor 10: 29. Helyreogadások I. 50: 88, II. 50: 184.

VI. **Palotai díj.** Díj 3000 korona. Távoltság 1000 méter. Gróf Károly M. **Vieux Garçonja** (Huxtable R.) és Péchy A. **Pompadorja** (Poole) holtversenyben első, Dieső (Gilchrist) harmadik. Azután: Lepke, Dianella, Arató, Kemény legény, Alagot. — Itélet: Holtversenyben első, 3 hosszal harmadik. Totalizátor: 10: 76 (Vieux Garçon), 10: 10 (Pomp.) Helyreogadások: 50: 136. (V. G.), 72 (Pompador) és 106 (Dieső.)

A holnapi versenypár főszáma a 20.000 koronás Totalizátor-handikap, legkitartóbb handikapváltás versenyé, mely mint minden évben, most is érdekesnek ígérkezik. A teherelosztás szerint legnagyobb kilátása **Dundinak**, **Catchernek** és **Marchionessnek** van. A típek holnapra egyébként a következők:

- I. **Danántul**—Antonius.
- II. **Davensberg**—Malice.
- III. **Dundi**—Catcher—Marchioness.
- IV. **Da Capo**—Albatros.
- V. **Kalapos inas**—Gondos.
- VI. **Bordereau**—Biztos.

Nyilttér.

Vérgyógyítás

Hemipatia Uj, kipróbált gyógymód. Kimaradhatatlan siker közsény, asztma, szív-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, deg- vér- és hörbajoknál. Biztos védelem szel- hűdés, korai vakság és elmezavar ellen. Évente száz meg száz teljes gyógyulás még a legsúlyosabb és legrégibb bajoknál.

A gyógymód feltalálása és a yedüli képviselője
Dr. Kovács J. orvostudor

rendel. n. p. pont. intézetben V. Váci-kört 18. Házon kívüli is kezel; meghívásra, vidékre is megy.

Szt. Lukácsfürdő

Nagy kén- és szulfid-fürdő, melynek 820 [ ] méter nagyságu termé- szetes forrásmedenéiben az as- ványvíz naponta újul meg. Mindennemű gyógy- és fürdő- fürdők. Kint és szállások. Vendéglő- sálá. Üzemben. Oldal árak. Prospe- ctus ingyen küld az igazgatóságnak.

Utazó mérnököt keres egy helybeli acetylénvilágítási vállalat.
Ajánlatok a kiadóra „Mérnök” jelige alatt.

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága.

THE MUTUAL

NEW-YORKI ÉLET-

BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

Alapítottak 1842-ben.

Tisztán kölcsönös. Részvényesei nincsenek.

Változatlan díjtételek utánfizetési kötelezettség nélkül

Kivonat az 1899. dec. 31-én lezárt mérlegből.

Osszes vagyon 1899. végén	Frank	1,563,961,334-30
Tehermentes nyeremény tartalék (felesleg)		248,458,802-64
A biztosítottak között 1899-re felosztandó nyeremények		11,295,386-79
Osszes bevétel 1899-ben		305,129,933-73
Osszes kifizetések kővinytulajdonosok- nak 1899-ben		136,627,132-38
Ervényben lévő biztosítások		5,454,223,894-51

Legszabadelvűbb kötvény-feltételek.

Díjtáblázatokkal és felvilágosítással szolgál a

MAGYARORSZÁGI VEZÉRIGAZGATÓSÁG:

Budapest, IV., Károly-körút 26.

Tekintélyes képviselők alkalmazását nyerne.

(Az e rovat alatt közlötöknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Felsőségi süketnéma.** A düsseldorfi büntető bíróság előtt ma egy süketnéma állott, aki ellen az volt a vád, hogy **felsőségi süketnéma** volt. A tárgyalás titkos volt s azzal végződött, hogy a süketnémat négy havi fogságra ítélték.

§§ **Füzesséry Emil — szabadlábán.** *Kas- sáról* telegrafálják lapunknak, hogy a tátrafüredi dráma ügyében szenzációs fordulat állott be. A *Kassai* ítélőtábla büntető tanácsa ugyanis mai ülésében *Rudnyánszky* Béla védő felebbezésével foglalkozott és a löcei törvényszék vádtanácsi határozatát, amelyvel **Füzesséry** Emil vizsgálati fogságba helyezték, *megváltoztatta és elrendelte, hogy Füzesséryt szabadlábúra helyezték.*

§§ **A titokzatos Frank.** A vádlottak padján egy öreg ember ül ma. Villogó, apró szeméből látszott a csalafintaság. Olyan esetet produkált, amely páratlan a törvényszéki esetek közt s valószínűleg regénybe illő dolog. Az öreg **Heim** Samu — így hívják a vádlottat, **Zmeskál** Zoltán képviselőt bepörölte *ölszáz* forintnyi tartozásért, amivel neki még **Zmeskál** atya tartozott. **Zmeskál** tagadta a követelés jogosságát, mire **Heim** a bizonyítás terére lépett. Bejelentette, hogy **Frank** Móric az ő tanúja. Lakik: Dob-utca 98. sz. alatt.

A bíróság beidézte **Frank** Móricot. A kézbesítő kötelességéhez hiven elment a Dob-utca 98. száma alá, ahol azonban tudára adták, hogy **Frank** ur már hónapok óta külföldön van.

A kézbesítő erre kiűgészette az idézést **Frank** atyjára és távozott.

Az öreg **Heim** pedig nagy titokban letépte az idézést az atjáról s aztán a tárgyalás napján napján maga állított be **Frank** Móric helyett a törvényszékhez s olyan alapos vallomást tett le a **Heim** contra **Zmeskál** ügyben, hogy ritkítja párját. A turpisság csak a második tárgyalásnál derült ki, amikor **Frank**it újra beidézték s azt sehohsem lehetett megtalálni. Így került aztán az öreg **Heim** közokirathamítás miatt a törvényszék elé, amely ma tárgyalta a furcsa ügyet. Itélet azonban nem hozott, hanem irásszakértők meghallgatása céljából keddre halasztotta a tárgyalást.

§§ **Nyilttéri küzdelem.** *Jutasi* Ödönnék, a Molnárók Lapja szerkesztőjének, hűségese munkatársra volt egy darabig **Arany** József gépszerező. Idő múltával a munkatárs összezördült a szerkesztővel s egy konkurrens vállalatnak ajánlotta föl tollát, mire *Jutasi* nyilatkozatban figyelmeztette olvasóit, hogy **Arany**nak nincs több joga a Molnárók Lapját képviselni. **Arany** Józsefnek látja ez a nyilatkozat s a Magyar Molnár újság hasábján arra hívta föl az érdeklődők figyelmét, hogy *Jutasi* szerkesztőtől jelentette a büntetőtörvényszéknek, mert százhusz forintot esalt ki tőle egy vasuti bérlet-jegyre. *Jutasi* ezért a nyilttéri támadásért ugyancsak a büntetőtörvényszéknek kerest elvételt, ahol rágalommal vádolta ellenfelét. A sajtópórt ma tárgyalta a törvényszék ítélő tanácsa **Zsitvay** Leó elnöklésével. A vádlottat dr. **Székely** Lajos védelmezte, a magánpanaszost dr. **Vig** Viktor képviselte. **Dr. Székely** kérte, hogy engedjék meg neki a bizonyítást, amibe a panaszos készségele belegyezett. A törvényszék konstatalta ezután az iratokból, hogy **Arany** annak idején csakugyan följelentette *Jutasi* sikkasztását, de a felsőbb bíróság megszüntette az eljárást, mivel a panaszolt bebizonyította, hogy azért tartotta vissza a százhusz forintot, mert a panaszos adósa volt neki. A vád és védelem meghallgatása után a törvényszék a vádlottat az ellene emelt vád alól *felmentette*. Az ítélet ellen a magánvádi fölbebezésel és semmisségi panaszszal élt.

EGYESÜLETEK.

(Az **Iparos Ifjak Országos Egyesülete**) október 7-ikén a Rottenbiller-utca 14. sz. I. emeleten lévő helyiségében tartja első kedélyes estjét. A multság tél nyolckor kezdődik.

(A **Magyar Országos Állatorvosi Egyesület**) központi választmánya holnap, szombaton délután 5 órakor az állatorvosi főiskola üléstermében rendes gyűlést tart.

TÁVIRATOK.

Róma, október 6. A pápa ma fogadta **Stadler** érseket.

Az angol választások.

London, október 6. Délután 6 óráig 318 kormánypárt, 89 liberális, köztük **Asquith** volt miniszter és 63 ir nacionalistát választottak meg.

London, október 6. A városok választása tegnap a liberálisok győzelmével végződött. A vidéki kerületek választásának eredményét még nem tudjuk. Eddig 440 választás eredménye ismeretes, ezek közül 300 unionista, 80 liberális és 60 nacionalista. A *Times* a következőket írja: Habár az ellenzék még néhány új mandátumot nyerhet, mégis bizonyos, hogy a kormány túlnyomó többséggel fog rendelkezni. Ehhez járul még az is, hogy az unionista-választók mindenütt eddig páratlan lelkesedéssel választották meg képviselőiket.

A belga trónörökös pár fogadtatása.

Brüsszel, október 6. **Albert** hercegnek és neje- nek utja az északi pályaudvartól a hercegi palotájá a **Glace Royaleon** minden incidens nélkül ment végbe. Az egész uton a polgárorség állott sorfalat, amely mögött nagy néptömeg állott és viharosan üdvö-

zölte a hercegi párt. Csupán néhányan éltették az amnesztiát. A pályaudvaron **Verviersben** egy szocialista községi tanácsos kérvényt akart ányujtani, amelyben az amnesztia engedélyezését kérte, de a kérvény átadásában megakadályozták. A midőn **Albert** herceg a **verviersi polgárorség** felett szemlélet tartott egy szocialista községtanácsosokból álló csoport ismételtén tüntetett az amnesztia mellett. Egy összeesküvésről történt feljelentés következtében 6 elfogatás történt. A letartóztatottak között van **Sipidónak** egy vádlottarsa. **Hire** jár, hogy a letartóztatottak közül csupán három tartanak fogva.

A boerok utolsó harca.

London, október 6. **Lord Roberts** jelenti Pretoriából tegnapi: A boerok száma, akik megadják magukat vagy foglyul esnek, napról-napra nő és ez idő szerint vagy 16,000 emberre rughat. Mint **Kelly-Kenny** tábornok jelenti, egy önkéntes zászlóalj **Buldfontein** közelében meg akart lepni egy boer osztalet. *A boerok azonban erősebbek voltak, mint hitték és a zászlóalj 6 sebesültök után visszavonult.* Az angoloknak 6 sebesültök után, a boerok súlyos veszteségeket szenvedtek.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, október 6. (A **Budapesti Napló telefon-jelentése**.) A hét közepén záporosó volt s a folytonos szárazság miatt abbanmaradt mezei munkák újból megkezdődhettek, de azért sok vidéken szűkölködnek még az esőben s csak akkor folytathatják majd a vetést, ha a szárazságot eső várja fel. Mindennek azonban nem volt befolyása a gabonauzletre, mert az árak kínálata sokkalt fölülmúlta a fogyasztás igényeit. Az itteni piac aránylag szilárd volt s ennek a fedezeti szükségletek adják a magyarázatát; különösen rozsbán jelentkezett ez.

Jegyzetettek: buza őszre 7-76, tavaszra 8-21, rozsa őszre 7-66, tavaszra 7-88, zab őszre 5-67-68, liszt 5-87-88, tengeri szept.-okt. 6-70-75, május —jun. 5-34 koronán.

A héten nagyon jelentékeny felmondások történtek, amelyek mind könnyen találtak elhelyezésre. A készáruk piacán a forgalom még sokkal kisebb volt, mint a határidőüzletben. A gabonanemekben az árbullázások csekélyek voltak. Buzáért a heti tőzsdén hasonló árakat fizettek, mint a mult szombaton, mert noha a vásárlási kedv csekély volt, másfelől a kínálat is gyenge maradt és a tulajdonosok nem engedtek az árakból, ugy, hogy a reflektánsoknak a teljes szombati árakat kellett volna megadniok.

Eladtattak: 77 kg. 7 K. és 8 kg. 7-32 K. B.-Gyarmatról, 78½ kg. 7-55 K. Nagy-Szombatból, 7-60 K. Bazinból, 79 kg. 7-50 K. Tornóceről, 78 kg. 7-75 K. Bécsből, 77-78 kg. 7-30 K. Szent-Ivánról, 80½ kg. 7-40 K. Mező-Turrol.

Rozs szilárdau tartott volt, finomabb minőségekben 5 fillérrel drágább lett. Fizettek 6-70 K. Balassa-Gyarmatról, selejtes árúért 7-52½ K. Galgócéról, 72-73 kg. 7-15 K. Csornáról, 73½ kg. 7-35 K. Kapuvárról, esztergomiért 7-60 K. Bécsből.

Árpában majdnem teljesen szűntelt a forgalom, tengeri újabbán tíz fillérrel szilárdult, magyar 7-05-7-10, szeb 7.-7-05 K. Zab a mult heti magasságon volt, magyar áru minőség szerint 5-60-6-30 K. *Lisztet* teljes áron tartották, a finomabb fajtát szintén. *Korpa* tartott volt, de forgalma jelentéktelen maradt.

London, október 6. A külkereskedelmi kimutatás szerint szeptemberben a behozatal 2½ millióval, a kivitel szintén 2½ millió sterlinggel emelkedett.

New York, október 6. (Terménytőzsdé.) (Zárlat.) *Gyapot:* New Yorkban helyben 10½% (10¼%). Nov.-re 10-03 (10.-). Januárra 9-89 (9-87). New-Orleansban helyben 10¼% (10¼%). — *Petróleum:* Stand white New Yorkban 7-45 (7-45). Stand white Philadelphában 7-40 (7-40). Refined in Cases 8-75 (8-75). Credit Balances at Oil City 1-10 (1-10). — *Zsir:* Western steam 7-65 (7-75). Robe és Brothers 8.- (8-10). — *Tengeri* irányzata állandó. Októberre 46½% (46½%). Decembebre 42½% (42½%). Májusra 41½% (41½%). — *Buza* irányzata állandó. Piros ősz helyben 82½% (82½%). Októberre 80½% (80½%). Decembebre 88½% (88½%). Márc.-ra 86½% (86½%). Májusra 86½% (86.-). Gabona szállítási díja Liverpoolba 4.- (4.-). — *Kávé:* fair Rio 7. sz. 8¼% (8¼%). Okt.-re 7-10 (7-10). Decembebre 7-25 (7-25). — *Liszt:* Spring Whea. clears 2-80 (2-80). — *Cukor:* 4¼% (4¼%). — *On:* 23-97 (23-97). — *Réz:* 16¾% (16¾%). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, október 6. (Terménytőzsdé.) (Zárlat.) *Buza* irányzata gyenge. Októberre 76½% (77.-). novemberre 77½% (77½%). *Tengeri* irányzata gyenge. Okt.-re 40¼% (40¼%). — *Zsir:* Okt.-re 7-27 (7-27). Novemberre 7-30 (7-25). — *Szalonna* short clear 8-55 (8-55). — *Sertésbús:* Októberre 17.- (14-50). Decembebre —.- (—.-). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

M E S E.

A tündér ajándéka.

Volt egyszer egy szegény ember. Annak a szegény embernek annyi lánya volt, hogy azt se tudta, hányan vannak.

De nehéz sorsa volt a szegény embernek! Kijárt az erdőre fát vágni. Kora hajnaltól késő estig egyre dolgozott, még sem tudta eltartani azt a nagy családot.

Busult-busult a szegény ember. Mi lesz majd belőlük?

A felesége vigasztalta, biztatgatta. Majd megcsogiti őket a jó Isten.

Egy szép napon megint kiment a szegény ember az erdőre. Ahogy ott dolgozik nagy busan, egyszerre csak valami kopcsolást hall a feje fölött. Felnéz, hát meglát egy nagy tarka harkály madarat.

— Mért busulsz, te szegény ember? Kérde a harkály.

— Hogyne busulnék, hogy ne busulnék, mikor annyi a lányom, mint a raj és még annyit sem tudok keresni, hogy csak száraz kenyérral is jölködjek. Bár legelőbb egy fiam volna, hogy segíthetne nekem fát vágni.

— No, ne busulj, te szegény ember, — mondja a harkály — csak menj haza. Majd megcsogiti a jó Isten.

Mikor beesteledett, megy haza a szegény ember. Hogy haza ér, száradnak elébe a lányok nagy lelkendezve.

— Édes apám, édes apám! A jó Isten egy szép kis fiutestvért adott nekünk.

Megyen be nagy sietve a szegény ember. Eszébe se jut, hogy most már még többen lesznek. Örült a fiának nagyon.

Mikor lefeküdtek, kis vártatva kopogtatnak az ablakon.

— Kip-kop. Kip-kop.

Odamegy a szegény ember az ablakhoz. Megnézi, ki van ott, mi van ott? Hát meglátja a tarka harkály madarat.

— Eressz be, te szegény ember. Mondja a madár.

Kinyitja a szegény ember az ablakot, berepül a harkály. Egy kis faág van a csőrében.

Leteszi a faágat az asztalra, meglebbenti a szárnyát és... volt harkály, nincs harkály. Eltűnt a harkály.

Egy szép, mosolygó tündér lett belőle.

Mondja a tündér:

— Nézd ezt a faágat. A kis fiadnak hoztam. Ha felnéz, add oda neki, el ne hagyja magától sohasem.

Ha valamikor bajba kerül, üssön vele háromszor a földre, akkor elmúlik minden baja-gondja.

Jaj de bámult a szegény ember. Eszre sem vette, mikor suhant ki a tündér.

Korán reggel felébredt. Azt hitte, álmodott.

De ott volt ám az asztalon a faágacska. Alig várta, hogy felébredjen a felesége. Elmondja mi történt.

Megnézik a kis fiút. Hát se szó, se beszéd, talpra ugrik a gyerek s akár hiszték, akár nem, egy szempillantás alatt olyan szalás legénynyé változott, hogy no!

Majdhogy kővé nem meledtek, úgy meglepődtek az öregek.

— Édes apám, édes anyám — mondja a gyerek, — tudom, milyen bajosan élnék. Elmegyek én szerencsét próbálni.

Mit volt mit tenniök? Nem marasztalhatták. Oda adták neki a kis faágat. Megölelték, megcsókolták és utnak eresztették.

Megy, mendegél a legény, egyszer egy nagy buzafölde ér. A buzafölde szélén ül egy öreg ember s nyög keservesen.

— Mi bajod van, öregapám? — Kérdezte a legény.

— Nagy az én bajom, édes fiam. Ha ma estig le nem aratom, be nem hordom ezt a sok buzát, agyonver a gazdám. Pedig, látod-e, nincs egy jártányi erőm sem.

Fogja a legény a kaszát, nekivág a buzának. Egy, kettő, három! Már le is aratta. Mire megint hármát számoltak, már be is hordta a buzát.

Hálálkodik az öreg.

— Mivel szolgálom meg a szívességedet, édes fiam? Egy szem buzánál többet nem adhatok, mert az én gazdám, a százszerű óriás, megtudja és akkor végem van. De ezt az egy buzaszemet tedd el jól. Ha bajba kerülés, ütösd el a földre, szerencséd hoz majd.

Elteszi a legény a buzaszemet a vándorol tovább.

Hét nap, hét éjjel vándorolt, egyszer elér egy nagy országba. Nekiindul az országnak, hátha ottan akadna valami szerencséje!

Hát csak ámul-bámul. Megy faluról-falura, városról-városra, sehol egy élő lelket sem lát.

Végre elér az ország közepére, egy nagy-nagy városba. A város kapujánál ül egy öreg anyóka és sir keservesen.

— Mért sírsz, mért sírsz, édes öreganyám?

— Hogyne sírnék, hogyné rinék! Meghalunk éhen ma-holnap mind. A mi kedves királynénk is, a mi gyönyörű, áldott jó királykisasszonyunk is.

A szomszédban lakik egy gonosz varázsló. Van neki egy csúf, esű fia. Jaj, de csunya! Rágondolni is rossz. Hát idezen a minap a varázsló, hogy adják oda feleségül az ő fiának a mi lelkem szép királykisasszonyunkat.

No, de oajat!

Megjétek nagyon a királyné és a királykisasszony. Micsoda nagy baj lesz ebből.

Lett is baj!

Mert hogy nem adták oda a királykisasszonyt, hát szörnyen megharagudott a varázsló. Ránk törték, elpusztították a mi szép országunkat, elhordták az enniválót. Rabságba vitték a kato-

nainkat és minden férfinépet. Csak az asszonyokat, leányokat és a gyerekeket hagyták itthon.

Ha meg nem kapja a varázsló fia a királyleányt, elpusztulunk bizony mindannyian.

Íde vándoroltunk ebbe a szép nagy városba, hogy ha már el kell pusztulnunk, legalább együtt legyünk mind.

Csak élne a mi jó öreg királyunk, tudom, másképpen volna minden.

Látod-e, édes fiam, milyen nagy baj van erre mifelénk.

Igy panaszkodott az öreg anyóka.

Nem szól a legény egy szót sem. Kimegy a mezőre. Előveszi a buzaszemet, elülteti a földre.

Hát egyszeribe kinőtt a sok buza a földből. Csak úgy duzzadt a sok kalász a nagy teherből.

A legény le is aratta, ki is esépelte, meg is örölte a buzát. S mire nyugovóra szállt a nap, annyi kenyér volt a városban, hogy elég lett volna három ország népének is.

De ezzel még nem érte ám be a legény. Elmegy biz ő a varázsló ellen. Elpusztítja őket, ha száz lelkük van is.

Ahogy a varázsló országához ér, eszébe jut a tündér kis ágacska. Előveszi s hármat üt vele a földre. Lesi, várja, mi lesz.

Hát nagy sötétség támad hirtelen. Annyi harkály madár volt a levegőben, hogy elsötétítették a napot.

Jöttek lefelé nagy zizzel-zajjal a harkályok. Mikor leértek a földre, olyan puskás, kardos katonákká változtak, hogy öröm volt látni. És milyen erős, nagy katonák voltak! Mindegyik egy-egy óriás. Gyalogosok, lovasok. Közlegények, hadnagyok, kapitányok, generálisok. És mennyi ágyujuk volt!

Hogy repesett a legény szíve örömben!

Persze ő lett a fő-tő vezér. Vitte a nagy sereget a varázsló ellen. Mindenütt éllel nyargalt a legtüzeesebb paripán.

Nekirottottak a varázsló hadseregének. Még hirmondónak sem hagytak egyet sem belőlük.

Azután hazavezette a legény a megszabadított népséget, katonaságot.

A királyné és a szép királylány az asszonyokkal, lányokkal, gyerekekkel elébük mentek egészen az ország határáig és nagy diadalmasan visszajöttek mind-mind a királyi palotáig.

Nagy öröm lett a nagy szomorúságból.

A királyné fiának fogadta a szegény ember fiát. Aztán neki adta feleségül a leányát s ráadásul az egész országot.

Olyan lakodalmat csaptak, hogy hetedhét ország ellen ment a hire.

Elhozták a lakodalomra a szegény embert és a feleségét a sok-sok lányal együtt.

Mind ott maradtak a királyi palotában.

Bőségben, boldogan éltek nagyon sokáig.

Még ma is élnek, ha meg nem haltak.

Holló Sárka.

REGENY.

QUO VADIS?

(67)

— REGENY —

Írta: SIENKIEWICZ HENRIK

— Mindig abban hiszek, a kire éppen szükségem van; ez az én filozófiám, ami azt hiszem, Merkurnak is kedves. Szerencsétlenségemre azonban — hiszen ti tudjátok, nemes uraim, milyen hamis isten ő kelme — ez óriási sok pénzbe kerül! Nem mindenki Seneca és én igazán nem tudom, hogy hol veszem e tenger pénzt, ha csak a nemes Viničius abból az összegből — a mit igért — előlegképpen —

— Csak obulust ne kérj, Chilon — kiáltá Petronius, — nem kapsz egy garast sem. Oesém bökésége minden várakozásodat fölül fogja mulni. de csakis akkor, ha Lygiát feltaláltad, vagyis hírül hozod, hogy hol van a leány rejtek helye. Merkur majd hitelezzi neked a két borjút, noha esodálkozni fogok könnyelműségem.

— Hallgassatok rám, nemes urak! Az én felfedezésem rendkívül fontos, mert noha a leányt még eddig meg nem találtam, de tudom az utat, melyen keresnünk kell őt. Ti szabadosokat és rabszolgákat küldtetek szét a város minden részébe és a vidékre, hozott-e egyik is közülük egy csipetnyi hírt is? Egyik sem! Csak én magam! Csak hallgassatok meg nyugodtan! Lábam már sebesek a sok futás-utástól. Hol járkáltam én mindenütt, ha ti azt tudnátok! Voltam az italmérésükben, a pékeknel, halászköknél, olajárusoknál és mészárosoknál; voltam a ruhamosókban, szarítókban, a szamárhajásoknál, az orvosoknál, a megszokott rabszolgáknál, a szobrászoknál és a temetkezési intézeteknél. És mit csináltam min-

denütt, kérditek? Mindenütt lerajzoltam a halat és figyeltem az emberek arevonásaira. Sokáig nem jöttem rá semmire, míg egy napon találkoztam egy agastyánnal, aki a folyó partján vizet merített vedrébe és sirt. Közledektem hozzá és megkérdeztem, hogy miért sír. „Sírnom kell — szolt az agg — mert ha belenyugszom is Isten szent akaratába, én szegény, büns ember, nem tart-hatom vissza könnyeimet.“ Valami különös elő-érzet sugallatára egyik ujjamat bemártottam a vízbe és egy halat rajzoltam a vederre, mire így szolt: „En is hiszek Krisztusban!“ „Meg-ismertél engem a jelen?“ — kérdém én. „Igen — felelé — béke legyen veled!“ Erre a becsületes öreget kifagattam. Mindent elmondott.

És ő ura, Pausa köveket hordat éjjel a Tiberrisből, az épülő házakhoz. Többnyire keresztények vannak e munkálatoknál alkalmazva, többek között az öreg fia is. De mivel az ifju erején felül dolgozott, az öreg megtakarított pénzen ki akarta őt váltani, Pausa azonban a pénzt is, a rabszolgát is megtartotta magának. Ezeket elmondva, ismét sírni kezdett, és én egy-sítettem az én könnyeimet az övéivel, ami nem is esett nagyon nehezemre, mert igen jó szivem van és a lábam is nagyon fájt. Panasz-kodtam előtte, hogy csak pár napja érkeztem meg Nápolyból, nem ismerem a testvérek közül senkit és nem is tudom, hogy hol szoktak összegyűlni istentiszteleire. Csodálkozott, hogy a nápolyi hívők nem adtak nekem ajánló levelet a római testvérekhez, de én azt hazudtam neki, hogy ezt utközben elrabolták tőlem. Erre azt mondá, hogy jöjjenek el éjjel a folyóhoz, ahol megismertem engem több hívővel, akik elvezetnek majd engem a templomukba és a vezérközhöz. E hírre annyira megörültem, hogy a fia kiváltására szükséges összeget rögtön odaadtam neki, abban a biztos reményben, hogy a nagylelkű Viničius ezt nekem duplán visszafizeti.

— Chilon — szakította őt félbe Petronius — elbeszélésebben a hazugság úgy uszik az igazság fölcsínén, mint olaj a vizen. Fontos híreket hoz-

tál, azt nem tagadom. Hogy hívják azt az öreget, kiről szoltál?

— Euriciusnak, uram. Szegény, szerencsétlen aggastyán! Glaucusra emlékeztetett engem, akit megvédtém a rablók ellen és ez engem nagyon meghatott.

— Azt elhiszem, hogy megismerkedtél vele és hogy ez ismeretségből hasznót is fogsz huzni, de pénzt, azt nem adtál neki. Egyetlenegy as-t sem adtál neki, egyetlenegy sem, érted, egyetlenegy sem!

— De segítettem neki a vedret felhuzni és mély megindultsággal beszéltem vele a fiáról. Jól van, uram! Mi is kerülhetné el egy Petronius élelutasát? Hát jó, nem adtam neki pénzt, vagyis tulajdonképpen adtam, de csak úgy gondolatban, a lelkemmel, amivel voltaképpen, ha ő tulajdonképpen filozófus, megelégedhetik. Már csak azért is adtam neki, mert ezt szükségesnek és hasznosnak tartottam.

— Ez igaz — mondá Petronius — meg kellett volna tenned.

— Hiszen éppen azért jöttem, hogy ezt megtehessem.

Petronius Viničius felé fordult:

— Adass neki ötezer sestertius, de csak úgy gondolatban, a lelkeddel.

Viničius így szolt:

— Egy gyermeket adok melléd, aki a szükséges összeget magával viszi, te majd azt mondod Euriciusnak, hogy az ifju a te rabszolgád és előtte fizeted ki az öregeknek a pénzt. De amennyiben kedvező híreket hoztál, ugyanolyan összeget adok neked is. Jer ide este a pénzt és a gyermekért.

— Egy Caesar vagy, valósággal! — kiáltott fel Chilon. — Engedd meg, óh uram, hogy művem neked telajánljam és engedd meg, hogy ma este csak az én pénzemért jöjjenek el, mert Euricius mondá nekem, hogy a munkálatok már be vannak fejezve és csak pár nap múlva dolgoznak ismét. Béke veletek! Így bucsuznak a keresztények. Egy rabnót veszek magamnak, azaz

KÜLÖNFÉLÉK.

Hétfőtől—vasárnapig.

A régi jó időben egykor,
Történt meg a csodás eset,
Milyen sem addig, sem azóta
Többé soha meg nem esett:
Még állt a nap az égi útján,
Mert így akarta az öreg
Jó Józsuá; s haptákba' állott
A nap előtte, mint cövek.

Egyhangú volt azóta mindig
S unalmas e világ sora:
Forgott a nap, forgott a föld is,
Nem történt többé ily csoda,
— De a bajusz, hogy szépen áll-e,
Vimosnak az most már egál
Azt gondolta a nap magában,
Hogy erre még ő is megáll.

Ugy szól a híres imperátor,
Minek neki a szép bajusz?
Fontosb, hogy messze, künn Khinában
Övé legyen a szó, a juss.
S mi lett a büszke szó hatása
A véres fülkőzet helyett?
— Kijárt Waldersee generálnak
Egy nagy diszes — látkýsmentet.

S míg ott ezernyi fákllya lényo
Ragyogva gyúl az ég felé,
Möllersdorfbán egy szívnék lángja
Kialszik. Már bevégezé
Egy ember földi Golgotáját
— Egykor mi rózsás volt ez út!
... A rózsá már a földre hullva,
Es az utas a földbe jut.

És vége lesz és elmúlik majd,
Mint most a nyári szép napok.
Velük kimúl a nyári évad
S a nyári-muzsa nem gagyog,
Itt van helyette a szezon már:
A rendőrség „intézkedik”.
A török követ még se' kapja
Madridban meg a pénzeit.

A házmester titkos reménye
Most is (mint régen) mindig az,
Hogy „felügyelő” lesz belőle,
Mivel csak ez a név igaz,
— A béke-liga most is mondja,
Hogy háborúban nincs rezón.
... Szóval: úgy van, mint tavaly ősszel,
Szóval: itt van az új szezon.

Nándor.

akaron mondaní, egy rabszolgát. Halat horoggal fognak, keresztényit pedig hallal! Pax vobiscum! pax! pax! pax!

Második rész.

I.

Petronius az udvarral Bajaeba utazott, a Rómában maradt Viničius kinos napokat élt át és reménykedése már-már hiábavalónak tetszett. Chilon gyakran felkereste, de sohasem hozott fontos híreket. A sok lelki harc, fáradozás és izgalom megrendítették az ifju patricius egészségét. Kegyetlen és igazságtalan volt mindenki iránt. A rabszolgák, sőt a szabadosok is, remegve közeltek feléje és amennyiben minden igaz ok nélkül a legkegyetlenebb és borzasztóbb módon bűntette őket, titokban gyűlölték. Csak Chilon iránt volt figyelmes, mert attól félt, hogy ellenkező esetben ez megtagadja a szolgálatait, a görög ezt észrevette és mindjobban hatalmába kerítette Viničius. Eleinte folyton arról biztosította Viničius, hogy minden a leggyorsabban és legsimábban fog menni, most azonban ő maga keresett és okozott minduntalan nehézségeket és noha folyton hangoztatta, hogy a siker biztos, azon fáradozott, hogy a dolgot a végtelenségig huzza-halasztssa.

Végre, a várakozás sötét, keserves napjai után, egyszerre ismét csak felbukkant, de oly keserves ábrázattal, hogy Viničius, mikor megpillantotta, halálhalvány lett és akadozva rebegé:

— Talán nincs a keresztények között?
— Ellenkezőleg, felelé Chilon, de Glaucessal is találkoztam közöttük.
— Kiről beszélsz? — kérde Viničius.
— Emlékezz csak vissza, uram, az öregre, akivel Nápólyból Rómába utaztam és akinek védelmében két újjamat elvesztettem. A rablók elrabolták feleségét és gyermekét és öt súlyosan megbesétítették, haldokolva hagytam öt szállásán Minturneában és megsirattam őt! Sajnos, most meggyőződtem arról, hogy él és hogy itt Rómában a keresztény hívők közé tartozik.

Az örökké mosolygó.

Mindig vidám, mindig derős az arcod,
Mindig mosoly dereng az ajkadon,
Szemedből könnyet még sohasem fakasztott
Emésztő bú, emésztő fájdalom.

Miként a boldogok legboldogabbja,
Ugy jársz az emberek közt szüntelen;
Szép nyájasan tekintesz jobbra, balra,
Holott az élled kin és győtrelem.

De óh, te nem magadnak élsz a földön! ...
Hogy élhesd, más kedvét kell lesned itt.
A fájdalom akárhogyan győtorjón,
Nem sirhatsz: veszed' hoznak könnyeid.

Ó jöjj, simulj hozzám s míg én siratlak,
Sirj, sirj te is, sirasd é' önmagad',
Ki gyógyíthatatlanul boldogtalan vagy,
Mert szomorúnak lenned nem szabad.

Volszi Bárd.

— Utazás kétáz év előtt. Világkiállítás természetesen nem is képzelhető vasutak nélkül; már most alig lehet elgondolni, miképpen tette volna meg az ember az utat kétáz év előtt Párisba. A mostani párisi világkiállítás alkalmából a francia vasutak igazgatósága érdekes, szemléltető rajzokban és leírásokban mutatta be a vasuti hálózat fejlődését Franciaországban, a tizenbenedik század végétől. Érdekes például egy 1675-ből való rajz, amelyen a Párisból Lyonba vezető út van feltüntetve, amely abban az időben társaskocsin százegy óráig tartott. Manapság az expressz-vonat két óra és harmincperc alatt teszi meg a Páris-Lyon közti utat. Tanulságos az a kiállított kartogramm is, amely a vonatok sebességének fejlődését mutatja. Alapul egy kétszázkilencvenöt kilométernyi, például a Páris és Calais közti út van véve, amelyet most a gyorsvonat 3¼ óra alatt fut be, óránként tehát középsebességgel átlag 90,8 kilométert tesz meg. Tessék most elképzelni, hogy a társaskocsi 1786-ban három és fél kilométer középsebességgel haladt öránként! A kartogrammon levő táblázatos kimutatások szerint a Páris-Calais-i utas 692-ben 7 nap alatt, 1786-ban már 3 nap, 1814-ben negyven óra, 1867-ben öt óra alatt lehetett megtenni, 1900-ban 3¼ óráig tart az út. Ami pedig az utazás árát illeti, erre nézve azt mondja a kimutatás hogy a francia vasutakon fele olyan olcsón lehet manapság az utazás, mint hajdan a társas- és postakocsikon.

— Birokvo:senyek a szultán előtt. Konstantinápolyból írják, hogy a szultán a mult héten végig nézte négy török adletának díjbirkózását. A birkózók közt volt a jelenleg nálunk szereplő Kara Ahmed is, de legyőzte őt Kucsuk Jusszof, a „kis József”. Pompás volt az a jelenet, hogy mikor már Kucsuk Jusszof majdnem teljesen a földre teperte ellenfelét, felnevezett előbb egy pillanatra a szultán páholyába, mintegy en-

Viničius nem értette, hogy miről van szó, csak azt vette ki Chilon beszédéből, hogy ez a Glauceus utjában áll Lygia feltalálásának és azért növekvő indulatán uralkodva, láthatólag nyugodtan, így szólt:

— Ha te védelmezted őt, akkor ő most hálás lesz irántad és segélyreder lesz.

— Ah, nemes tribun! Még maguk az istenek sem hálásak mindig, hát még az emberek! Igen! Ő hálával tartozik nekem. Szerencsétlenségemre azonban ő egy gyengelelmű aggastyán, akinek az agya az évek és a gondok súlya alatt megzavarodott és ezért, nemcsak hogy nem érez hálát irántam, hanem mint hitorsosaitól megtudtam, azzal gyanúsít engem, hogy én titokban segítettem a rablónak és hogy én vagyok oka az ő szerencsétlenségének. Ime, ez az én jutalmam elvesztett két újjamért!

— Csáló! Meg vagyok győződve, hogy az az igaz, amit ő mond! — kiáltá Viničius.

— Akkor többet tudsz, uram, mint ő — felelé Chilon méltósággal — mert ő csak gyanítja, hogy így történt, ami azonban nem fogja őt és hitorsosait abban meggátolni, hogy borzasztó bosszút ne vegyenek rajtam. Szerencsére, nem tudja a nevemet és a templomban, ahol én őt láttam, nem vett engem észre.

— Mi közöm nekem mindezekhez?! Beszélj inkább arról, hogy mit tapasztaltál a templomban?

— Neked persze semmi közöd ehhez, de, engedd meg, engem csak érdekel, mert saját bőrömről van szó! Is amennyiben én azt óhajtom, hogy tanaim engem túljeljenek, inkább szívesen lemondok az ígért jutalomról, mintsem, hogy életemet kockára tegyem a silány mammonért, amely nélkül is, mint filozófus, egészen jól élhetek, és kershetem az isteni igazságot.

Viničius rosszat sejtető arecal ugrott fel és rekedt hangon sugta fülébe:

— Honnan tudod te azt, hogy a halál Glauceus kezéből biztosabban pusztít-e el, mint az enyém-

gedelmet kérve arra, hogy Kara Ahmedet, a legismertebb és legkedveltebb birkózóját le szabad-e neki győzni. A szultán, akárcsak egykor a római imperátorok, jelemelte egy újat, hogy így megóvja a kedvenc Kara Ahmedet a teljes megaláztatástól, akinek a világ-sampiónja hangzatos címe van.

— A kutya okossága. A Gazette de Lausanne igen érdekes adatokat ír arról a megfontolásról, ami két kutyát, szerencsétlenül járt gazdájuk megmentésében, vezette. A hegyek közt magasan fekvő zemeideni vendéglő öre egyedül töltötte a telet két kutyával. Az egyik farkas kutya, a másik griffon volt. Gazdájuk egy délelőtti látogatott a ház közelében, midőn a háztetőn felbalmozódott hóréteg váratlanul lecsuszott és a szerencsétlent a falhoz szorította. A hó nyakáig ért az örnek, úgy hogy csak feje maradt szabadon. A fagyóleiben levő nehéz hó teljes súlyával nehezedett az emberre, úgy hogy se kezét, se lábát nem tudta mozditani. A kutyák észrevették gazdájuk veszélyes helyzetét, oda siettek és megkísérelték róla lekarni a havat. De igyekezetük hiába való volt. Egyszerre csak nyísebességgel elrohantak a völgybe vezető uton, Emsbe, ahol gazdájuk öcsese lakik. Szélszéként rohantak a havon keresztül. A távolság jó gyakorlati négy óra, de a két kutya alig egy óra alatt megfutotta. Délélel járt az idő, amikor a lavina lecsuszott és délután egy óra előtt már ott ugattak, vomítottak az öcsese háza előtt, melyből a segítségnek kellett jönnie. Be is akarták ereszteni a két kutyát, melyekről csak egy szakadt az izzadság, de azok nem mentek, hanem fokozott erővel ugattak. Megkínálták őket enniválóval. Nem ettek ... Végre nyugtalankodni kezdtek az emberek, hogy talán azért vonatnak a kutyák annyira, mert gazdájuknak valami baja történt ott lent a vendéglőben. Társakat kerestek tehát és csakhamar megindultak. A kutyák vezettek. Uगतásuk mely vérszelvény volt, midőn a szerencsétlenséget hírül hozták, most hívó felbátorító lett. Hét órába került, míg a segítőcsapat a vendéglőhöz ért. Az ór ezalatt, a hóba ékeződve, elvesztette eszméletét; a kutyák a haldokló fejébe üttek és nyálni kezdték orcáját, hogy jelmelegedjék. Mire kiásták a szerencsétlent, félig meg volt fagyva de életre hozták őt. Két okos, negylábú barátja nélkül okvetetlenül oda-vesztett vo na.

— Párba a vasuti kupében. Határtalan vakmerőségre vall az a párba, amelyet két felsőbbbrangu amerikai tiszt jónak látott a mult héten egy vasuti kupében kivívni. A véletlen úgy akarta, hogy a pennsylvániai Lebonon állomáson összetalálkozzék a két tiszt, akik bár egykor bajtársak voltak, évek óta egymásnak esküdtek ellenségei. Mindketőben élt a bosszú vágya s természetesen egyazon vonat-szakaszba szállottak be. Alig indult meg a vonat, a válogatott és nem válogatott sértéseiket csak úgy vagdosták egymás

ből? Honnan tudod, kutya, hogy téged még ma itt a kertben fel nem akasztanak?

Chilon oly gyorsan felelt, amint csak tudott:

— Fogom őt keresni, uram, és meg fogom őt találni.

Pár percig hallgattak, csak az ifju szakadozott lélegzétvétele és a kertben dolgozó rabszolgák halk éneke zavarta a csendet.

Mikor a görög látta, hogy az ifju patricius kissé megnyugodott, újra elkezdte:

— A halál közel járt hozzám és én nyugodtan néztem a szemébe, akár csak Sokrates. Nem, uram! Nem mondom én, hogy felhagytok a leány keresésével, csak azt akartam mondani, hogy kutatásaim most már sok veszélylyel járnak.

Viničius nyugtalan mozdulatot tett.

— Majd adsz te magadnak tanácsot! — mondá parancsolólag, mit akarsz most tenni?

— Aristoteles arra tanít benünket, oh uram, hogy a kisebb dolgokat áldozzuk fel a nagyobbaknak és Priamus király azt szokta volt mondani, hogy az aggkor nehéz teher. Az aggkor és a szerencsétlenségek már annyira sújtják ezt a Glauceust, hogy a halál jótétemény lenne ró nézve! Meg aztán, Seneca szerint, mi más a halál, mint megszabadulás?

— Csevegj csak te, hűlye fráter, Petroniuszal ily dolgokról, nekem mondd meg nyiltan, hogy mit akarsz tenni?

— Ha az isteny hűlyeség, akkor csak hagyjanak meg az istenek engem mindig ily ostobának! Glauceust el akarom tenni láb alól, uram, mert amíg ő él, addig életem és vállalkozásom állandó veszélyben forognak.

— Fogadj fel tehát embereket, akik őt megöljék, megfizetem a költségeket. Mennyire van szükséged?

(Folytatása következik.)

fejéhez. A többi utas oszítgatni próbálta őket, de ez csak olaj volt a türe, mert a vérben forgó szemű ellenfelek egyszerre csak kirántották revolverüket s a waggon-folyosón valóságos revolver-párbajt rögönöztek. Hatszori golyóváltás volt, de egyikük sem sérült meg s még szerencse, hogy a néző közönség gyanánt szereplő utasok közül sem esett egyiknek sem baja. Az amerikai közvélemény nem is zudult fel valami erősen s a sajtó is csak futólagosan tett említést az egész esetről.

† **Óriási légsúlymérés.** Párisban a napokban a St.-Jaques-toronyban óriási barometert állítottak fel. A műszer magassága 12-65 méter és oszlopának átmérője 20 milliméter. Festett vízrel van megtöltve, amelynek felszínét olajréteg zárja el. Földünkön a levegőoszlop egyensúlyban tartásához tudvalevőleg 760 mm. magas higany-oszlopra van szükség; ha azonban higany helyett vizet használunk, úgy a víz-oszlopnak természetesen jelentősen hosszabbnak kell lennie; mert a higanynak 13 $\frac{1}{2}$ -szer nagyobb a sűrűsége, mint a vízé. A vízoszlopnak a légnomás változásával beálló emelkedése és esése (játéka) azonban ilyen hosszú víz-barométerben sokkal nagyobb (13 $\frac{1}{2}$ -szer olyan nagy) lesz, mint a higany-barométerben, ami a légnomás változásának sokkal pontosabb megfigyelését teszi lehetővé.

† **Sarah Bernhardt — karrikatúrában.** Az isteni Sarahnak egész életfolyása mintegy predestinálta őt arra, hogy ugyszóván állandó témája legyen a karrikista önjának. Mint fiatal színésznő, bár a nyilvánosság előtt, de annak véleményével sohasem törődött, egy napon minden ismeretes ok nélkül eltűnt Párisból s azután kis gyermekével karján tért vissza néhány hónap múlva és sohasem tagadta meg ezt az 5 gyermeket, de sőt minden esikelődés dacára isteni tette — színésznő, aki írt, rajzolt, festett, mintázott s aki 1870-ben beállott ápolónőnek, majd megkockáztatta a legkalandosabb léghajó-utazásokat, aki egész Páris lázban tartotta többszörös és mindig komoly öngyilkossági kísérleteivel, aki egyszerre csak férjhez ment és éppen csak egyetlen napig élt a férjével, — természetesen: az ilyen nő lénye alkalmas volt arra, hogy nemcsak Páris és az egész világ, hanem első sorban a karrikatura-rajzokölő figyelmét a legnagyobb mértékben magára vonja. *André Gill*, aki a hatvanas években a karrikatura nagymestere gyanánt szerepelt, volt az első, aki Sarah Bernhardtot szellemes és csipős önjára vette és a színésznő testi és szellemi arcaát oly groteszk alakban állította elő, hogy Gilnek Sarah-karrikatúrái a lehető legrövidebb idő alatt egész Párisban népszerűek lettek. A Gill-karrikatura talán több volt a csipősnél: a nyulánk, férfias karcsú nővést, vörös-szőke, kuszált hajú nőt egy az emberi magatartást utánzó — majom alakjában mutatta be; a majom férfiritűben tetszeleg magának. Hogy a rajzoló mi inspirálta erre a felfogásra, azt valóban nagyon bajos volna eldönteni. Az előadó művészet jelvényei ott vannak ezen a karrikatúrán, de a színész álarca az arcról a fejre van feltolva s a kéz palettát, esetet és szobrászsvét tart. Gilnek ezen, annak idején általánosan ismert torzraján kívül a művész sok egyéb Sarah-karrikatúráján mulatott a jökevdű párisi közönség. Egy másikon például parányi kis testen fekszik az óriási Sarah-fej, amelyet a géniusz sugarai öveznek körül. Egy harmadik karrikatúra a felbökön uszik a nagy színésznő, alatta a lábai alól kirugott törd. De Gilen kívül is alig van számoltató franczia torzképrajzoló, aki ki ne csufolta volna Sarah Bernhardtot. Kitűnő volt például *Coll-Toc* rajza, amelyen fantasztikusan megrajzolt alakja mellett babékoszorúk hevernek és minden egyes babérlével egy pénzdarab; jobbkezelével egy koponyára támaszkodik, a szájaiban pedig cigareta. Pompás karrikatura *Leandre*-é. Ezen: kigyőmbereknek van az isteni Sarah rajzolva. Teste a leghetetlenebb gimnasztikát mutatja be, a nyaka képtelenül, kacagtatóan hosszú s szemével vágyóan tekint *Sardou* babékoszorújára, amely fenn lebeg az éterben; a háttérben *Sardou* szurós szemével nézi a kigyőmbert. Mikor először játszotta a sokszor említett Hamlet-szerepet, akkor is remekül kikarrikatározta őt *Leandre*, Kleopatra szerepéért pedig *Capielle* rajzolta róla torzképet. Kitűnő volt az a karrikatúra is, mely az *Ayglon* színrehozatala után lett népszerűvé s amelyen érzélgősen, báatosan az éggel felé veti a szeméit, a keze pedig egy 1,000,000-val ellátott pénzes zsákon pihen.

† **Dalpárbaj.** A grönlandiak a nap visszatérését a hosszú téli éjszaka után dallal és táncal szokták megünnepelni. Erre az alkalomra hagyják az ugynevezett dalpárbajokat is. A megsértett fél kihívja ellenfelét és külön e célra egybehívott közönség előtt gúnydalt mond ellenfelére. Barátjai együtt dalolnak vele, de sőt meg is szokták toldani a dalt azzal, amit

a párbajozó esetleg elfelejtett. A kihívott félnek persze minden erőjét össze kell szednie, hogy ne maradjon hátrányban a kihívóval szemben, hogy ötletesen tudjon felelni a támadásra. A hallgatóság dönti el, melyik gúnydal sikerült jobban s a nyertesnek jogában van a vesztesőt bizonyos pénzösszeget követelni. Ha a hallgatók ítélete szerint egyik sem nyer, akkor mindkettő sietve távozik, mert a hallgatóságnak jogában áll bármelyiket is bántalmazni.

Ötletek.

— *Ebner-Eschenbach Mária.* —

A mostani emberek a gáncsolódásra születtek. Az egész Akhillesből csak a *sarkát* látják.

Valami rendes dolgot még nem vitt végbe senki, aki nem valami rendkívül akart.

Győzz, de ne ujjongj győzelmeden.

A véletlen: fátyolba burkolt szükség.

A részvét: szeretet pongyolában.

Ha van miből, és mégsem adsz, ez némely esetben rosszabb, mint a lopás.

Nem azoktól kell félni, akik vitákoznak, hanem azoktól, akik kitérnek a vita előtt.

Azt a hívót, aki sohasem kételkedett, nehezen téríti meg egy kételkedő.

Egy nyelvnek a szelleme leginkább befordíthatatlan szavaiban nyilvánul.

Uralkodni a pillanat fölött anyi, mint uralkodni az életen.

A jognak legnagyobb ellensége az előjog.

Sok ember azt hiszi, hogy ha már bevallotta egy hibáját, nem is kell róla többé lesszoknia.

A jó élnek sohasem szabad *szándékosnak* felünnie. A hallgató ezt azonnal észreveszi. A jó élet inkognitóban utazik.

Szeretkezők megóvják az embert a szenvedélyektől. Egy szerelem szenvedélylyé lesz.

Napirend.

Naptár: Vasárnap, október 7. — Római katolikus: G. 18. Rozsuf. — Protestáns: G. 17. Amália. — Görög-ország: (szepember 24.) A. 17. Tekla. — Zsidó: Tisri 14. — Nap kel: 5 óra 52 percek. — Nyugszik: 5 óra 10 percek. — Hold kel: délután 4 óra 20 percek. — Nyugszik: reggel 4 óra 15 percek.

A miniszterek nem fogadják. *Oszi üverszenék kilencedik napja* délután negyed 3 órakor.

Bucsu a Ferencvárosban. A függetlenségi és 48-as párt értekezése este 7 órakor. *Távfutás* délután 3 órakor a fehérvári országúton. Rendezi a Budaí Atlétikai Klub. *Labdajáték* délután 3 órakor a Csömöri-úti pályán. *Bemutató előadás* a Vízszínházban. *A Magyar Színház* első délutáni előadása.

Szírcélt mulatás, rendezti a Magyar Munkáskör a Tavaszmező-utca 7. sz. a.

Nemzeti Múzeum. Régiségár nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. — Többi tárai 1 korona belépődíj mellett tekinthetők meg.

Országos Képtár az Akadémiában, nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig.

Düver-kiállítás az Országos Képtárban délelőtt 9 órától 1 óráig.

Jelzőlogói Iparmúzeum nyitva délelőtt 9 órától 1-ig. *Természettudományi gyűjtemények* muzeuma (Múzeum-körút 4. sz.) nyitva délelőtt 10—12-ig.

Iparművészeti múzeum és iparművészeti társulat Állandó bazárja nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig.

Magyar kereskedelmi múzeum és házipár kiállítás a városligeti iparcsernyokban délelőtt 9 órától 1 óráig.

Akadémiai könyvtár zárva. *Múzeumi könyvtár* zárva. *Égyleti könyvtár* nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—8-ig.

Közlékdési múzeum a Városligetben, nyitva délelőtt 9—12-ig.

Földtani Múzeum (Stefánia-ut 14.) nyitva délelőtt 10 órától 1 óráig. Belépődíj nincs.

Zenés mise a belvárosi főplébánia templomban délelőtt 10 órakor.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Tudakozó osztály és kereskedelmi számkönyvtár VII. Kerepesi-ut 22. sz. Hivatalos órák délelőtt 9—12 óráig és délután 3—5 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása, (a Kéleti mintatár és kereskedelmi-történeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás, melyben az üzletvezetőség árusításokat is eszközöl) a városligeti iparcsernyokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körút 32. szám alatt.

Szórakozó helyek.

Hanusz kávéház Király-utca sarkán, esténként a magy. kir. honvéd zenekar hangversenye.

Ehm János éttermeiben Nemzeti Színház épület minden este Banda Marci és fia hangversenye.

Putzer György éttermeiben Deák-tér, minden este Schreier hegedű-hangversenye.

Somossy Orfeum. Éden színház.

Ferenccz kávéház. Csóka nemzeti zenekarának hangversenye.

Folles Caprice esténként új műsor.

Tátra kávéház Király-utca Tordajó női zenekarnak hangversenye.

Otthon kávéház minden este 8 órakor Banda Marci veje Dajna Balogh Rudi hangversenye.

Hazám kávéház. Horváth Jancsi jeles zenekarának hangversenye.

Erdélyi minta vendéglő. Dalszínház-utca a fővárosi közönség találkozó helye.

Monopol kávéház Váci-körút 37. minden este Oláh Sándor zenekarának hangversenye.

KÖZGAZDASÁG.

A járadékirtok.

Budapest, október 6.

Magyarország egyik legnagyobb szociális és gazdasági kérdésének, a földirtok helyes megosztásának kérdését van hivatala a megoldáshoz közelebb vinni az az értekezés könyv, amely most került ki a nyomdából*) *Dr. Fellner Frigyes*, ifjabb közgazdasági irodalmunk egyik legkiválóbb talentuma a *járadékbirtok* a magyar földirtokra való alkalmazását, a járadékbirtok rendszerének Magyarországon való meghonosítását fejtegeti ebben a legújabb munkájában.

A kitűnő fiatal tudós *Rodbertus* elméletéből indul ki, lucidus módon határozza meg a járadék-érvényességét s alkalmazását; nagy apparátussal ismerteti a járadékbirtok rendszernek a külföldön, nevezetesen Poroszországban és Angliában való alkalmazását, továbbá azokat a törekvéseket, amelyek a rendszernek Ausztriában való meghonosítására irányultak. Legértékesebb, mert nálunk legaktuálisabb része a könyvnek a harmadik rész, a járadékbirtok rendszerének Magyarországon való alkalmazásáról szól.

A járadékérvényességét tudvalevőleg abban áll, hogy a mezőgazdasági földirtok, minden őt illető jogügyletnél tartós járadékforrásnak tekintendő, amiből következik, hogy a földirtok becséle a hozadékkérték, a járadék szerint történik, vagyis maga a járadékösszeg képviseli a birtok értékét, amely értékalap nincs a kamatláb ingadozásának alávetve. Ennek az elvnek gyakorlati alkalmazása messzemenő következményekkel jár, mint az örökösödés, mint a birtok megterhelése, valamint a bérlet és telepítés terén. Az örökös-társak csak állandó járadékkielégítésre tarthatnak igényt, kölcsönök csak járadék alakjában vehetők fel és hasonló helyett járadékot fizet a bérlet.

A járadékbirtok-rendszernek Magyarországon leendő alkalmazását tárgyalva, a magyar földirtok improduktív eladósodásának, túlterhelésének okait veszi először is szemügyre. A legfőbb okot a túlmagas vételárhatalékok bekebelezésének, s a megvett birtokon nyugvó régi terhes adósságok átvállalásában látja. Szembesítve a bekebelezett jelzálogterheket a földirtok értékével, kitűnik, hogy a gazdaságilag hasznosított magyar földirtok értékének 31-71 százalékiáig van megterhelve jelzálogterhellel. E nagyarányú megterhelés további emelkedésének járadékbirtok képzése által vehető gátat, lehetővé tévén ezzel a nagymennyiségű vételárhatalékok és az örökösök közt való osztozkodás keresztülvitele céljából felveendő jelzálogkölcsönök elkerülését.

De igen nagy jelentősége van a járadékbirtokok képzésének a földirtokforgalom és a földirtokmegosztás szempontjából is. Itt felvetendő a telepítés kérdését, oda konkludál az író, hogy lehetetlen nagyobbabszámú telepítési politikát folytatni mindaddig, míg a törvényhozás a telepítés műveletének megfelelő finanszírozásáról nem gondoskodik. De ebben az esetben is csak a járadékrendszer felel meg a kívánalmaknak, amely rendszer abban áll, hogy a telepítő a földirtokot nem meghatározott vételárért, hanem a földirtok tiszta hozadéka alapján megállapított évi járadék szolgáltatása fejében engedi át a telepesnek. Ilyenformán vételárérték nélkül is lehet földirtokot szerelni, ami olyan tökéletes országban, mint Magyarország, rendkívül nagyjelentőségű. A járadékrendszer ekként kielégíti a földeliséget, mert teljes tulajdont biztosít; viszont a telepítőnek a telepesre való tartós befolyását is lehetővé tévén, biztosítja a telepítési művelet tartós sikerét.

A szerző behatóan taglalja a *járadékbirtok szabályozásának és szervezésének* kérdését, ismerteti a *járadékbirtok* szerepét; amivel nagy elméleti értéket tudományos könyve elsőrendű gyakorlati értéket nyer.

*) A járadékbirtokok szervezése és alkalmazása Magyarországon. Írta dr. Fellner Frigyes. Előszóval ellátta Hieronymi Károly.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti ár- és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Table with columns for 'B u z a', '50 kilogramm ára', and '100 kilogramm ára'. Rows include Tiszavidéki, Fehérmegyei, Pestvidéki, Bácskai, etc.

Table titled 'Egyéb gabonafélék' with columns for 'Kilós', 'K-tól', and 'K-ig'. Rows include Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Repce, Köles.

A határidőszület folyamán a következő kőtsékek történtek:

Table showing market movements for Buza, Rozs, Tengeri, Zab, and Repce with dates and prices.

Déli egy órakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table showing closing prices for Buza, Rozs, Tengeri, Zab, and Repce at 1 o'clock.

Délután fél 5 órakor zárult:

Table showing closing prices for Buza, Rozs, Tengeri, Zab, and Repce at 5 o'clock.

A budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsde várakozás ellenére javult helyzetet tárt elénk s az üzlet folyamán is javulás tünetei valának észlelhetők.

A helyi piac értékei az előtőzsdén el voltak hanyagolva.

A déli tőzsde folytatólagosan javult s igen szilárdan zárult, magasabb Berlin élénk benyomása alatt.

A déli tőzsde kedvező. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 661.—662.—, Osztrák hitelrészvény 647.—651.—, Osztrák-Magyar államvasuti részvény 657.—659.50.

Forgalomba került: Koronajáradék 90.75-91.15, Házai bank 217.—, Fővárosi takarékpénztár 2115.—2125.—, Házai takarékpénztár 16100.—16200.—

részvény 638.—640.—, Athenaeum 320.—335.—, Városi vasut részvény 284.50-185.50 — korona árfolyammal.

Utózsde. A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 652.—, Magyar hitelrészvény 661.—, Leszámitoló bank részvény 430.—, Rimamurányi vasút részvény 521.50, Osztrák-Magyar államvasut 659.—, Közúti vaspálya részvény 697.—, Városi villamos vasut részvény 288.—, korona árfolyammal.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Table titled 'Államadósság' with columns for 'Pénz Áru' and 'Pénz Áru'. Rows include Magyar arany, 1876. évi keleti vasut államkölcsön, 1870. ill. nyer.-köl., etc.

Záloglevél, elsőbbségek.

Table listing various securities and their values, including Magyar arany, 1876. évi keleti vasut államkölcsön, etc.

Bankok.

Table listing various banks and their values, including Magyar arany, 1876. évi keleti vasut államkölcsön, etc.

Takarékpénztárak.

Table listing various savings banks and their values, including Magyar arany, 1876. évi keleti vasut államkölcsön, etc.

Malmok.

Table listing various mills and their values, including Magyar arany, 1876. évi keleti vasut államkölcsön, etc.

Iparvállalatok.

Table listing various industrial companies and their values, including Magyar arany, 1876. évi keleti vasut államkölcsön, etc.

Értéktőzsde vállalatok.

Table listing various companies and their values, including Magyar arany, 1876. évi keleti vasut államkölcsön, etc.

Sorsjegyek.

Table listing various lottery tickets and their values, including Magyar arany, 1876. évi keleti vasut államkölcsön, etc.

Pénznevek és váltók.

Table listing various currencies and exchange rates, including Magyar arany, 1876. évi keleti vasut államkölcsön, etc.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonzeri hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegybizottság hivatalosan a következők ár-folyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar 43.—46.—, korona, vörös idei 61.—66.—, korona, vörös erdélyi — korona, vörös bánági —, korona, középszemű —, korona, nagyszemű —, korona. Disznózsír: budapesti 61.—61.50, korona, vidéki —, korona. Táblaszalonna: légszenyítőt vidéki —, korona, városi 4 darabos 52.50-53.—, korona, 3 darabos 54.—55.—, korona, füstölt —, korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 14.75-15.—, korona 120 darabos —, korona, 100 darabos 16.75-17.—, korona, 85 darabos 17.75-18.—, korona, azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 13.75-14.—, korona, 100 darabos 15.25-15.50, korona, 85 darabos 16.75-17.—, korona. Szilvaiz: szlavóniai 18.—18.25, korona, szerbiai 15.75-16.25, korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Báró Schossberger Zsigmond halála az előtőzsdén nagy aggályt idézett elő. Fedezetekre a déli tőzsde javult.

Zárlat szilárd, külföldi tőzsdék is.

Bécs, október 6. (Magyar értékek zárlata) 4%-os aranyjárdék 113.95, Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 138.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 98.—, Magyar keleti vasuti állami kölcsön 116.50, Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank —, Rimamurányi vasút részvény 520.—, Magyar koronajárdék 90.60, 4%-os Magyar földterh. kölcsön 89.75, Magyar hitelbank részvény 661.—, Magyar nyeregyeni kölcsön sorsjegy 163.25, Kassa-oderbergi vasuti részvény 347.—, Magyar kereskedelmi bank 25.60.

Bécs, október 6. (Osztrák értékek zárlata) 4 2/3%-os papírjárdék 97.15, 4%-os osztr. aranyjárdék 114.70, 1860-iki sorsjegy 131.60, Osztrák hitelsorsjegy 390.—, Angol-osztrák bank 272.—, Bécsi bankjegyek 481.—, Osztrák-magyar bank 1690, Déli vasut 103.50, Dunagőzhajózási részvény 763.—, Dohányrészvény 298.—, Császári és királyi arany 114.70, Német bankváltók 118.27, 4 2/3%-os ezüst járadék 96.55, Osztrák koronajárdék 97.35, 1864-iki sorsjegy 195.50, Osztrák hitelintézet részvény 651.50, Unionbank 510.—, Osztrák Länderbank 412.—, Osztrák-magyar államvasut 659.—, Elbavölgyi vasut 400.—, Alpesi bányarészvény 441.—, 20 frank, arany 19.27, Londoni váltóár 242.—, Bécsi Tramway Litt A, —, Bécsi Tramway Litt B, —, Lipót kohó —, Az irányzat javult.

Bécs, október 6. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 651.50, Magyar hitelrészvény 661.—, Angol-Osztrák bank 273.—, Bécsi bankjegyek 481.—, Union bank 541.—, Länderbank 412.50, Osztrák-magyar államvasut részvény 659.50, Lombard 108.—, Elbavölgyi vasut 461.—, Északnyugati vasut részvény 450.—, Dohányrészvény 298.—, Rimamurányi vasut 522.25, Alpesi bányarészvény 440.50, Májusi járadék 97.15, Magyar koronajárdék 90.60, Török sorsjegyek 106.25, Német birodalmi márká 118.33, Napoleon d'or 19.27.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, október 6. (Tőzsdei tudósítás.) A tőzsde emelkedő irányzatú a hitelrészvények és a belföldi banktérkek szilárdabban indultak. A bányaterkek is nagyobbára emelkedtek lokális fedezések következtében, de általában nem öltöttek nagyobb terjedelmet a forgalom, így vasuti részvényekben egyáltalán nem volt tevékenység. Transvaali vasuti részvények bányatérkek voltak. A játékpia csendes, de tartott volt. Később ingadozó volt az irányzat, részint a ki nem elégit amerikai vaspiaei jelentések, részint helyi realizációk és a pénzpiac gyöngesége miatt. Magánleszámitói kamatláb 4%.

Berlin, október 6. (Zárlat.) 4 2/3%-os papírjárdék 96.25, 4%-os osztrák aranyjárdék 97.40, Elbavölgyi vasut —, Magyar koronajárdék 90.50, Osztrák-magyar államvasut 139.80, Kassa-oderbergi vasut —, Bécsi váltóár 84.45, Magyar vasuti beruházási kölcsön 101.25, Alpesi bányarészvény —, Disconto-Commandit 171.40, Általános villamosági Edison 217.—, Gelsenkirchener 191.75, Laura-kohó

Selyem-Blousk 2 frt 40 krtól. Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik. Henneberg G., selyem-Zürichben. Cs. és kir. udvari szállító.

196.50. 4²/₁₀-os ezüstjárdék —. 4⁰/₁₀-os magyar aranyjárdék 95.50. Osztrák hitelrészvény 202.75. Déli vasut 24.90. Károly Lajos vasut —. Orosz bankjegyet 216.25. 4⁰/₁₀-os új orosz kölcsön 95.80. Török dohányrészvény —. Olasz járdék 94.80. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 150.30. Harpeni 180.30. Az irányzat ingadozó.

Berlin, október 6. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. 4⁰/₁₀-os magyar aranyjárdék 95.50. Magyar koronajárdék 90.75. Osztrák hitelrészvény 203.—. Osztrák-magyar államvasut 140.—. Délh vasut 24.90. Északnyugati vasut —. Elbavölgyi vasut —. Orosz bankjegyet 216.25. Buschtchuradi —. Orosz bankjegyet 216.—. (Ultimo.) Lombard —.

Hamburg, október 6. (Zárlat.) 4²/₁₀-os ezüstjárdék 96.20. 1800. sorsjegyet 132.50. Déli vasut 24.70. 4⁰/₁₀-os osztrák aranyjárdék 97.70. Osztrák hitelrészvény 203.70. Osztrák-magyar államvasut 140.—. Olasz járdék 93.70. 4⁰/₁₀-os magyar aranyjárdék 95.80. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, október 6. (Zárlat.) 4²/₁₀-os papírjárdék 96.20. 4⁰/₁₀-os osztrák aranyjárdék 96.90. Magyar koronajárdék 90.30. Osztrák-magyar bank 121.30. Déli vasut 24.95. Elbavölgyi vasut —. Londoni váltóár 204.52. Bécsi bankjegyet 122.—. Villamos részvény —. 3⁰/₁₀-os magyar aranykölcsön —. 4²/₁₀-os ezüstjárdék 96.—. 4⁰/₁₀-os magyar aranyjárdék 95.50. Osztrák hitelrészvény 202.80. Osztrák-magyar államvasut 140.20. Északnyugati vasut —. Bécsi váltóár 844.75. Párisi váltóár 813.66. Unióbank —. Alpesi bányarészvény —. Az irányzat csendes.

Frankfurt, október 6. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Arfolyamok januárra. Esti forgalom Osztrák hitelrészvény 205.10. Osztrák-magyar államvasut 187.—. Déli vasut 00.—. Osztrák aranyjárdék —. Olasz járdék —. Laura-kohó —. Harpeni 179.75. Discont —. Alpesi —. Bécsi bankjegyet —. Az irányzat csendes.

Páris, október 6. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasut 000.—. 4⁰/₁₀-os osztrák aranyjárdék 95.20. Osztrák Landerbank —. 3⁰/₁₀-os francia járdék 100.15. Ottománbank 538.—. 3¹/₂%-os francia járdék 102.35. Alpesi bányarészvény —. Déli vasut 135.—. 4⁰/₁₀-os magyar aranyjárdék 96.85. Párisi bankrészvény 1098.—. Olasz járdék 93.53. Francia förtészth. járdék —. Osztrák földhitelezési részvény 12.10. Török dohányrészvény 327.—. Az irányzat szilárd.

TÁJÉKOZTATÓ.

Miért vannak még emberek, a kik a Kathreiner-féle Kneipp malátát kávéként még nem használják, noha ez egy izletes és egészséges kávéital?

Mert nem tudja még mindenki, hogy mily nagy előnyökkel bír a Kathreiner kávé, a mely a kávé-növény egy kivonata által a bakkávé ízét és zamátját nyeri. Ő ezáltal fellumulhatatlan módon magában egyesíti a honi malátakészítmény értékes egészségi tulajdonságait a bakkávé kedvelt ízingerével. A Kathreiner Kneipp malátá kávé nagyobb részt mint pótkávé szolgál a bakkávéhoz, azonban tisztán élvezve is kitűnően ízlik. Mindenkit kapható, de nyitva soha nem lesz árusítva, s csakis az ismert eredeti csomagokban valódi, a melyek Kneipp páter arczképét viselik és a nevet: »Kathreiner«.

Mezőgazdák figyelmébe!

Elismert kitűnő hazai gyártmány!
1600 gőzcséplőkészlet üzemben!

CZIM:
ELSŐ MAGYAR
gazdasági gépgyár
RÉSZVÉNYTÁRSULAT
BUDAPESTEN,
KÜLSŐ VÁCZI-UT 7. SZÁM.

Gőzcséplőkészletek

2/2, 3/2, 4, 4 1/2, 6, 8, 10, 12 lóerejűek.

Magánjárók
(uti mozdonyok.)

Kérjük minden szakbavagókérdéssel bizalommal hozzánk fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

Arjegyék kívánatra díjmentesen küldetük.

Budapest-közbányai serteskereskedelmi csarnok jelentése.

Október 6. A sertesüzlet irányzata lanyha.
A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Oreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Oreg közép (páronként 300—340 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 96—98— fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig való súlyban 97—98— fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) 98—99— fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogrammon felüli súlyban) 96—97— fillérig. Közép (páronként 240—290 kilogramm súlyban) 95—96 fillérig. Könnyű (páronként 200 kilogrammig terjedő súlyban) 94—95— fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 250—320 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammon felüli súlyban) 95—96— fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) 94—95— fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 93—94 fillérig.

Serteslétszám 1900. október 4. napján volt készlet 37.805 darab. — 1900. október 5. napján felhajtott 784 darab. 1900. október 5. napján elszállított 790 darab. 1900. október 6. napjára maradt készletben 37.779 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Október 6. —
Kimeresedek. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Alexi Jánost a löcei állami főreáliskolához, dr. Merai Mánótt a lugosi állami főgimnáziumhoz, dr. Mosányi Jenőt a kassai,

dr. Szélnyi Oskárt a pozsonyi állami főreáliskolához és dr. Szimits Páit a nagykiskindai állami főgimnáziumhoz iskolavorosokká és egészségintánszárókká, Totola Józsefet és Szűcs Jenő okleveles elemi iskolai tanítókat a balatonfűredi Erzsébet-szeretetházhoz családintánszárók, Nagy Árpád okleveles tanítót az úrmósi állami elemi népiskolához rendes tanítóná, a földművelésügyi miniszter az állam által kezelt közszéki és más erdőknél alkalmazott erdőtiszték létszámába pedig Körmenyi Károlyt, Rózsahegy közszéki erdőtisztjét, a lipót-szentmiklósi magyar királyi állami erdőhivatalhoz magyar kir. erdőszéki nevezte ki.

Áthelyezések és megerősítések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Sebestény Károly budapesti VII. ker. állami főgimnáziumi rendes tanárt ebben a minőségében véglegesen megerősítette: — az igazságügyminiszter Tanczos Antal győri kir. törvényszéki irnokot a magyaróvári kir. járásbíróhoz helyezte át; Takáts Dénes, a budapesti kir. ügyészséghez beosztott bírósi joggyakornokot pedig a budapesti kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottul rendelte ki; — a fumei és a magyarhorvát tengerpartit kir. kormányzó, mint a m. kir. tengerészeti hatóság elnöke, Minach Antal ideiglenes minőségű révgyakornokot ezen állásában véglegesítette.

Közjegyzői kamarák. A debreceni kir. közjegyzői kamara közhírré teszi, hogy a haláleset folytán turesedésben levő huszti kir. közjegyzői állásra ideiglenes helyettesül dr. Justh Dezső felső-vissói kir. közjegyzőt hivatalból kirendelte s az helyettesi működését f. évi szeptember hó 23-án megkezdte, egyszersmind azt is közhírré teszi, hogy a haláleset következtében megüresedett téesói kir. közjegyzői állásra ugyancsak dr. Justh Dezső felső-vissói kir. közjegyzőt rendelte ki hivatalból helyettesül.

Nevgyűjtés. A belügyminiszter megengedte, hogy dr. Popper Dezső és kiskoru Popper József csergőmői lakosok Pórra, kiskoru Lorche Imre, Margit, László és György leányai lakosok Huszárra, kiskoru Schreiber Miklós budapesti lakos Sándorra, Gut József zombori lakos Gujára, kiskoru Czammerer (Zammerer) Erzsébet kolozsvári lakos Csikire, kiskoru Csobán Sándor szabadi lakos Kisre, Epstein Gyula Jakab garam-lőki lakos, valamint kiskoru gyermekei Gizella és Pál Erdőseire, Auerbach Mór János párisi lakos Molnárra, Heulik József budapesti lakos Hunyadi, Kohn Hanni és Kohn Nathan (Jgnác) budapesti lakosok, valamint utóbbi kiskoru gyermekei Sándor, László és István Kertészre, Löwinger Márton budapesti lakos Lukácsra, Klein Bertalan budapesti kereskedő Keményre, Ziehermann Nándor turdosani lakos Zemplényre, kiskoru Kaiser Mór miskolci lakos Kovácsra, kiskoru Mandl Laura budapesti lakos Kárpátra, Kohn Lajos Ámin budapesti lakos Nemesre, Schneider Berthold budapesti lakos Sebőre változtathassa vezetéknevét.

UTMOTATÓ.

Sternberg Armin és Testvérei hangszergyár, es. és kir. udv. szállítók Budapest, VII. ker. Kerepesi-ut 36) Zongora-termek Kossuth Lajos-utca 22. (Károlyi-körút sarok Zeneplató. Megjelölt MAGYAR-TILINKO-ISKOLA, melynek segítségével a tilinkók tökéletességéig és alaposan meg lehet tanulni játszani, — minden további magyarázat nélkül. Egyszersmind 65 legszobbb magyar s más kedvelt darab. Ára I frt 50 k.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Vezérigazgató: Benke Gyula, VI. ker., Andrássy-ut 5.

Elso Leánykiházasítási Egylet Budapest, VI. ker., Teréz-körút 40—42. szám. Alapított 1863. évben. Kifizetett nászjutalékok 1892. december hó 31-ig 1,600,000 frt. Legelőnyösebb feltételek kiházasítási biztosításokra 300 frttól 10,000 frtig.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése. —
Budapest, október 6.
A maximum tovább erősödve ma is a kontinens legnagyobb részét borítja, a depresszió pedig Anglia és Norvégia fölött foglal állást. E helyzethez képest a távol észak kivételével az idő az egész kontinensen, — és így nálunk is — derült, száraz és enyhe.
Küldés: Derült, száraz és enyhe idő várható.

Titkos betegségeket
biztos sikerrel gyógyít
Dr. Palócz
v. kórházi-
orvos,
speciálista.
Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.
Rendelés 10—1ig és 3—6 óráig.
Külön férfi és női osztályok. Levélre kimérítő válasz.

ZOLA A pénz.
A háboru
Nana.
egyenként 2 kor.
helyett 70 filléret
kapnató a „BUDAPESTI
NAPLO” kiadóhivatalá
ban, József-körút 18.

Ha nincsen
Jósziv
sorsjegye,
Már november 15-én van a húzás.
— A főnyeremény —
40,000 korona.
5 darab 36 havi 1.45 koronás részletre.
10 darab 36 havi 2.70 koronás részletre.
20 darab 36 havi 5.90 koronás részletre.
Sorsjegyeink a legszerencsésebbek, mivel a legtöbb főnyereményt bankházaunknál nyerték.
Hecht Bankház
Budapest, Ferenciek-tere 6.
Az első két részlet lefizetés ellenében három részletet, tobat egy részletet igény nyújthatunk. — Megrendelések legelőszörűbben postai úton nyújtandók. — Mind a többi részlet lefizetés postánkéntes. — Elő leljen ajánlati díjra 45 fillérel több kellendő.

Spezialista
sérvkötőkben!
Keleti-féle cs. és k. szab. sérvkötés a legújabb szerkezetű elismertvelektől eltekintve ezen generében. Nem csauzik nem okoz kellemetlen nyomást s megfelelő a legmagasabb követelményeknek!
Árak: Egyoldala 6 forint
Kétszoldala 12 forint.
Képes árjegyzéket küld a gyár.
KELETI J. Koronaherceg-u. 17.

Kérem!
Tessék próbát tenni az elismert kitűnőségű
„SISAK”-KAKAO-val
és
„SISAK”-CSOKOLADÉ-val
Kezességgel a legtisztább és mindamellert legolcsóbb hollandi gyártmány.
Kapható az összes jobbafjta gyarmatár- és csemegén üzletekben.

Színházak, szórakozó helyek.

M. Kir. Operaház.

Vasárnap, 1900. október hó 7-én.
Dippel András vendégfelléptével.

Lohengrin.

Regényes opera 3 felvonásban. Irta Wagner Richard.
Fordította Böhm és Ormai.

Személyek:

I. Henrik	Ney D.	A király hird.	Mihályi
Lohengrin	Dippel	I. lovag	Dalnoki
Brabant	Vasquez	II.	Kiss
Gottfried	Blanszky	III.	Ney B.
Telramund	Beck	IV.	Kornai
Ortrud	Diósgyóny	Apród.	Alszegehné

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. október hó 7-én.
Délután 2 1/2 órákor, mérsékelt helyárakkal.

Folt, a mely tisztít.

Dráma 4 felvonásban. Irta: Echégaray J. A. spanyol eredetiből fordította Patthy Károly.

Személyek:

Mathilde	Márkus	Dolores	Keczeri
Enriqueta	Maróthy	Fernando	Mihályfi
Concepcion	Szacsavayné	Don Justo	Beresényi

Esté:

A tékozló apa.

Színmű 5 felvonásban. Irta Dumas Sándor. Fordította Fái J. Béla.

Személyek:

Rivonniero	Náday	Praillés	Hetényi
André	Iványi	Naton	Horváth
De Chavry	Paulayné	Godofroyné	Rákosi
Helén	Mészáros	Albertine	Hettyey
Tournas	Gyenes	Joseph	Latabár
Ligneray	Császár	Victorine	Boros

VIGSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. október hó 7-én.

Először:

Coralie és Tsa.

Böhözát 3 felvon. Irta Valabrégue és Hennequin
Fordította Holtai Jenő.

Személyek:

Dufauret Jules	Góth	Thommerel	Bihari
Lucienne	Kalmár	Coralie	Hegedűs
Laure	Nikó L.	Etienne	Berezetté
Glapisard	Vendrei	Liane	Vársányi
Clemence	Harasathy	Hófhérke	
Versaquette	Fenyvesi	Kendzete	7 1/2 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. október hó 7-én.
Délután 2 1/2 órákor mérsékelt helyárakkal.

Szulamit.

Zsidó daljáték 4 felvonásban. Kövesy Albert átdolgozásából írta: Beöthy László és Makai Emil, zenéjét szerzezte: Davidsohn Emanuel.

Személyek:

Wonsóh	Mátrai	Szulamit	Sötér
Aron	Sarlai	Abigail	Dóry
Absolon	Ódny	Cingitang	Kardos

Esté:

Koldus és király.

Operett 3 felvonásban. Mark Twain elbeszélése nvo. más szövegét írta és zenéjét szerz. Sziklai Kornél.

Személyek:

Edward	Feledi	Vaszy	Iványi
Cinóber báró	Sziklai	Totya	Erdős
Mayonnaise	Vidor	Rigó	Sarlai
Anaász	Lendvay	Muslinca	Szilassy
Puff	Bessenyei	Fenella	Dóry
Manó	Füredi	Elmina	Láng
Cameleon	Kardos	Liliom Kató	Ledofsky
Popus	Giróth	Pszat	Inkey
Richard	Beöthy	Kukorica	Varga
Pintye	Boross	Csilla	

Kendzete 7 1/2 órákor.

Jegyek a M. kir. Operaház, Nemzeti és Magyar Színház előadására kaphatók és előjegyezhetők Bárd Ferenc és Testv. szaneműkereskedéseiben Kossuth Lajos-utca 4. sz. és Andrassy-ut 42. sz. a., valamint a New-York kávéházban. (Telefon.)

Pénteken, okt. 26. a Vigadó összes terméiben

KUBELIK

JAN HEGEDŐMŰVÉSZ hangversenye.

Előjegyzéseket elfogad Rózsavölgyi és Társa zenekiadóhivatalában Kristóf-tér 3., I. emelet, Dunkl Norbert udvari zenekiadó.

HOTEL „UNION” SZÁLLODA

Budapest, az Operával szemben, étterem, telefon, villany-világítás.

Utazóknak kedvezmények.

Ma és mindennap este 8 órákor

... a magyar lírályi hangvédzenekar hangversenye karnagy ur személyes vezetésével

Grand Café Hanusz Béla nagykávéházában. VII., Erzsébet-körút 53., a körüti fűrdő palotájában.

Ehm János éttermei a Nemzeti Színház épületében

Ma és mindennap **Bandi Marci és fiai** kedvelt zenekara hangversenye.

GROSS ÖDÖN

Ujvilág és Rostély-u. sarok. Csóka közkezdveltségű zenekara esténként hangversenye. Figyelmes kiszolgálát. Separék. Mérsékelt árak.

PUTZER pince-éttermeiben Deák-tér.

Ma és minden este SCHREYER, a perzsa sah által kitüntetett hegedűművész hangversenye. - Számos látogatásért eszedzik Putzer György vendéglős.

OLÁH SÁNDOR
kitűnő szólóista zenekarával minden este
* * hangversenye. * *

Kitűnő kávé-házi italok. Pontos kiszolgálás. Separék.

Nyitva éjjel 3 óráig. A legjobb magyar konyhá Nyitva éjjel 3 óráig.

az Erdélyi Mintavendéglőben,

VI., Dalszínház-utca 8. (az Operaház mellett).

A tenger fenekén találja a szorgalmas búvár az igazgyöngyöt. A ki egy legújabb felfedezett cigányprímás művészi soló-játékában akar grönvörködni, - ainek fűbemaszó, lögyökös magyar nótát hallgatni élvezetet szerez, az hallgassa meg a

„HAZÁMBAN” az esténkénti joles zenekarával hangversenye Horváth Jancsit a régi Kis Pollák kávéház-tulajdonos.

TÁTRA NAGYKÁVÉHAZ.

Családok szórakozó helye VII., Király-utca 77. Ma és mindennap **Torjado** remek hőlyzenekar **Rosenzweig** kedvelt karmester vezetésével... Külön azobák. Mérsékelt árak. Hűdög buffet. Grüner Jacques, kávé.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca). Albrecht Ferenc, igazgató. Pénztárnyitás 7-kor. Az előadás kezdete 8-kor.

Ma vasárnap két nagy előadás. Délután 4 órákor nagy gyermekelőadás félhelyárakkal. válogatott családi műsorral. Este 8 órákor a fenomenális Varicé műsor. Pontban 1/11 órákor:

La belle Heloise Titcomb
délamerikai énekesnő

Zongora
hangolását kiváló szakmunkások által vezeteti

2 frtért
Sternberg Armin és Testvére

cs. és kir. udv. hangszer-gyár

zongora-osztálya
Kossuth Lajos-utca 22. Károly-körút sarok. Zene-palota.

Ugyanott hírneves gyártmányú zongorák és pianók kedvező üzleti feltételek mellett is kaphatók.

Arany- és ezüst eladás. Alkalmi nászajándékok, 13 lator ezüst evőkészletek 12 személyre 140 frt, 6 személyre 60 frttól kezdve és följebb. Mindennemű finom ezüsttárgyak barok és francia stílusban. Nagy raktár arany fűrláncokból, masszív aranygyűrűk 6 frt 40 kr., arany férfi órák 12 frt, arany női órák 9 frttól kezdve, 12 darab masszív evőkészlet 6 frt 50 kr. Veszünk zálogházi cédulákat. Képes árjegyzéket bérmentve és ingyen. Grünberg Armin Béla örökesei Budapestben, Városház-tér 9., I. em. 23., új szám Váci-utca 30.

Ugyanínt fellépte az összes művészek és művésznőknek. - Előkészületben:

Der Busenfreund.

Daljáték Kutschera Alajostól. A nagyérdemű közönség kényelmére, az előadás után a Somossy Mulatótól omnibuszok közlekednek minden irányban, ugyanínt Budára is.

Jegyek elővételben kaphatók Weiss A. Dobány nagytársada, Károly-körút 26. és a Mulató nappali pénztáránál.

Zsebórák

5 évi jótállás mellett részletfizetésre kaphatók

Polgár Kálmán óras- és ékszer-üzletében

Budapest, Erzsébet-körút 29. sz. Vidékre árjegyzék bérmentve.

Díszes ingagórák. Dívtatos ókszerék.

Cirkusz az állatkertben.

Nemzetközi

birokversen y

a budapesti nagy díjért **5000 korona**

ma vasárnap október hó 7-én. Roberto (Olaszország) Lassartesse (Franciaország) ellen Kara Ahmed (Törökország) Poiree (Belgium) ellen Sándorfy (Magyarország) Albert de Paris (Franciaország) ellen Hitzler (Németország) Burghardt (Austria) ellen Almble de la Calmette (Franciaország) Robinetti (Olaszország) ellen - Charles de Nancy (Franciaország) Nollys (Belgium) ellen.

Az előadás kezdete 7 órákor. A bírókvas kezdete pontban 8 órákor.

Jegyek előre válthatók a Patzk-Kertész Luiza-féle tőzsdében Kristóf-tér és Bécsi-utca sarok.

Távolság nem akadály!

Egy mintakabát beküldése elegendő, hogy megfelelő ruhát szerezzon. Képes mértékveteli utasítás bérmentve. Meg nem felelőért a pénz visszaadatik. Rothberger Jakab, cs. és kir. udvari szállítóal, Budapest, IV., Váci-utca 6. Használt ruhák újra becsereltetnek és a legmagasabban árban beszámítatnak.

„Józsefvárosi Szőnyegház”

Kerepesi-ut 39. (Adria szálloda mellett.)

Nagy választék szőnyegekből, asztal-, ág- és flanel-terítőkben, utazó-takarókból, valamint függönyök és pokrócokban.

Linoleum és viaszkosvaszon kúfonlegességek. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek és az esetleg nem tetsző áruk kicseréltetnek.

HEIM-fele Meidinger-kályhák. A feltaláló Dr. Meidinger tanár ur által kizárólag jogosított HEIM H., Budapest és Bécs

cs. és kir. udvari szállító. Lejobb hírnevű cs. és kir. kis. szab KÁLYHÁINK eredeti minőségben csak gyári rakárunkban

BUDAPESTEN, THONET-udvarban kaphatók.

Ajánljuk továbbá a mi „HESTIA” Heim-féle tartós tüzi szabályozható, ventilációs kályhánkat kettős köpennyel.

Heim-féle tartós tüzi fűstemesztő kandallókat. Központi légfűtést egész épületek számára. Szárító-készületek ipar- és gazdasági célokra.

Prospektusok és árjegyzékek ingyen.

„A párisi világkiállításon a „grand-prix”-vel kitüntetve.”

GOLIÁT MALÁTA SÖR

Kiváló üdítő ital és gyógycélokra szolgál

Ajánljuk: Dr. Korányi és Dr. Kétyl egyetemi tanár urak.

Idegbajokban, vérszegénységben, emésztési zavarokban, gyomorgégekben stb. kitűnő sikerrel használhatók. Atrak vidékre kőbányai vasut állomásra szállítva 1 láda 30 nagy palack ... 17 K. 50 Ft. 1 30 kis palack ... 13 K.

A fogyasztási adót is beleértve. A láda és üres palackok 4 hónapban belüli bérmentes visszatérítéssel 5 korona visszaszolgáltatják.

Budapestben kapható minden fűszer- és csemegekereskedésben és poharanként a „Quisisana Automata Buffet”-ben is.

Dupla maláta sör és világos márciusi sör ládánként 1 koronával olcsóbb.

Ezen sörök eredeti minőségben hónapokig állanak

MEGRENDELÉSI HELY: Királybörfűző Budapest-Kőbánya.

Színházak, szórakozó helyek.

NÉPSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. október hó 7-én.

0. u. 2 1/2 órakor, bérleten kívül, mérsékelt helyárakkal.

Hoffmann meséi.

Regényes operette 4 felvonásban. Irta Jules Barbier. Ford. Dr. Váradi Antal. Zenéjét szerz. J. Offenbach.

Személyek:

Hoffmann	Kenedich	Stella	
Lindorf	Szabó	Olympia	Hegyi
Copélus	Vidor	Antonia	
Miracle	Németh	Miklós	Z. Bárdy
Spallanzani	Solymsi	Luther	Tollagi
Crespel	Kiss M.	András. lovász	Kovács

Este:

Blaha Luiza asszony mint vendég.

A mit az erdő mesél.

Népszínmű 3 felvonásban. Irta Gáczy István. Zenéjét szerzte Mocsári Imre.

Bacsó János	Szabó	Sütő Ferenc	Kiss M.
Kató	Blaha	Dóka Jancsi	Szerdahelyi
Ficzere	Németh	Basa János	Horváth
Ignác	Vidor	Basáné	Siposné
Zsuzsika	Gazsi	Túr e Tóbiás	Ujvári

URÁNIA SZÍNHÁZ

Vasárnap, 1900. október hó 7-én.

D. e. 10-kor és d. u. 4-kor mérs. helyárakkal.

Páris 1900-ban.

Irta: Salamon Odón.

Este:

China.

Irta Weiss Róbert.

Kezdeté 7 1/2 órakor.

VÁROSIGETI SZÍNHÖR.

Vasárnap, 1900. október hó 7-én.

D. u. 4-kor fél helyárakkal és este rend. helyárakkal

A megváltó.

Passziójáték 16 képbén. Bibliai dráma.

Kezdeté 7 órakor.

Előleges jelentés!

Hétfőn, folyó évi november hó 5-én és pénteken november hó 9-én

a Vigadó nagytermében

Julius Stettenheim

(Wippen Berlinből).

Előjegyzéseket ülésekre mátiól kezdve elfogad Bárd Ferenc és Testvére zeneműkereskedése, IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. (Standard palota) és Andrássy-ut 42.

Bazai Ipar!
Vázon- és asztalmű-gyárosok
Szepesség-űri.
A Jáninák hírneves gyártmányainkat
Gyártásból származó minőségű bútortárgyakat árulunk alant!

Wein Károly és Társai
Főközpont: Budapest, Kőszeghegy-utca 8.
Hárts-bazár épület.
Külföldi Szepesség-űri
VÉD. JAV. ÉRT. TÁRSAS.

Jót, olesó

Árban adunk el:
Egy télikabát 12 forinttól. Egy Saccó-öltöny 12 forinttól. Egy gazdász szőrmekabát 12 forinttól. Egy városi utazóbunda 22 forinttól. Egy havlok 8 forintól kezdve tiszta gyapjuszővetből Kohn Heilmann és fiaai az „Angol szabóhoz” címzett legnagyobb térfel- és gyermekruha áruházában, Budapest, Károly-körut 12., földszint és I. em.

Stabil árak. Tulajdonosok kizárva.

A legjobb cimbalnok
Reményi Mihály
m. kir. szab.
műhangszerésznel
kapthatók.
Budapest, Király-utca 44.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Házi kassári madarak
különböző faj, úgy este lámpánál, mint nappal gyönyörűen 20-nál több változatos trillálással énekelnek, díjja 11, 14, 16, 20, 24 kor., másfajta árulóját 2 koronert kaphatók
NOVÁK JÓZSEF
BUDAPEST, Csömör-ut 31.
Postai számlaköltsé jótállás mellett. November 1-től: István-ut 15 b. 745

Kötőműhelyek és pamutkereskedők

résőre ajánljuk legjobb gyapot-, gyapjú-, zedri-imperi-, harrász-, normális és viszgepamut gyártmányainkat minden színben és vastagságban a legolcsóbb árakon.

Mintalapok és árak kívánatra ingyen.

Kész harisnyaárak gyári árakon.

Kötőpamut- és kötőárugyár

Deutschbrod, Csehország.

!! Magyar tollal írjon minden magyar ember!!

SCHULER JÓZSEF Első magyar acélírótoll és tollszár gyárának kitéző gyártmányai

melyeket hazánkban már mindenütt használnak, felülmúlhatatlanok és jóságuknál fogva angol és más gyártmányokkal teljesen versenyképesek.

Különösen ajánlhatók: Dániel Ernőné 574 szám, 530 szám, 532 szám, 498 szám, 450 szám, 155 szám, 255 szám, 1900 szám.

Minden papírkereskedésben kapható.

Pénteken, október 19-én, a Royalteremben

Merényi

R. Elza operaénekesnő

DALESTÉLYE.

Jegyek kaphatók Méry Béla zeneműkereskedésben, Andrássy-ut 12. Telefon.

FOLIES CAPRICE.

Ma kiváló uj műsor!

Végül:

Aphrodite.

Nagy parodisztikus bohózat Leitner H.-től. Zenéje Kmoch A.-tól. — Személyek:

Berenike, Königin von Aegypten	.....	Weissné	
Demetrius, ein Bildhauer	.....	Rott	
Chrysis	.....	Ferenczyné	
Bachis	.....	Schindlerné	
Faustina	Hetären	.....	Vera
Miso	.....	Elise	
Philodemus	.....	Schönberg	
Naukrates	Jüdische Kaufleute	.....	Steinhardt
Timon	.....	Ormai	
Myrtoleia	.....	Lendvai	
Rhódis	Flötenspielerinnen	.....	Aranyosi
Der Oberpriester	.....	Pleiffer	
Aphrodisia	Sklavinnen der Bachis	.....	Lengyel
Myrsota	.....	Bayer	
Mennollus, Sklave des Demetrius	.....	Fürst	
Spielt im Hause der Bachis, im griechischen Viertel zu Alexandrien.	.....		

CIMBALMOK.

Legújabb acélírókészlettel, 5 évi jótállással, legszebb hangsal, részletes útmutatóval és kárpitokkal. Saját gyártmányu hangszerek, azaz cimbalnok, hegedők, harmonikák, fúvókák, okkaringok, bőgők stb. Kiváló magyar bőrdob. Számos kitéző és bérmentve is elismerés a jó munkáért.

Nagy képes-árjegyzék-kezelés és bérmentve is kitéző mag.

Mogyoróssy Gyula
magyar és német par-
tellepe BUDAPEST,
VIII., Kerepesi-ut 71

Olesó butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtó fényezett	.....	34 frt
2 ágy, fényezett	.....	22
1 éjjeli szekrény, fényezett	.....	8
1 mosdó, 2 ajtó, fényezett	.....	14
2 szekrény, 2 ajtó, diófa, matt	.....	34
2 ágy, magas, diófa, matt	.....	34
2 éjjeli szekrény, diófa, márvánnyal	.....	22
1 kredenc, 4 ajt. fülkés, faragott, márv.	.....	46
1 díván, magas tálca szőnyeggel	.....	40
1 ebédlő-asztal, diófa, matt	.....	14
1 ebédlőszék, ó-német stíl	.....	4 frt
1 íróasztal, 3 fiókos	.....	16
1 hálószoza, matt diófa	.....	105
1 hálószoza, faragott	.....	135
1 garnitúra cserpe- vagy bourette-behuzat	.....	55
1 garnitúra selyem-behuzat	.....	80
1 garnitúra plüss-behuzat	.....	80
1 szalonasztal	.....	10
1 consol márvánnyal és tükör	.....	26

Nagy választék egyszerű, valamint a legdiszesebb kivitelű butorokban.

Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe Budapest, Erzsébetter 18 Sas-utca sarok, I. emelet. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Haggenmacher H.-Söröző

Palack Sör
Különlegességek:
Szalonsör, Maláta Sör.
GYÁRTÓVÉDELMEZ
ÉVI TERMELÉS 125000 HECTOL.

Megrendelési helyek: Budapest V. Kádár-utca 5. Haggenmacher Kőbánya-Haggenmacher Budafok.

KORUTI FERDŐ
GOZMOSÓ
Fedett uszoda.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb
PAP lan PAP lan PAP lan

ft

1 ösebeajtható vasgőz	.....	5.-
2 db kivételű mátracél	.....	10.-
1 db rouge paplan	.....	1.80
1 db rouge paplan prima	.....	2.80
1 db satin cachmir paplan	.....	3.80
1 db atlasz cachmir paplan	.....	4.80
1 db atlasz selyem paplan	.....	5.-
1 db fedros atlasz selyem paplan	.....	12.-
1 db jó vászon ágy lepedő	.....	1.30
1 db jó paplan	.....	2.-
1 db finál ágy pokróc	.....	1.80
1 db gyapjú ágy pokróc	.....	4.50
1 db jó lópkórc	.....	1.70
1 db szegett lópkórc	.....	4.50
1 koverett szőnyekek	.....	2.80
1 acél sodrony ágybetét	.....	5.-
1 lenporos mátrac	.....	4.50
1 Afrigue mátrac	.....	5.50
1 löször mátrac	.....	12.-
1 ruganyos ágybetét	.....	15.-
1 nagy szoba szőnyeg	.....	2.50
1 Fűtő szőnyeg 25. ártól feljebb	.....	.....
1 ablak tuisz'u-gőz	.....	1.50
1 ablak kőgőz	.....	6.50
1 esztorgályozott függöny-tartó	.....	1.50
1 ablak eszke függöny	.....	3.50
1 bouzet ágyterítő	.....	2.50
1 gyapjú ágy- és 1 asztal-tortó	.....	11.-

GICHNER JÁNOS és TÁRSA

paplan, mátrac és kőszőnyeg gyárosok, szőnyeg, függöny-árak és asztalok stb. nagy válatkában.

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 20. szám.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Nem tartozk árakat kicserélünk, vagy a pénzt visszadjuk

Magyar Ipar.

Fűtőkályhákat és tüzhelyeket szállít a legjobb minőségben jótállás mellett

Ehrlich G. Gusztáv

magyar kályhagyára Budapestben.

Mintaraktár: VII., Dobány-u. 12. Telefon 60-08.

Gyár: VII., Fogarasi-ut 6. Telefon 62-21.

Meldinger-kályhák: 1 vagy több szoba fűtésére a leg-egyszerűbb kivitelű a legdiszesebb.

Központi fűtések: Szabályozható töltőkályhák tüzzszilárd betéttel fa- vagy szén-fűtésre.

Kályhák vendéglők és kávéházak részére.

Kályha-cifetések. Javítások pontosan és jutányosan vállaltatnak el.

Asztaltüzhelyek: vas-, acél-, szőnyegszett lemez és cserépburkolattal.

Takarék-tüzhelyek erős anyagból készíttve, szép kivitelben és olcsó árak mellett.

Vendéglői és kávéházi tüzhelyek.

500 Szélelt-rácsok.

Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálók.

Gyümölcs és szőlőbor készítő gépek.

Gyümölcs-, must- és szőlőbor sajtók, folytonosan ható kettős „Herkules” emeltyű szerkezettel és nyomerő szabályzóval. A munkaképeseg 20%-kal nagyobb mint bármely más sajtónál.

Szőlő- és gyümölcs-szűzők és bogyó-morzsolók.

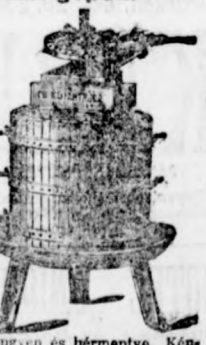
Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő- és gyümölcs örlők, asztal-készítők gyümölcs- és szőlő-olék szűrésére, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkesztésű szőlő-gumókészítő „Gyphonka” gumócsisz- és szőlő-vaszó permetezők, gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben.

MAYFARTH PH. és TÁRSA

cs. kir. kir. szabad. gazd. gégyárak, vasöntő és gőzhámor.

BÉCS, II. Taberstrasse 71. Kiténtető 400 arany, ezüst és bronz éremmel. Az országos gazdasági egyesület által Szegeden 1899. évben rendezett kiállítás alkalmával a nagy arany éremmel kitüntette. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Képviselek és vízszintelárusítók felvételt.

PÁRISI NAGYÁRUHA

BUDAPEST,
VII., Kerepesi-ut 33.

Minden vevőnek még a legkisebb bevásárlásnál is pénzárunk egy fénykép-bonnt szolgáltat ki, amelyben a bevásárolt összeg nyugtá-ványozva lesz. Amidőn ezen bevásárolt árak együtt a 10 frtnyi összeget meghaladják vagy 10 frt értékű ára egyszerre lesz bevásárolva

minden vevő teljesen ingyen kap

bármely tetszés szerinti, nekünk átadandó fénykép után egy 60 cm. magasságu művésziesen elkészített

ÉLETNAGYSÁGU HŰ FÉNYKÉPET

cupán a kifésztésért és a díszes papírkertért (passe partout) önköltségünket 1 frt 50 krt számítjuk fel. A világ egy műintézete sem képes az ingyen képet magát 10 frtn alul elkészíteni.

KÉPES NAGY ÁRJEJYZÉK

a közkedvelt egy és kétkoronás áruosztályunkról, valamint az összes árucikkekről kívánatra ingyen és bérmentve.

Gyors és biztos segély gyomorbetegségek és azok utóbajaiban!

A legjobbnak bizonyult HÁZISZER, mely az emésztést szabalyozza, rendes vérkeringést eredményez, a megromlott és hibás véralkérészt eltávolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan és biztosan megszűnteti a gyomorját, és p. étvágytalanságot, savanyu fűlfőgést, hányási ingeret, gyomor- és hasbántalmat, gyomorgörcsőt, vértelülést, hőmör-rhoideákat, női bántalmakat, bélbajokat, a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. Rosa-féle balzsam

FRAGNER B. gyógyszer-től PRÁGÁBAN 203-III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkenti és egészséges és tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön híres bevált házi-ser. I üveg 1 K. kettős üveg 2 K. Postán 40 fillérrel drágább.

Kiváló fájdalomcsillapító, antiszeptikus gyógyító és a hegedést elősegítő szer.

Minden gyulladás, seb és kelés gyógyítása biztos sikerrel jár, a női mell gyulladásánál, tejrekedés és keményedésnél, a gyermek óvadászatánál, tályogok, vérkeleksek, pokolvar és genyvedéseknel, továbbá körömgennyedés és ugynevezett köröm-mágnagnál a kéz és lábujjakon, keményedéseknel, degenatknál, mirigydagadtagnál, holtitem képződéseknél stb. 50 év óta bevált

Prágai házikenőcs

FRAGNER B. gyógyszer-től PRÁGÁBAN 203-III.

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt. Dobozban 70 fillér. Postán 12 fillérrel drágább.

FIGYELMEZTETÉS! Mindenki csak az eredeti készítményt kérje a prágai Fragner B. gyógyszerárúházból és figyeljen arra, hogy a Dr. Rosa balzsam csomagolásán minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai házi kenőcs csomagolásán pedig a jobbról látható háromszögletű védjegy.

A ki egy utánzást talál és nekem bejelenti, díjat kap! Elismerő levelek ezrel rendelkezésre állnak. Raktárak Budapestben:

TÖRÖK JOZSEF gyógyszer-tárában, **EGGER A.** gyógyszer-tárában. Főraktár **B. FRAGNER** k. u. k. Hoflieferant, Apotheke „Zum schwarzen Adler“ in Prag, Eke der Spornergasse Nr. 203.

Ingyen sorsjegy!!

Mindenki, ki az osztálysorokba kizsál sapjág, azaz az 15-ig 10 frtnyi megrendelést v. bevásárlást tesz, az 1-50 osztály is osztálysorsjegyet kapja ingyen, 10 frtn aluli bevásárlást nyugtázó. Minden vidéki csomagszállítással 30 kr. portóidőzt számlák és bérmentve házhoz szállítva küldöm.

- Férfi legf. vixbör cipő, egy darabból, erős dupla talppal ... 3.-
- posztó cipő bagarilabór borítással, dupla talppal ... 3.40
- oroszlak fűzős cipő meleg vagy vaszonbélésű elegáns ... 3.40
- hivatali ... 4.30
- legf. vixbör, bűntes cipő, erős kivitelben ... 3.30
- fűzős vixbör cipő, meleg vagy vaszonbélésű, elegáns ... 3.50
- Gaedzák részére vízhatlan bagaria csizma 3-soros talppal, ... 7.-
- egy darabból ... 8.50
- Hallna csizma, térdig érő csuklógör borítással, teljesen vízhatlan, meleg, 3-soros talppal ... 7.-
- Urvanás terden alul, meleg bélével, erős kivitelben ... 5.00
- Női borjúbőr bűntes cipő, meleg v. vaszonbélésű ... 3.-
- Posztó cipő, erős, finom, borjúbőr borítással, meleg ... 3.30
- Posztó cipő, oroszlakkal borítva, meleg béléssel, elegáns ... 3.50
- Mértékűen elegáns a lábátal egy papirlapra való lerajzolása. — Nem megfelelő cipőket saját költségemen kicseréltem vagy a pénz mindent levonás nélkül visszadom. — Árjegyek többi szász ábrával ingyen és bérmentve.

Hátszámok és utcai táblák vaslemezről préselve vagy simán írva bármely nagyságban készit

Spitzer Józ. S.

domboruan préselt jelző tábla gyártó és címfestő.
Budapest, Károly-körút 24. szám.

Fontos sérvbajosoknak. SZENZACIÓSTALMÁNY
Egy magyar találmány sem láttat oly általános jónak elismerve, mint a Pollitzer által feltalált és k. sz. sz. gummi-sérvkötő. Ezen sérvkötő előnyei a többi sérvkötő fölé a következők: 1. nem gyakori kollektív nyomást. 2. Ugy. éjjel, mint nappal hordható. 3. A pelották oly módon illeszkednek a sérvhez, hogy a sérvkötő teljesen elfedi és így a sérv károsítása lehetetlen. 4. A biztonság 5. A feltalálással sával pedig a sérvkötő lecsúszása meg van gátolva. Célszerűségét nem egy bel- és külföldi orvosi tekintély ismertette el. Használhatóságát bizonyítja továbbá azon számos köszönet és bánniylatkozás, mely a világ minden tájáról (Német, orosz, francia, orosz, török, orosz, Amerika, India stb.) hozának beérkezett, s melyek a t. vevőknek mindenkor rendelkezésre állnak. Célszerűsége nélkül ez az árak meredek volna.
Egyoldalu ára 7 és 10 frt. Kétoldalu 10 és 12 frt.
Gyermeknek a felével olcsóbb.
Rendelésnél a test bősége kerélt centiméterekben, továbbá, hogy a sérv jobbra, bal, vagy mindkétoldala-e.
Nagy rátaér továbbá valóság angol és francia acélruzsó sérvkötőkben, hűtőkötő, köldökötő, irrigateur, mindennemű méhcsiszoló, gőcsérhányra, hányogcsiszoló, kérgőre, gyógybél, haris-tajlefűzők és minden e szakmába vágó cikkben.
Egyedüli képviselőség valdó angol és francia

GUMMI-különlegességekben.
Postal megbízásokat, rendkívüli pontossággal és titoktartással mozdított legrendesebbben utáncélit észlelő
POLLITZER MŰR és FIA
es. és k. sz. sz. ortopediai készterészek
Budapest, Deák Ferenc-utca 10. — Alapítástól 1855
ÁRJEJYZÉK kívánatra zárt borítékban bérmentve küldetük.
A címre úgy, elni tessék.

Polgár Sándor

m. ktr. szab. nyort orvos mi és kötszerész
BUDAPEST, VII. Erzsébet-körút 50. sz.
Ajanlja dusen folezolt raktárátajgyártmányu orvos-kezelés és betegápolási tárgyakban.
Saját találmány, m. k. szabadalmaz. Polgár-féle sérvkötő, hűtőkötő, gőcsér hányogcsiszoló, ortopediai készterészek, műlábak stb.
Valdó francia különlegességek F. Bergerand fils párisi gyárától.
Részletes képes árjegyeket házra és bérmentve

ÚJ KORSAK.

Valamikor megeshetnek az a esoda, hogy az apró hirdetések hüllgyvel és urál elhagyva inkognitójukat, ismerkedési esélyre gyútlának a Vigadó nagytornóben. Azt hiszem, ez volna az alare nélküli álarcsobál legföltöléses formája. — ez volna az élet bűrtje, ahol boldog házasságotat vennének és adnának, sirtó úrvagyokot vizsgáltnának s srt minden kisdó és elegánsan burtozott szobába kerülne egy intelligens, a szobaur.
S ha a gazdasági élet hőmörője lehet az a bört, ahol ar-pát, zabot és kukoricát árulnak, a modern társadalmi élet hőmörője az a bört volna. Mert az apróhirdetéseknél ma már gazdag tanulásra vannak a szászadunk kulturhistorikusnak ezt a folezett semmiképpen sem szabad elhanyagolnia, ha minden modern szerelmennek, minden modern gyönyörnek, szomorúságnak, szenvedésnek és boldogságnak a világos képét akarja megfesteni.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonarvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

Dr. KAJDACSY,

v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiail rendelő intézete

Budapest, Váci-körút 4. sz. I. em.

A legelhanyagoltabb húgyvesefolyásokat, legnyilvánosabb húgyhólyagbajokat, bujakóros sebeket, sphyllist, az önfertőzötts utóbajait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legújabbban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerő

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátrgerinebajokat gyógyít a legújabb gyógy-mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat Külön várteremek.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltunk; esetleg gyógyszerrekről is gondoskodva lesz.

Ecetet ön maga készíthet

(igen nagy megtakarítás)

minden háziasszony, ki a kedvelt ecetesencziát, a „Vina-cet“-et használja. A Vinacet ecet

1. finom ízű és jószagú,
2. legnagyobb konzerváló képességgel bír,
3. bakteriummentes,
4. romhatatlan,
5. sokkal olcsóbb, mint készen vett ecet (1 liter ecet 10—15 fillérbe kerül).

A Vinacet egész sor előkelő háztartásban használják, melyektől elismerő levelek vannak. Vinacet csak a fenti ábrához hasonló üvegekben adatk el. 1/4 literes üveg ára 1 K., 1 literes ára 2 K. Kapható csemege, gyarmatárú-és gyógyáru-kereskedésekben.

Képviselet Budapest számára: **Kellner Testvérek.** Elárusító helyek Budapestben: Bossak és Szép, Dohány-utca; Czajlik Lajos, Váci-körút; Czékkel Ferenc, Damjanich-utca; Dióssy Kálmán, Kerepesi-ut; Eriger József Soroksári-utca; Hell Ferenc fial Kőbánya; Jung Péter, Vámbácz-körút; Kimal testvérek Hunyadi-tér; Luft József Egyetem-utca; Lux Mihály Múzeum-körút; Neruda Nándor Kossuth Lajos-utca; Pelcz Lipót Felszenderőss; Perli Adolf Újpest; Roth Albert Kőbánya; Vogl Gyula és Szalinger A. Andrásy-ut; Sziecta Alajos, Eötvös-utca; Szimon István, Váci-körút; Szita István, József-körút. Zimay Gy. Bethlen-u.

Más hasonló cégekkel elcserélések kikerülése céljából pontos címzést kérünk.

VII. Magy. kir. szab. Osztálysorsjáték.

Eddig 5 millió kifizetett nyereség!

I. osztályu sorsjegyek már kaphatók!

A „Mercur“ Bank-on kívül nincs bank vagy elárúsító hely, mely már az összes nyereségeket u. m.

600.000 kor., a 400.000 kor. és a 200.000 kor. főnyereségeket vevőinek kifizette volna.

Sorsjegyek
Egész sorsjegy 12 kor.
fél " 6 "
negyed " 3 "
nyolcad " 1.50 "

„Mercur“ Bank

és váltó üzl. részv.-társ.

Csak Budapest, IV., Váci-utca 37.

(A bank saját házában.)

Vidéki rendelések portó és költségmentesen eszközölhetnek.

Most nevetethet

1 drb 5 rédú gallér ... 12 kr.
1 drb finom sima uring ... 20 kr.
1 drb ... 1.18, 1.38, 1.65 kr.

1 pár legjobb színes női bőr kesztyű 69 kr.
1 női ing ... 11, 13, 25, 29 kr.
1 női ... 1.45, selyem 1.85, 2.40 kr.

1 pár legjobb színes női bőr kesztyű 69 kr.
1 női ing ... 11, 13, 25, 29 kr.
1 női ... 1.45, selyem 1.85, 2.40 kr.

1 drb lepedő varrás nélkül ... 97 kr.
6 személyes kávé terítők ... 1.30, 1.85 kr.
6 ... 1.48 kr.

Férfi téli alsónadrág és ing 54, 63, 79, 98 kr.
Női ... 54, 63, 79, 98 kr.
Flanel alsószoknya ... 85, 98, 1.35 kr.

HAZAI IPARTERMELŐK ISMERTETŐJE.

Ruházati ipar.
Egyévi önkéntesek egyenruhát és felszereléseket tegelegiansabban és a legolcsóbban beszerezhetik Miller Mór és Társa cs. és kir. udvari szállítóknál Budapestben.

Szombathelyi magyar pamutipar, Doctor Hermann S. Szombathely. Gyárt nyers, fehérített és színes pamutárakat.

Első magyar pamut-televászőrés balata hajtásji gyár. Levy James, Pozsony. Elsőrendű szin-borszajak, pamut- és kenderfelhasználószajak.

Gyapjuszövő szövetkezet, Nagydísznád. Legjobb halmapasztó, láb-pokréc, lábszőnyeg és katonatankó gyártása. Megrendelések a nagydísznádi gyapjuszövő-szövetkezet Áruházi raktárához, Temesvároti intézőndők.)

Wolfner Gyula és társa gyapjamos Ujpesten.

Herceg testvérek réz-árgyarái Pécs legolcsóbb és legjobb bevásárlási forrás. Hazánkban egyedül álló rézárnyár, berendezve nagyban gyártásra összes löszerszám vereték, rézből, pakfongból, nikkelből, fekete fényezett közönséges, finom, és angol fényezett, arany és ezüst lemeztől. Építkezési célokra ajtó és ablakvasalás, rézből vagy bármely más fémmagból, továbbá kerli és tűzfűzők, vagon felszerelési vereték, önt rajs vagy minta szerint bármely nagy tárgyakat is.

Kühne E. mezőgazdasági gépgyára Mosonban. Fő-aktár: Budapest VII., Váci-körút 57/a. Hungaria-Drill és mindennemű gazdasági gépek.

Hirrmann Ferenó fémöntőde és ércáru gyár. Budapest, VII. Csányi-u. 9.

Ganz és társa vasöntőde és gépgyár részvénytársaság Budapestben, a jáni: Gépeket készzen vagy éreket feljársák; kereszteléseket és kerékeket; kérgöntésű hengereket és golyós zuzó-malmokat; Hengerezékeket és egész malomberendezéseket; Gépeket papír, farostés cellulose gyártására; Turbinákat; Gázmotorokat; Frictiók kapcsolókat és dinamó mérteket.

Miklóssy-fele acélműgyár Pelsőc. Gyárt mezőgazdasági, bányászati és vasuti szerzőmokat. Árjegyzék kérendő.

Faipar.
Az Apatini kósárfonók szövetkezte, mint az „Országos központi hitel-szövetkezet“ tagja, készít mindennemű kósárrat és butordarabot, mint egy- és kétfedelű női kar-kosarakat, pinczi-kosarakat, kézi-bőrdő-kéket, virágkosarakat, virág-asztalokat, munka-kosarakat, munka-állványokat és kazetákat a legcsinosabb kivitelben; továbbá kerli-szökeket, fiókeket, zsályeket, padokat, asztalokat és egész szobaherendezéseket bambusból; gyermek-, ülő- és babakocsikat, papír-kosarakat és utazóbőröndöket. Nagy választék. Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Építő ipar.
Benzúr testvérek cementgyára, Magyarorszákn (Zemplénmező) készít portland- és román cementet kitűnő minőségben.

Neuschloss Károly és fia Budapest, VI. Andrássy-ut. 19. Gőzfűrésztelpek: Budapest, Szepes-Remet, Gereblye, Bodoka, Gyula, Toplet, Puhá- és keményfából fűrészelt anyagok.

Papír ipar.
Spiegel Vilmos és társa papírgyára, Kis-Szeben. Készít minden minőségű légnaszított és merített csomagoló papírt, színes- és egyoldalú simított papírt és papierlemet.

Kanitz C. és fia Budapest, V., Vadász-utca 28. Üzleti könyvek, másoló-könyvek, rajztömbök és iskola-füzetek.

Első magyar acélrőztől, toll-szár- és indigó másolópapírgyár. Schuler József, Budapest. Gyártelep és iroda VI., Dalnok-u. 26. sz. Gyárt vegyi osztályában: Fényérzékeny negatív és pozitív másolópapírt és vész-nemat. Szabadalmazott indigó és színes másoló-papírt. Rajzmásolópapírt és olajlapokat. Fénymásoló-latok avonallal összekötöttek: egy 0 méter negatív 1 kor. 30 fill., pozitív 1 kor. 70 fill.

Kunossy Vilmos és fia Budapest, VI., Teréz-körút 38. Hangfűrésztelpeket, zenei, könyv- és portnyomda, ellenőrzési és menetjegyeket, vasm- és helypéz bárcák tömeges gyártása.

Hangszer ipar.
Thék Endre egyedüli magyar zongoragyáros. Budapest, Üllői-út 66. bol nagy választék áll a t. közönség részére, különböző bel és külföldi fannemből, német, francia és angol gépezettel a a legmesszebbemű jótállás mellett. Raktárak vidéken is.

Betűöntőde.
Első magyar betűöntőde részvénytársaság Budapest, Dessewffy-utca 32. sz. Folyton dos raktárt tart magyar, német, horvát, szerb, román, cseh és bolgár ékezetű könyv- és cimírásokban. Körzetek, kizárások, különféle ékítmények és egyéb nyomdai felszerelvényekben. Róziénia-gyártás. Mechanikai műhely. Galvanoplasztika. Tömböntőde. Olomvár. Telefon 23-70.

Bányászat és kohászat.
Magyar általános köszvénybánya részvénytársulat, Budapest, V., Erzsébet-tér 19. Bányák: Putnok, Sajó-Szent-Péter, Tata.

Salgótarjáni köszvénybánya részvénytársaság Budapest, V., Erzsébet-tér 16.

Agyag és üvegyipar.
Első magyar chamotte és agyagárnyár, Deutsch Bertaian, Losonc. Tüzálló nyers agyag, és homok; egetelt tüzálló, quarz-, chamotte és dynastégglák; alagesövek.

Léderer Márton, Élesd (Biharm). Tüzálló (chamotte) téglá, disztégglák piros és fehér, alagesövek, gyári kemény téglák, francia hornyolt tőceserép, kítőnő mész.

Műszerek.
Polgár Sándor, m. kir. szab. nyert orvosi mű- és köszérszernél, Budapest, VII., Erzsébet-körút 50. sz. Jólonyosan beszerezhető „hazai“ saját gyártmányu sérvkűtők, hátegyenestartók, ortopediai-készületek, mű-láb, műkéz stb. betegpó-lásához szükséges eszközök és tárgyak. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Testgyenészeti műintézet. Tam- és jörögepek. Hessian rendszerű mű-műlifikák, műkezek-műlábak stb. haskötők elházs és vándorvase ellen, gőcsér-harinyák, kezesség mellett készítettnek KELETY J. orvos-szébszi műszerek gyárában. Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17. Al-lándó nagy raktár irriga-torokban és bidékben. Képes árjegyzék ingy n.

Vegyészeti ipar.
Wertheimer és Frankl Budapest. „Excelsior“ porkötő fűrés és fűgékűrék. Gyár: VII., Csengery-utca 13/b. Főraktár: V., Nagy-korona-u. 11.

A Müller testvérek-tőle hazai gyártmányu író- és másoló-tinták, tusok, vogytinta, pécst-vasok, magzólat stb. a legjobbakk. Kaphatók minden papír- és írószker-eskedésben.

Legjobb minőségű svéd-fajta gyújtó az Emke-gyújtó, minden részében magyar gyártmány. Temesvári gyújtógyár Részvény-Sársulat.

Magyar gyártmányú tengerenti termékekkel praeparált természetes pálmák, sirkoszoruk pálmagókból összeállítva, parafá és nyírfakéregből stb. külön-legességek gyártása. Fodor József, Szabadka.

Bőr ipar.
Wolfner Gyula és társa bőrgyára Budapest. Gyár: Ujpest. Iroda: VII., Károly-körút 3. Lő-, juh-, gépszij és kibőrből, talp-, blank-bőr, hajtó-, varró- és kötőszijak, hadfelszerelési cikkek.

Élelmi szerek.
Kőbánya polgári sör-főzde részvénytársaság vendéglője Budapest, Kőbánya. Városi iroda: VIII., Népszínház-utca 22. sz.

Littke L. cs. és kir. udvari szállító pezsgőgyár-telep, Pécs.

Butor ipar.
Thék Endre műbutor-asztalos Budapest, VIII., Üllői-út 66. Saját és idegen rajsok alapján bármily izlésnek megfelelő-ül készít a világ bármely faeméből butoro-kat a legmesszebbemű jótállás mellett.

Tornatermek teljes berendezését és felszerelését vidkőre is, elvállal a legelőnyösebben Seffer Antal ipartelepe Budapest IV., Károly-utca 1, boltszám 12. (Központi városzház épü-let). Árjegyzék kívánatra ingyen.

Előfizetési felhívás

„NEMZETI DICSŐSÉGÜNK”

FÉNYES KORSZAKOK A MAGYAR NEMZET TÖRTÉNELMÉBŐL

CIMÜ DISZMŰRE.

A nemzetek dicsősége a nagy időkben és nagy emberekben rejlik. Az a nép, a mely elhunyt hőseinek emlékezetét nem tiszteli, saját dicsőségét homályosítja el, saját nemzeti életét gyalázza meg! A mi hazánk hősök és vértanúk temetője. Minden talpalattnyi földet honszerző vitézek és nemzetföntartó martírok vére áztatott, a kik életük árán szerezték meg történelmi dicsőségünket. Méltatlanok lennénk áldozataikra, ha meg nem becslünk emlékezetüket!

Ne legyen tehát a mi multunk behantolt sírbolt, a melyben kegyeletünk csak sejtí a hősök kihűlt szívét, de a melyből lélekemelő dicsőségüket életre kelni nem látjuk soha! Hadd bontakozzanak ki alakjaik a történelem homályából s lépjenek elő hazaszeretettük glóriájában, hogy szívünk megindulásával merítsünk új erőt a küzdelmes jövőhöz az ő példáiukból! Hadd ébredjen föl a magyar szivekben az ősök hazaszeretetének tiszta idealizmusa, hogy ezt az anyagiasságban elmerült és megalkuvó nemzedéket újra állítsuk a magyar fajnak szeretetével! E célból bocsátottuk közre »Nemzeti dicsőségünk« címe alatt ezt a könyvet, a mely összemarkolja mindazt a fényt és dicsőséget, a mely történelmünkre hőseink és vértanúink életéből áradott. A fajszeretetének lelkesedésével mutatjuk be a honszerző és nemzetföntartó elődöket és a nemzeti megpróbáltatás szomorú napjainak hőseit és vértanúit. Azt akarjuk, hogy e hazafias célzatu és művészi kivitelű diszmunka — a melyhez hasonló még a magyar könyvpiacra nem jelent meg — a mi »Nemzeti dicsőségünk«-nek örök emléke,

hőseink panteonja, a magyar népek pedig nemzeti bibliája legyen. A száraz részletező történeti leírás helyett eleven képekben szemléltetjük a mi »Nemzeti dicsőségünk«-et, a melyben 50 darab remek művészi kivitelű heliogravure mellett élénk színes leírásokban van költői nyelven és emelkedettséggel méltatva történelmünk fényes korszakainak minden jelene. Elég áttekinteni munkatársaink impozáns névsorát, hogy e lajtsromban föltalálhassuk hazánk első írótekinélyeit . . . . .
E könyv páratlan műbecsnél és fényes művészi kivitelénél fogva e téren föltulmul minden eddig nyújtottat s valóságos amatőr-példány mindegyik, a mely idővel a magyar házaknak családi ereklyéjük lesz . . . . .
Maga a szöveg kiválóan erős, famentes papíron, külön metszett betűkkel nyomtatott. . . . .
A színekben gazdag és pompás kivitelű kötés Hegedüs László festőművész terve után készült. . . . .
Meghozunk minden áldozatot, hogy e diszmunka méltó legyen a magyar nemzet dicsőségés multjához és az átértett hazafias föladatnak magasztosságához. . . . .
Bizva a magyar közönség műértelmében, nyugodtan tesszük kezeibe e diszmunka sorsát. A nemzeti erő a hősök tiszteletében gyökeredzik. A magyar népek pedig kiváltságos erénye volt mindenkör a hazaszeretet! Ez volt a mi reményünk is s bizton érezzük, hogy nem csalatkozhatunk! . . . . .

A MUNKATÁRSÁK NÉVSORA:

Abrányi Emil, író és hírlapíró.
Ifj. Abrányi Kornél, író, orszgy. képv.
Acsády Ignác, író, a magyar tudományos akadémiá tagja.
Ágai Adolf, dr., író és szerk.
Ambrus Zoltán, író.
Andrássy Gyula gr., országy. képv., a »Nemzeti Szalon« elnöke.
Apponyi Albert gr., orszgy. képv.
Balogh Pál, író.
Bartha Miklós, író, orszgy. képv.
Bársony István, író.
Benedek Elek, író.
Beóthy Zsolt dr., író, egyet. tanár.
Bródy Sándor, író.
Czobor Béla dr., egyetemi tanár, a magy. tud. akad. tagja.
Csuday Jenő dr., történetíró.
Dedek Crescens Lajos, történetíró, egyetemi könyvtárőr.
Divald Kornél, író, műtörténész.

Dőczy Lajos br., író.
Eötvös Károly, író, orszgy. képv.
Endrődi Sándor, író, költő.
Fekete József, író.
Falk Miksa dr., orszgy. képv. és főszerk.
Fraknoi Vilmos dr., történetíró és püsp.
Gárdonyi Géza, író.
Gracza György, történetíró és szerk.
Heltai Jenő, író és hírlapíró.
Herezeg Ferenc, író, orszgy. képv.
Hock János, író, országy. képv. és a »Nemzeti Szalon« alelnöke.
Inczedy László, író és szerkesztő.
Jakab Ödön, író.
Jókai Mór dr., író.
Kaeziány Géza dr., történetíró és hírlapíró.
Kabus Ede, író és hírlapíró.
Kenedi Géza dr., író és szerkesztő.
Lipsey Adám dr., író és hírlapíró.
Lovik Károly, író és hírlapíró.

Marzali Henrik dr., történetíró, a m. t. akad. tagja.
Molnár Ferenc, író és hírlapíró.
Molnár Géza dr., író és hírlapíró.
Mikszáth Kálmán, író és orszgy. képv.
Pekár Gyula, író.
Rákosi Jenő, író, főszerkesztő.
Rákosi Viktor, író, szerkesztő.
Rózsa Miklós, író és hírlapíró, a »Nemzeti Szalon« titk.
Seres Imre, író.
Sebők Zsigmond, író és hírlapíró.
Széchy Károly, író.
Szomaházy István, író és hírlapíró.
Thaly Kálmán, író, orszgy. képv., a m. t. akad. tagja.
Várady Antal dr., író.
Varga Ottó, történetíró.
Vasary Kólos dr., Magyarország bíboros hercegprimása.
Vézi József, orszgy. képv., főszerk.
Veigelsberg Hugó (Ignotus) író.

Hogy ez a nemzeti biblia ne hiányozzék egyetlen magyar család asztaláról se, a beszerzés módját akként is megkönnyébbíteni igyekszünk, hogy a teljes művet havi 6 koronás részletfizetés mellett minden árfőlemelés nélkül is szállítjuk. A diszmű előfizetési ára 200 korona. A szokásos árszabás mellett az 50 fénymetszetű műmelléklet magában véve is — értékre — az egész mű árát meghaladja. E képek mindegyike műremek, a mely nemcsak a festmény színhatását, hanem valójájt is érezteti. A mű a folyó év végén jelenik meg. Kérjük az alanti megrendelőlapot olvashatóan kitöltve vállalatunknak beküldeni.

„Nemzeti dicsőségünk” kiadóhivatala Budapest, VII., Erzsébet-körut 17. sz.

„Nemzeti dicsőségünk” kiadóhivatalának Budapest, VII., Erzsébet-körut 17.

Alulírott ezennel megrendelem Önnél, Budapesten fizetendő:

„NEMZETI DICSŐSÉGÜNK”

Fényes korszakok a magyar nemzet történelméből, című diszművet. — Irták ötvennél többen, hazánk első írótekinélyei közül. — 50 fénymetszetű műmelléklettel. Folio alakban, 41 cm. magas, 31 cm. széles. Pompás színezetű és kiválóan gazdag művészi kivitelű impozáns díszkötéssel, homorú aranymetszéssel. — Ára 200 korona. A mű 1900. év végével jelenik meg.

a) A mű ára megküldéskor fizetve (postai utánvéttel). b) Havi .....kor. ....fill. részletek mellett, a mű megküldésétől kezdve. — Az első részlet a küldeménynél utánveendő. A további részlet az első küldemény időpontjától kezdve minden hó 1—15 között fizetendő. A részletek be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik s a számla teljes összege válik esedékessé. Ezen megrendelés vissza nem vonható.

Áruház LESSNER D.

BÉCS,

VI., Mariahilferstrasse 81-83. sz.

Az 1900. őszi évadra!

Pompás, legdúsabb mintagyűjteményemet igen tisztelt t. c. vevőimnek kívánatra legkészségesebben megküldöm ingyen és bérmentve.

Hölgy-

divat-gyapjukelmék
49 krajcártól 1.25 forintig.

divat-gyapjukelmék
1 frittól 2 forintig.

divat-gyapjukelmék
1.40 frittól 2.55 forintig.

divat-gyapjukelmék
1.70 frittól 3.10 forintig.

divat-gyapjukelmék
2.15 frittól 4.40 forintig.

divat-gyapjukelmék
2.95 frittól 5.25 forintig stb.

Gyapjuszövetek egyszínű, valamint mustrázott kivitelben kaphatók. Hölgyposztó 75 krajcártól 2.25 forintig és feljebb.

Homespunok és double-kelmék legnagyobb választékban. Selyemkelmék minden elképzelhető kivitelben.

Legújabb, választékos divat-barchetok és flanel-cottonok a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig (26 krajcártól 60 krajcárig.)

Mosó-flanellek, elragadó minták, méterje 24 krajcár és feljebb. Legválasztékosabb, legszebb bluz-, jupon-, jabot- stb. ujdonságok.

Külön-osztály függönyök és szőnyegek számára.

Szíves figyelmébe ajánljuk. Divatárjegyzékek, valamint szőnyeg és függöny árjegyzékek vevőknek ingyen és bérmentve.

FONTOS!

LESSNER D. áruházának a vidéken nincsenek fiókjai, sem utazói, megrendeléseket tessék tehát csak közvetlenül küldeni.

LESSNER D. áruház BÉCS.

IDEG ÉS NEMI

BETEGSÉGEK

radicális gyógyítására legjobban ajánljuk

Dr. Mitzger

Kiváló gyógyhatásairól elismert intézetét

Budapest VI., Teréz-körút 44. I. em.

Cérmagyár Zuckmantel-ben

Szilézia, a legolcsóbb beszerzési forrás az összes fajta karikacérna és gombolyagcérna számára. 5 kilós próbaküldemények bérmentve legolcsóbban postai útvonallal.

A világ legjobb fémnyája!

A ki azt akarja, hogy láb-belije mélyen fektetve és tartós maradjon, vássároljon csak Fernelent-élfémnyázat világszerte ismert Fernelent terméskészítésű burkamat. A fémnyáz védőjegy.

Mindenütt kapható. Cs. és kir. szabad. gyár Alapít. éve 1832. Gyári raktár: Bécs, I., Schulerstrass: 12.

ÉN ZT

SORSJEGYEKRE ÉRTÉKPAPIROKRA (visszafelezhető tetszőleges értékű kisebb részletekben is) bármily összegért igen olcsón ad Kövály Ármán Bank- és váltó-tulajdonosi részvénytársaság. Üzemelt. IV. k., Ferenccs-terez 9. Gróf Cziráky-palota.

Ezrek mennek Carlsbadba,

hogy rossz gyomrukat kireposzálják és újra jól emészszenek és erre elkerülnek — néha hiába — egy vagy két, pedig azt a célt otthon kényelmesebben, kevés költséggel elérik a

„PEPSIN-BOR“

használatát által, mely az ételt megemésztést segít és a gyomort rövid időn tökéletesen helyreállítja. Az én pepsin-borom kedves izüli és hatása ki nem marad. Egy üveg ára 2 kor. 40 fillér, 5 üveg franco küldve 12 kor.

ROZSNYAI MÁTYÁS gyógyszerész, művegyészi laboratoriuma Aradon. Kapható Budapesten: Török József gyógyszerész úrnál, Egger-féle Nador-gyógyszertárban valamint minden magyarországi gyógyszerárban.

A nekünk bemutatott színtelen megbízható, hisztis készítmények folytán ezen ügyvezésed óta fennálló rendelő-intézet a legmegelőzhetőbb ajánlható.

Rendelő-intézet Budapest, Andrassy-ut 24. az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugyosfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utó-bajait, az élygyógyítást, magánüléseket, a bajakór utóbetegségeit, nővérti fehérfolyást, bőrmennyire idülték és ezalatt mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalaniság egyik főokozója és börtettségüket gyógyít új gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülészet dor. volt csesz. kir. oszt. főorvos. RENDEL: naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 óráig, 8 óráig. Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszlatik és gyógyszeréről is gondolkodva lesz. Nőknek külön váróterem.

Úgyanott megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető NÉPSZERŰ FEMUTATO (már 15-ik kiadásban megjelent) — Női betegségei és ezek ésszerű gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2 ft 50 kor., most csak 90 kr. A könyv jól besomagolva lesz elküldve, 1 ft bukálódása mellett bérmentve v. gy. 90 kr. utánváltással. A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A nemi élet ébredése. — III. Az önfertőztetés és az éjjeli magömlések. — IV. Hugyostünetek (trippa) és hugyosbűzűletetek. — V. A bajakór (spallia). — VI. Fehérfolyás. — VII. Élygyógyítást. — VIII. Női magtalaniság. IX. A ivarszervek megbetegedéseinek főtünetjei a prostitúció.

MAGYAR KÖLTŐK

M. KLASSZIKUSOK

A magyar klasszikus költők munkáinak sorozatát ajánljuk itt a közönség és a tanuló ifjúság figyelmébe. E művek javarésze eddig csak drága áron volt kapható. A Magyar Könyvtár és Tanulók Olvasótára című gyűjteményeinkben megfelelő olcsó kiadások által megszerzésüket nagyon megkönnyítettük.

ARANY JÁNOS. Válogatott balladái. Riedl Frigyes bevezetésével. (M. K. 11-12. sz.) Iskolai kiadás	60 fill.
ARANY JÁNOS. Toldi. (M. k. 69-70. sz.) Iskolai kiadás	60 fill.
ARANY JÁNOS. Kiseb költeményéből. Szemelvények. Moravcsik Géza bevezetésével. (Magyar Könyvtár 74-75. sz.) Iskolai kiadás	60 fill.
ARANY JÁNOS. Toldi estéje. Bánóczi József bevezetésével. Iskolai kiadás. (Magyar Könyvtár 87-88. sz.)	60 fill.
ARANY JÁNOS. Első lépés. Jókai úrdíje. Bevezetéssel ellátta Komáromy Lajos. (Magyar Könyvtár 101. sz.) Iskolai kiadás	30 fill.
ARANY JÁNOS. Szemelvények Toldi szerelméből. Rendelte és bevezetéssel ellátta Moravcsik Géza. Iskolai kiadás. (M. K. 102-105. sz.)	1 kor. 20 fill.
ARANY JÁNOS. Katalin. Keveháza. Szent László fűve. Bevezetéssel ellátta dr. Radnai Rezső. Iskolai kiadás. (M. K. 121-122. sz.)	60 fill.
ARANY JÁNOS. Buda halála. Bevezetéssel ellátta Moravcsik Géza. (M. K. 137-139. sz.) Iskolai kiadás	90 fill.
ARANY JÁNOS. Vojtina Ars poétikája. Bevezetéssel ellátta Kelemen Béla. (M. K. 144. sz.) Iskolai kiadás	30 fill.
BALASSI BALINT költeményéből. Szemelvények. (Tanulók Olvasótára. I. k. 4. füzet.) 40 fill.	
BERZSENYI DÁNIEL. Válogatott versei. Életrajzi bevezetéssel. (M. K. 3. sz.) 30 fill.	
BERZSENYI DÁNIEL. Válogatott versei. (Tanulók Olvasótára. I. kötet. I. füzet.) 40 fill.	
CSOKNAY VITÉZ MIHÁLY. Dorottya, vagy: Dámák diadala a farsangon. (M. K. 10. sz.) 30 fill.	
GVADANYI JÓZSEF GRÓF. A peleskei notárius. Sajtó alá rendezte Kardos Albert. (Magyar Könyvtár 79. szám)	30 fill.
KISFALUDY KÁROLY. Válogatott költeményei. Bánóczi József bevezetésével. (Magyar Könyvtár 3. sz.)	30 fill.
KISFALUDY SÁNDOR. Válogatott regél. Csabánecz. Tátká. Doboz Mihály és hitvese. Bevezetéssel ellátta Sajótvári Iván. (M. K. 125. sz.)	30 fill.
KÖLCSEY FERENCZ. Válogatott versei. Bevezetéssel ellátta Négycsényi László. (Magyar Könyvtár 6. sz.)	30 fill.
Kuruzvilág költészet. Kardos Albert bevezetésével. (M. k. 42. sz.)	30 fill.
TINÓDY SEBESTYÉN. Válogatott históriás énekek. Rendelte és bevezetéssel ellátta Perényi Adolf. (Magyar Könyvtár 145. sz.)	30 fill.
TINÓDY SEBESTYÉN. Szemelvények eposzaiból. (Tanulók Olvasótára. II. kötet. 15. füzet)	40 fill.
VIRÁG BENEDEK. Költeményai. Kiadta Zilinszky Aladár. (M. K. 115. sz.)	30 fill.
ZRINYI MIKLÓS. Szigeti veszedelm. Bevezetéssel ellátta Bánóczi József. (M. K. 8. sz.) 30 fill.	
ZRINYI MIKLÓS. Szigeti veszedelm. Szemelvények. Tanulók Olvasótára. I. k. 2.) 40 fill.	

***** Megjelentek és kaphatók *****

LAMPEL RÓBERT (Wodianer F. és Fiai)

cs. és kir. udvari könyvkereskedésnek kiadóhivatalában

***** BUDAPEST, Andrassy-út 21. *****

